

**ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ**  
**FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**İLKÖĞRETİM 6., 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ**  
**ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN**  
**ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ**

**Hilal DELLALBAŞI (KILIÇ)**

**İLKÖĞRETİM BÖLÜMÜ FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ**  
**ANABİLİM DALI**

**Danışman: Doç. Dr. Ali SÜLÜN**

**ERZİNCAN**

**2010**

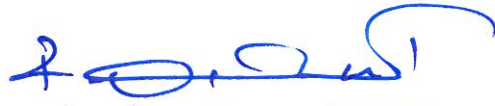
**Her Hakkı Saklıdır**

Doç Dr. Ali SÜLÜN danışmanlığında, Hilal DELLALBAŞI (KILIÇ) tarafından hazırlanan bu çalışma 30.09.2012... tarihinde aşağıdaki jüri tarafından İlköğretim Anabilim Dalı ...Fen Bilgisi... Öğretmenliği..... Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Hüsnü ZAHAR  
Üye : Doç. Dr. Ali SÜLÜN.....  
Üye : Doç. Dr. Catin AĞAR.....  
Üye : .....  
Üye : .....

İmza: Hüseyin Zahan  
İmza: Ali Sülün  
İmza: Catin Ağar  
İmza:  
İmza:

Yukarıdaki sonucu onaylım.

  
Doç. Dr. Recep POLAT.....

Enstitü Müdürü

## ÖZET

Y. Lisans Tezi

### İLKÖĞRETİM 6.,7., VE 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Hilal DELLALBAŞI (KILIÇ)

Erzincan Üniversitesi  
Fen Bilimleri Enstitüsü  
İlköğretim Bölümü Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Ali SÜLÜN

Bu araştırmanın amacı, İlköğretim 6., 7. ve 8. sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemektir. Bu amaç çerçevesinde, Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline, kazanımlarına, içeriğine, uygulanmasına, ölçme değerlendirme boyutlarına, ölçme ve değerlendirme boyutlarını kullanma sıklığına göre ve öğrencilerin doğrudan verilecek becerileri ve doğrudan verilecek değerleri kazanma düzeylerine ilişkin öğretmen görüşlerini ortaya koymaktır. Bu görüşler çerçevesinde, öğretmenlerin “okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı”nı inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını belirlemektir.

Tarama modeli olan araştırmada öğretmen görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan anket formları kullanılmıştır. Anketler Erzincan merkez, ilçe, belde ve köylerinde görev yapan 85 ilköğretim okulundan, 74 Fen ve Teknoloji öğretmenlerinden 68’ine uygulanmıştır. Araştırmada toplanan verilerin analizinde 5 farklı istatistiksel analiz kullanılmıştır. Bu analizler bilgisayarda SPSS for Windows 12.00 paket programı ile yapılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde aritmetik ortalamalar, standart sapmalar, hesaplanmış; Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi uygulanmıştır..

Araştırma sonucunda öğretmenler İlköğretim 6.7.8. sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programına yönelik olarak genel olumlu görüş belirtmişlerdir. Ancak öğretmenlerin programın geneli hakkında yeterli bilgiye sahip olmaları, etkinliklerin rahatça uygulanabilirliği, programları tam olarak uygulamaya dönüştürülmesi, ölçme, değerlendirme, yöntem ve teknikleri çok zaman aldığını belirtmeleri bu konularda sorunların olduğunu göstermektedir.

**2010, 196 sayfa**

**Anahtar Kelimeler:** Fen ve Teknoloji Öğretim Programı, Öğretmen, Fen ve Teknoloji Kazanımları, Fen ve Teknoloji İçeriği, Ölçme-Değerlendirme.

**ABSTRACT**

Master Thesis

**THE INVESTIGATION OF TEACHERS' OPINIONS ABOUT THE CURRICULUM OF SCIENCE AND TECHNOLOGY COURSE IN GRADE 6-8 CLASSES OF PRIMARY EDUCATION**

Hilal DELLALBAŞI (KILIÇ)

Erzincan University  
Graduate School of Natural and Applied Science  
Department of Primary Education

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Ali SÜLÜN

The aim of this study is to determine teacher's opinions about the Curriculum of Science and Technology course in 6<sup>th</sup>, 7<sup>th</sup> and 8<sup>th</sup> classes of Primary Education. Within the framework of this aim, we would like to put forward teacher's opinions regarding the overall Curriculum of Science and Technology, its outcomes, content, practice, measurement and evaluation extents, frequency of usage of measurement and evaluation extents and the learners' levels of acquisition of the directly taught skills and values. As part of these views, to determine whether there is a difference between his/her viewpoints according to "the status of the class he/she is teaching", "participation to the seminar of introducing new primary education curriculums", "the school/education program of latest graduation", "class size", "adequately being informed about Curriculum of Science and Technology in the seminar he/she participated", "becoming aware of the new Curriculum of Science and Technology Book", "examining the new Curriculum of Science and Technology" and "from where he/she reached the curriculum".

The survey forms prepared by the researcher were used in this study with scanning model in order to determine teachers' opinions. The surveys were conducted to 68 Science and Technology teachers out of 74, who work in Erzincan city centre, its districts, towns, and villages. 5 different statistical analyses were used in the analysis of the data collected in the study. These analyses were made with SPSS for Windows 12.00 package program. In the analysis of the data collected, arithmetic averages, standard deviations, Mann-Whitney U test and Kruskal-Wallis test were calculated.

At the result of the study, teachers generally delivered positive opinions regarding the Curriculum of Science and Technology course in 6<sup>th</sup>, 7<sup>th</sup> and 8<sup>th</sup> classes of Primary Education. However, teachers' indications of hesitations shows that there are some problems in such topics as their having enough information regarding the overall curriculum, applications of the activities comfortably, putting the curriculum fully into practice, measurement and evaluation process's taking so much time and the application of these processes comfortably.

**2010, 196 pages****Key Words:** The Curriculum of Science and Technology, Teacher, Outcomes of Science and Technology, Content of Science and Technology, Measurement and Evaluation

## TEŞEKKÜR

Çalışmam boyunca bana her türlü desteği sağlayan, bilgi ve birikimi ile beni yönlendiren danışman hocam Sayın Doç Dr. Ali SÜLÜN'e, araştırmalarım sırasında sabırla beni yönlendiren, benden gerekli yardımı ve ilgiyi esirgemeyen babam Sayın Yrd. Doç. Dr. Durmuş KILIÇ'a, çalışmamın birçok aşamasında bana yardımcı olan Sayın Doç Dr. Çetin DOĞAR'a, Sayın Yrd. Doç Dr. Hüseyin Hüsnü BAHAR' a, Sayın Doç Dr. Recep POLAT'a ve tüm Fen bilgisi öğretim üyelerine, araştırmalarımda tecrübelerinden, teknik bilgilerinden yararlandığım Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi öğretim üyelerine, çalışmamda bana destek olan tüm arkadaşlarıma, özellikle araştırmanın istatistiklerinde çalışmama büyük katkı sağlayan Sayın Yrd. Doç Dr. Başaran GENÇDOĞAN'a teşekkür ederim. Ayrıca her zaman beni destekleyen, yanımda olan eşime ve aileme teşekkürü bir borç bilirim.

**Hilal DELLALBAŞI (KILIÇ)**

**Eylül - 2010**

## İÇİNDEKİLER

ÖZET .....	i
ABSTRACT .....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
İÇİNDEKİLER .....	iv
TABLOLAR DİZİNİ .....	xiii
Simgeler ve Kısaltmalar .....	xix
<b>1-GİRİŞ.....</b>	<b>1</b>
Problem Durumu .....	1
Araştırmanın Amacı .....	6
Alt Problemler:.....	7
Araştırmanın Önemi:.....	9
Sayıtlar .....	10
Sınırlılıklar .....	10
Fen ve Teknoloji Öğretim Programı .....	11
<b>2. KURAMSAL TEMELLER.....</b>	<b>15</b>
<b>3. MATERYAL ve YÖNTEM.....</b>	<b>23</b>
3. 1. Araştırmanın Evreni .....	23
3.2. Araştırmanın Örneklemi.....	23
3.3. Veri Toplama Aracı .....	26
3.4. Verilerin Analizinde Kullanılan İstatistikler.....	27
<b>4. BULGULAR VE YORUM.....</b>	<b>29</b>
1. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM .....	29
1.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu.....	29

1.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	30
1.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum ...	32
1.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	34
1.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	35
1.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	37
1.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	38
1.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	40
1.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	42
1.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	43
<b>2. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ KAZANIMLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM .....</b>	<b>45</b>
2.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu .....	45

2.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	46
2.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	48
2.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	49
2.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	50
2.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	51
2.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	52
2.8. 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	53
2.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	55
2.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	56
3. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ İÇERİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM .....	57



3.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu .....	57
3.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	58
3.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum... 60	
3.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	61
3.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	63
3.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	64
3.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	65
3.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	66
3.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	68
3.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	69
4. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULAMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM .....	70

4.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu .....	71
4.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	72
4.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	74
4.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	76
4.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	78
4.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	80
4.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	82
4.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	84
4.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	86
4.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	87

5. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖLÇME-DEĞERLENDİRME BOYUTUNA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM .....	89
5.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu .....	90
5.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	91
5.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	92
5.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	93
5.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	94
5.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	96
5.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	97
5.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	98
5.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	99

5.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	101
6. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİNİ KULLANMA SIKLIKLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM.....	102
6.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu.....	102
6.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	103
6.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	105
6.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	107
6.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	109
6.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	111
6.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	112
6.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	114

6.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	116
6.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	117
7. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN DOĞRUDAN VERİLECEK BECERİLERİ ÖĞRENCİLERİN KAZANMA DÜZEYLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM .....	119
7.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu .....	120
7.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	121
7.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum.....	124
7.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	126
7.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum ...	129
7.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	132

7.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	133
7.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .....	135
7.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum .	137
7.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum...	139
<b>5. SONUÇLAR ve TARTIŞMA .....</b>	<b>143</b>
5.1 Sonuçlar ve Tartışma .....	143
5.2. Öneriler .....	157
<b>KAYNAKLAR .....</b>	<b>159</b>
<b>EKLER.....</b>	<b>162</b>
<b>ÖZGEÇMİŞ .....</b>	<b>168</b>

## TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 4.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular .....	30
Tablo 4.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	31
Tablo 4.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “ <i>cinsiyetlerine</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	33
Tablo 4.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “ <i>en son bitirdiği okul/öğretim programına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	34
Tablo 4.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “ <i>sınıf mevcuduna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	36
Tablo 4.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular 37	
Tablo 4.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “ <i>katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme</i> ” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	39
Tablo 4.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “ <i>okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	41
Tablo 4.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı ’nı inceleme durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	42
Tablo 4. 10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “ <i>programa nereden ulaştığına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	43
Tablo 4.11. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular .....	46
Tablo 4.12. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	47

Tablo 4.13. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	48
Tablo 4.14. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “ <i>en son bitirdiği okul/öğretim programına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	49
Tablo 4.15. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “ <i>sınıf mevcuduna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	50
Tablo 4.16. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	51
Tablo 4.17. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “ <i>katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme</i> ” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	53
Tablo 4.18. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “ <i>okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	54
Tablo 4.19. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı ’ni inceleme durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	55
Tablo 4.20. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “ <i>programa nereden ulaştığına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	56
Tablo 4.21. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular	58
Tablo 4.22. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “ <i>2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	59
Tablo 4.23. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	60
Tablo 4.24. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “ <i>en son bitirdiği okul/öğretim programına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	62
Tablo 4.25. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “ <i>sınıf mevcuduna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	63
Tablo 4.26. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular	64



Tablo 4.27. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “ <i>katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme</i> ” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	65
Tablo 4.28. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “ <i>okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	67
Tablo 4.29. 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı ’nı inceleme durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	68
Tablo 4.30. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “ <i>programa nereden ulaştığına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	69
Tablo 4.31. 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular .....	71
Tablo 4.32. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “ <i>2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	73
Tablo 4.33. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	75
Tablo 4.34. 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “ <i>en son bitirdiği okul/öğretim programına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	76
Tablo 4.35. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “ <i>sınıf mevcuduna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	79
Tablo 4.36. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	80
Tablo 4.37. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “ <i>katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme</i> ” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	82
Tablo 4.38. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “ <i>okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	84
Tablo 4. 39. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı ’nı inceleme durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	86

Tablo 4. 40.	2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “ <i>programa nereden ulaştığına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	88
Tablo 4.41.	2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular .....	90
Tablo 4. 42.	2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	91
Tablo 4. 43.	2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	92
Tablo 4.44.	2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin “ <i>en son bitirdiği okul/öğretim programına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	94
Tablo 4.45.	2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “ <i>sınıf mevcuduna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	95
Tablo 4.46.	2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	96
Tablo 4.47.	2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “ <i>katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme</i> ” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	97
Tablo 4.48.	2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “ <i>okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	98
Tablo 4.49.	2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı ’nı inceleme durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	100
Tablo 4.50.	2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “ <i>programa nereden ulaştığına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	101
Tablo 4.51.	2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular.....	103
Tablo 4.52.	2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	104

Tablo 4.53. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular .	106
Tablo 4.54. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin “ <i>en son bitirdiği okul/öğretim programına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	107
Tablo 4.55. 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “ <i>sınıf mevcuduna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	109
Tablo 4.56. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	111
Tablo 4.57. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “ <i>katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme</i> ” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	113
Tablo 4.58. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına” ilişkin öğretmenlerin “ <i>okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	115
Tablo 4.59. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı ’nı inceleme durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	116
Tablo 4.60. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına” ilişkin öğretmenlerin “ <i>programa nereden ulaştığına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	118
Tablo 4.61. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular .....	120
Tablo 4.62. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	122
Tablo 4.63. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	125

Tablo 4.64. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “ <i>en son bitirdiği okul/öğretim programına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	127
Tablo 4.65. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “ <i>sınıf mevcuduna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	130
Tablo 4.66 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	132
Tablo 4.67. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “ <i>katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme</i> ” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	134
Tablo 4.68. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına” ilişkin öğretmenlerin “ <i>okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular.....	136
Tablo 4.69. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “ <i>yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı ’nı inceleme durumuna</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	138
Tablo 4.70. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “ <i>programa nereden ulaştığına</i> ” göre görüşleri ile ilgili bulgular .....	140

## **Simgeler ve Kısaltmalar**

**FTTÇ:** Fen-Teknoloji-Toplum-Çevre

**BSB:** Bilimsel Süreç Becerileri

**TD:** Tutumlar ve Değerlerdir

**FTDÖP:** Fen ve Teknoloji Ders Programı

**Ara Disiplinler:** Derslerle yaşam arasında bağlantı kuran alanlardır.

**Beceri:** Öğrencilerde, öğrenme süreci içerisinde kazanılması, geliştirilmesi ve yaşama aktarılması tasarlanan kabiliyetlerdir.

**İlköğretim Okulu:** Zorunlu öğrenim çağındaki (6-14 yaş) olan kız ve erkek çocukların eğitim ve öğretimini sağlamak üzere açılan ve öğrenim süresi sekiz yıl olan ilköğretim kurumu.

**Kazanım:** Öğrenme süreci içerisinde, planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar sayesinde öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri ve tutumlardır.

**Öğrenme Alanı:** Birbiri ile ilişkili beceri, tema, kavram ve değerlerin bir bütün olarak görülebildiği, öğrenmeyi organize eden yapıdır (MEB, 2005, S.95).

**Program Geliştirme:** Eğitim programlarının tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucu elde edilen veriler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi sürecidir (Erden, 1998, s.4).

## 1-GİRİŞ

### Problem Durumu

Eğitim, tüm dŸnyada sŸrekli bir değişim içindedir. Anayasal bir hak ve sosyal bir hukuk devletinin gŸrevi olarak gŸrŸlmekte olan eğitim, aynı zamanda sosyal ve ekonomik hayatın en Ÿnemli alanlarından birisi olarak kabul edilmektedir. Ayrıca eğitim, siyasi, toplumsal kŸltŸrel birleşmenin ve değişimlerin en etkili araçlarındandır. Bilim ve teknoloji eğitim içeriğini ve Ÿđrenme sŸrelerini etkilemekte ve eğitim dŸşŸncesi ve uygulamalarında değişimleri zorunlu kılmaktadır (MEB, 2005a, s.14).

Eğitimde niteliğin geliştirilmesi, eğitim kurumlarının en Ÿnemli uğraşlarından birisi olmuştur. ŖrgŸn ve yaygın eğitim kurumlarında tüm eğitim faaliyetleri Ÿnceden hazırlanan program çerçevesinde yŸrŸtŸlŸr. Bireylere nelerin kazandırılacağı programlarda yer alır. Bu nedenle eğitimin niteliği bŸyŸk ŸlŸde uygulanan programa bağlıdır (Erden, 1998, s.2).

DŸnya'da her alanda hızlı değişim ve gelişmeler birbirini takip etmektedir. Bilgi birikimi giderek artmakta, çağın gerektirdiği nitelikli birey anlayışında da değişmeler meydana gelmektedir. Bilgi ağı olarak nitelendirilen gŸnŸmŸzde bilgi Ÿreten, bilgiyi etkin kullanan ve yaşam boyu Ÿđrenmeyi benimsemiş bireylere ihtiyaç vardır. Toplumlarda insanların gelişimini temel alan eğitim sistemleri bu gelişmelere paralel olarak kendilerini yenilemek zorundadırlar. BŸylece eğitim sistemleri gelişmelerden etkilenmekte ve yetiştirdiği bireylerle bilimsel alandaki gelişmeleri gerçekleştirme gŸrevini yerine getirmektedirler. Ayrıca eğitim sistemleri toplumlarda iyi vatandaş yetiştirme gŸrevini de Ÿstlenmek zorundadırlar.

20.yy'ın başlarında, eğitimcilerin çoğu fen eğitimi ve genel eğitim kavramlarını ağdaş yaşamla ilgili ve toplumu içine alan dŸnyanın anlaşılması olarak ifade etmişlerdir. Bu alanda çalışan program geliştiriciler 1932'de konuların hazırlanması

ile ilişkiden uzaklaşmış ve doğal dünyanın genel olarak anlaşılması ile insanların kişisel ve toplumsal yaşamlarını etkileyen çalışmalar onlara bilimin temelde olmasının sebebini unutturmuştur. Bu yüzden fen öğretmek için açık ve anlaşılır bir program geliştirilmiştir.

1960'lardan sonra fen eğitiminde akademik disiplinlere olan ilginin arttığı görülmektedir. Bu disiplinlerin sağlayacağı bilgi birikimi de birçok ülke için hem ekonomik hem de askeri olarak güç kazanması anlamına gelmeye başlamıştır. Birçok bilim adamının bir araya gelip hazırladığı yeni fen dersleri programı akademik anlamda çok ciddi ele alınmış ve başarılı öğrencilerin fen bilimlerine yönelmesi için özel bir gayret gösterilmiştir. Bu programda, bilimsel uygulamalar veya öğrencilerin günlük yaşantılarına hitap eden çalışmalar çok küçük bir bölümü oluşturmuştur. Bu yaklaşımla birlikte 19. yüzyılda tartışılan fikrin özgürleştirilmesi, yerini araştırma-soruşturmaya bırakmıştır. Bilim dünyasının başlıca amacı, geleceğin bilim insanlarına ve bilim insanlarının çalışmalarına sempatiyle bakabilecek kadar bilgili bir toplum yetiştirebilmek olarak görülmüştür (DeBoer, 2000; Yeşildağ, 2009). Bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişim ve değişim süreci program geliştirme çalışmalarına önemli ölçüde etki etmiştir. Özellikle Amerika, Hollanda, İngiltere ve Almanya eğitimde program geliştirme alanında önemli ölçüde değişikliğe gitmişlerdir (Halat, Doğan ve Marulcu, 2005). Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı bu konuda önemli sayılabilecek bir adım atmış ve 2004 yılı ilköğretim birinci kademe Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, Fen ve Teknoloji ve Sosyal Bilgiler programlarında değişikliğe gitmiştir.

Fen ve Teknoloji dersi bireylerin dünyaya, insanlara bakış açısını geliştirerek olumlu beceriler kazanarak sağlıklı bir toplum oluşturmada büyük role sahiptir.

Türk Ulusunun birlik ve bütünlük içinde kalkınmasına dayanan milli eğitim politikasının ülkenin her yanına yayılması ve gerçekleştirilmesinde programlar köprü rolü oynamaktadır (Varış,1998, s. 16). Ülke içindeki eğitim faaliyetlerinde birlik sağlanması açısından da eğitim programları önemli bir yere sahiptir.

Programların eksiklik ve aksaklıkları giderildikçe, toplumdaki ve bilimsel alandaki gelişmelere uygun düzenlendikçe eğitimin niteliğinin de artması beklenir (Erden,1998,s.2). Programlar, uygulama içerisinde ve sonucunda sürekli olarak değerlendirilmeli, değerlendirme sonucuna göre gözlenen eksiklikler giderilmeli, böylece programın sürekli gelişimi ve evrimi sağlanmalıdır (Aykaç ve Başar, 2005,s.344).

Bilimsel bilginin katlanarak arttığı, teknolojik gelişmelerin büyük hızla ilerlediği, fen ve teknolojinin etkilerinin yaşamımızın her alanında belirgin bir şekilde görüldüğü günümüz bilgi ve teknoloji çağında toplumların geleceği açısından Fen ve Teknoloji Eğitiminin anahtar bir rol oynadığı açıkça görülmektedir. Bu nedenle, gelişmiş ülkeler başta olmak üzere bütün toplumlar sürekli olarak Fen ve Teknoloji Eğitiminin kalitesini artırma çabası içindedir.

Fen, fiziksel ve biyolojik dünyayı tanımlamaya ve açıklamaya çalışan bir bilimdir. Bilimsel çalışmalar sonucunda organize, test edilebilir, objektif ve tutarlı bir bilgi bütünü oluşturulmuş ve oluşturulmaya devam edilmektedir. Fen ve Teknoloji Programının içeriği ve stratejileri belirlenirken alanın bu niteliği hesaba katılmıştır. Fen ve Teknoloji sadece dünya hakkındaki gerçeklerin bir toplamı değil, aynı zamanda deneysel ölçütleri, mantıksal düşünmeyi ve sürekli sorgulamayı temel alan bir araştırma ve düşünme yoludur. Bilimsel metotlar, gözlem yapma, hipotez kurma, test etme, bilgi toplama, verileri yorumlama ve bulguları sunma süreçlerini içerir. Hayal gücü, yaratıcılık, yeni düşüncelere açık olma, zihinsel tarafsızlık ve sorgulama bilimsel çalışmalarda oldukça önemlidir. Bu yüzden Fen ve Teknoloji Öğretiminde hedef bireylerin doğrudan keşif yoluyla bilgiye ulaşmayı öğrenmesi, öğrendikçe dünyaya bakışını revize edip yeniden yapılandırması ve giderek öğrenme hevesini geliştirmesi çok önemlidir. Öğrenme-öğretme-değerlendirme etkinlikleri seçilirken bu husus göz önünde tutulmuştur.

Fen Bilgisi sabit ve kesin bir bilgiler bütünü değildir. Bilimsel bilgiler, yeni deliller elde edildikçe fiziksel ve biyolojik dünyayı daha iyi açıklamak için sürekli gözden



geçirilerek düzeltilir ve geliştirilir. Buna göre fen, doğal dünyayı sistematik bir şekilde araştırarak elde edilen organize bir bilgi bütünü olduğu ve sürekli gözden geçirilerek düzeltilir ve geliştirilir. Buna göre fen doğal dünyayı sistematik bir şekilde araştırarak elde edilen organize bir bilgi bütünü olduğu ve sürekli değişim geçirdiği söylenebilir. Fen'in değişime daha az uğrayan boyutu, içeriği değil yöntemleridir. Programda, bir yandan fen alanındaki bilgilerin, 'değişmez gerçekler' değil, 'halen bilinen en iyi açıklama' olduğu sezgisi kazandırılmaya çalışılırken, bir yandan da fen okur-yazarlığı ekseninde etrafında bilimsel yöntemlerin yerleşmesi hedefi gözetilmiştir. Bu açıdan bakılınca Fen ve Teknoloji programının eldeki imkânlar ölçüsünde yapılandırmacı yaklaşımı benimsendiği söylenebilir (Kabapınar, 2006).

Bilgi çağının yaşandığı günümüzde fen bilimleri, büyük bilgi birikimi ve teknolojiye hızlı değişimlerle karakterize edilmektedir. Buna bağlı olarak eğitim sistemimizdeki temel amaç, öğrencilere mevcut bilgileri aktarmaktan çok, bilgiyi elde etme becerilerinin kazandırılması olmalıdır. Başka bir deyişle öğrencilerin, ezberden çok kavrayarak öğrenmelerini, karşılaşılan yeni durumlarla ilgili problemleri çözebilmelerini, analitik ve yaratıcı düşünerek bilimsel yöntem süreç becerilerini kullanmalarını sağlamak olmalıdır (Kaptan, 2005:283). Bu nedenle, Fen Bilgisi dersinde öğretme-öğrenme sürecinde yapılandırmacı yaklaşımın esas alınmasının uygun olacağı düşünülebilir.

Fen ve Teknoloji Öğretim Programı (FTDÖP), yapılandırmacılık, tematiklik, öğrenci merkezlilik ve aktiflik ilkelerine dayanmaktadır. Buna göre, 1990'lı yıllara kadar eğitim ve öğretimi önemli ölçüde şekillendiren davranışçı yaklaşım, artık günümüzde etkisini azaltmış ve yerini yapılandırmacı yaklaşıma bırakmıştır (Halat, Doğan ve Marulcu, 2005).

Yapılandırmacılık, bir öğretme modeli değil, öğrenmeye ilişkin bir modeldir (Epstein, 2002; Airasian & Walsh, 1997, s 444-445; Cannon, 1997, s 68). Öğretime ilişkin

yaklaşımı daha çok öğrenme odaklıdır. Yani, öğrenmenin nasıl gerçekleştiği önemlidir(Gürol, 2002, s 164). Öğrenme sürecinde öğrenenler, bilgiyi kendileri yapılandırır (Epstein, 2002).

Yapılandırmacı anlayışa göre öğrenenler, okulda anlatılan fen derslerini, önceki deneyimleri sonucu geliştirdikleri düşünceler doğrultusunda yorumlamaktadırlar (Driver, 1985; Driver ve diğer., 1995; Osborne ve Freyberg, 1985; Wittrock, 1974, Akt. Kabapınar, 2003:119). Buna göre öğrenme, bilginin kaynağından öğrencinin beynine dışarıdan bir transfer şeklinde gerçekleşmemektedir. Dolayısıyla bu anlayış temelinde gerçekleşecek olan fen öğretiminde, bilgi hazır bir biçimde öğrenciye sunulmaz (Gömleksiz ve Bulut, 2006).

Yapılandırmacı fen öğretmeni öğrenenlerin bilimsel süreç becerilerini kullanarak bilgiyi oluşturması için gerekli ortamı hazırlar. Öğretmen, öğrencilerden fen kavramlarını yorumlamalarını, çeşitli olayları açıklamak üzere kullanmalarını, deney yapmalarını ve sonuçları yorumlamalarını ister. Yapılandırmacı fen öğretiminde deneyler çoğunlukla bir problem durumu içerecek şekilde tasarlanır. Böylece, öğrenen söz konusu problemin çözümüne ilişkin akıl yürütebilir, tahminde bulunabilir (Kabapınar, 2006; Gömleksiz ve Bulut, 2006).

Yapılandırmacı öğretmenlerin öğrenme-öğretme sürecinde Fen ve Teknoloji laboratuvarlarını etkin bir şekilde kullanmaları oldukça önemlidir. Bunun yanında yapılandırmacı yaklaşımı benimseyen öğretmenlerin öğrenme sürecinde etkileşimli teknolojileri sık sık kullanmaları gerekir. Bu etkileşimli teknolojiler, bilgi aktaran değil, bilgiyi öğrenerek destekleme ve kolaylaştırma işlevini üstlenmektedir. Bu etkileşimli teknolojilerin temel özelliği de boş teknoloji olmasıdır. Yani, içinde bilgi olmayan veya az olan, bilgilerin öğrenciler tarafından kullanılarak, kendi bilgilerini ve anlamlarını oluşturacakları araç ya da aracı bilgiler olmalıdır. Bilgi ve veri bankaları buna örnek gösterilebilir (Gürol, 2002; Gömleksiz ve Bulut, 2006). Ayrıca, öğrenme sürecinde öğretmenlerin işbirlikli öğrenme, problem temelli öğrenme ve proje temelli öğrenme modellerine yer vermeleri oldukça önemlidir.

Öğrenme odaklılık, bilginin içeriğe-alana bağımlı olması, gerçek ortamla bağlantı kurulması ve bunun basite indirgenmemesi, bilginin önceden belirlenmemesi, ortaklaşa işbirlikli etkinliklerin uygulanması, öğrenci denetiminin olması, her öğrencinin kendi gerçeğini keşfetmesi, süreç değerlendirmesinin ağırlık kazanması ve tasarımın alana bağımlı olması yapılandırmacı yaklaşımın temel özellikleri olarak sıralanabilir (Gürol, 2002: 164). Bu nedenle yeni FTDÖP'ün bu belirlenen temel özellikleri taşıması gerekir (Gömleksiz ve Bulut, 2006).

2005 tarihli Fen ve Teknoloji programlarına ilişkin olarak yapılan uygulamalı araştırmalar (Bulut, 2006; Korkmaz, 2006; Yıldırım, 2006; Akbaş, 2006; Gömleksiz, 2005; Bukova-Güzel ve Aklan, 2005; Gözütok, Akgün ve Karacaoğlu, 2005; Erdoğan, 2005; Ercan ve Altun, 2005; Özdemir, 2005; Şahin, Turan ve Apak, 2005) dikkat çekmektedir. Bir öğretim programında öngörülen öğretimsel uygulamaların başarılı bir şekilde gerçekleşmesinde öğretmen önemli bir role sahiptir. Öğretmenin programı uygulamadaki kararlılığı ve inancı, bilgi düzeyi ve çabası öngörülen etkinliklerin gerçekleşmesinde önemlidir. Bu nedenle, 2004–2005 öğretim yılında deneme uygulaması yapılan yeni FTDÖP'ün uygulamadaki etkililiğinin, programı uygulayan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesinin daha manidar olacağı düşünülmüştür (Gömleksiz ve Bulut, 2006).

### **Araştırmanın Amacı**

Bu araştırmanın amacı, İlköğretim 6. 7. ve 8. sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemektir. Bu amaç çerçevesinde, Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline, kazanımlarına, içeriğine, uygulanmasına, ölçme değerlendirme boyutlarına, ölçme ve değerlendirme boyutlarını kullanma sıklığına göre ve öğrencilerin doğrudan verilecek becerileri ve doğrudan verilecek değerleri kazanma düzeylerine ilişkin öğretmen görüşlerini ortaya koymaktır. Bu amaç çerçevesinde aşağıda verilen problem ve alt problemlere cevap bulmaya çalışılmaktadır.

## Problem

2005 tarihli İlköğretim (6. , 7. ve 8. sınıflar) Fen ve Teknoloji Öğretim Programına ilişkin öğretmenlerin görüşleri nelerdir?

### Alt Problemler:

1. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “genel görüşlerine”, “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nu inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre görüşleri arasında fark var mıdır?

2. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “genel görüşlerine”, “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nu inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre görüşleri arasında fark var mıdır?

3. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “genel görüşlerine”, “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”,

*“katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nu inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre görüşleri arasında fark var mıdır?*

4. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulanmasına ilişkin öğretmenlerin *“genel görüşlerine”, “2008–2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nu inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre görüşleri arasında fark var mıdır?*

5. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin *“genel görüşlerine”, “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nu inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre görüşleri arasında fark var mıdır?*

6. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin *“genel görüşlerine”, “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “katıldıkları seminerde Fen*

*ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nu inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre görüşleri arasında fark var mıdır?*

7. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “genel görüşlerine”, “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nu inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre görüşleri arasında fark var mıdır?

### **Araştırmanın Önemi:**

Bilimsel bilginin katlanarak arttığı, teknolojik yeniliklerin büyük bir hızla ilerlediği, fen ve teknolojinin etkilerinin yaşamımızın her alanında belirgin bir şekilde görüldüğü günümüz bilgi ve teknoloji çağında toplumların geleceği açısından Fen ve Teknoloji Eğitiminin anahtar bir rol oynadığı açıkça görülmektedir. Bu nedenle gelişmiş ülkeler başta olmak üzere bütün toplumlar sürekli olarak Fen ve Teknoloji Eğitiminin kalitesini artırma çabası içindedir.

Fen, fiziksel ve biyolojik dünyayı tanımlamaya açıklamaya çalışan bir bilimdir. Bilimsel çalışmalar sonucunda organize, test edilebilir, objektif ve tutarlı bir bilgi bütünü oluşturulmuş ve oluşturulmaya devam edilmektedir. Bu bilgiler bütünü, radikal yapılandırmacılık yaklaşımının, bilginin sübjektiflik boyutu üzerindeki ısrarlı vurgusuna, nispeten az uyan oldukça özel bir alandır. Fen ve Teknoloji Programı’nın içeriği ve stratejileri belirlenirken alanın bu niteliği hesaba katılmıştır. 2005 tarihli Fen ve Teknoloji Öğretim Programının asıl amacı tüm vatandaşların Fen ve

Teknoloji Okuryazarı olup, kendisini ve dünyayı sorgulayan, anlamaya çalışan, karşılaştığı problemleri Fen ve Teknoloji anlayışı ve bilgisiyle çözüme kavuşturabilen, öğrenmeyi sağlayabilen, araştırmacı vb. bireyleri topluma kazandırmaktır (MEB, 2004).

Yapılacak bu araştırmayla 2005 tarihli Fen ve Teknoloji Öğretim Programının çeşitli değişkenler açısından öğretmen görüşleri alınarak incelenecektir. Daha önce yapılan birçok araştırma sonucuna göre Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin birçoğunun 2005 tarihli Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kapsamındaki gerek içerik gerekse uygulanan yöntem ve teknik, kullanılması istenen ölçme ve değerlendirme teknikleri araçları ve uygulama süreciyle alakalı sorunlar ve yetersizliklerle karşılaşmıştır. Ayrıca öğretmenler bu programla ilgili yapılan araştırmaların öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi gerektiğini vurgulamıştır (MEB, 2004).

### **Sayıtlılar**

Araştırma aşağıdaki sayıtlılara dayalı olarak yürütülmüştür.

1. İlköğretim 6. 7. ve 8. sınıfları okutan İlköğretim Fen ve Teknoloji öğretmenleri araştırma için verilen anketlere içtenlikle cevap vermişlerdir.
2. Veri toplama araçları araştırmanın amacını gerçekleştirecek niteliktedir.
3. Örneklem evreni yansıtmaktadır.

### **Sınırlılıklar**

Araştırmanın sınırlılıkları şunlardır:

1. Araştırma 2005–2006 yılında uygulamaya konan İlköğretim 6. 7. 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programı ile sınırlıdır.

2. Araştırma 2009–2010 öğretim yılında Erzincan İli merkez, ilçe, belde ve köylerindeki okullarda görev yapan toplam 74 Fen ve Teknoloji öğretmeninden 68'i ile sınırlıdır.

### **Fen ve Teknoloji Öğretim Programı**

İlköğretim 4.5.6.7.8. sınıf, Fen ve Teknoloji dersi programı yenilenirken öncelikle “2000 Fen Bilgisi programının” genel bir analizi yapılmıştır. Bu programının güçlü ve yetersiz yönleri ile programın uygulanmasında karşılaşılan zorluklar programın yenilenmesinde dikkate alınmıştır. 2005 tarihli programda her sınıftaki içerik belirli oranda azaltılmış; “teknoloji” boyutu da eklenerek Fen Bilgisi dersinin adı Fen ve Teknoloji olarak değiştirilmiştir. Aşağıda Fen ve Teknoloji programının yenilenmesinde izlenen ilkeler özetle verilmiştir.

### **2005 tarihli Fen ve Teknoloji Programının İlkeleri**

Fen ve Teknoloji Programında;

- “Az bilgi özür” anlayışı programa yansıtılmış,
- Öğrencilerin gelişim düzeyleri dikkate alınmış,
- Program tüm *fen okur-yazarlığı* boyutlarını kapsamış,
- Programda öğrenmede *yapılandırıcı öğrenme* teorisi esas alınmış,
- Program ölçme ve değerlendirmede yapılandırıcı öğrenme teorisine dayanan alternatif değerlendirme yaklaşımlarına ağırlık verilmiş,
- Programda öğrencilerin zihinsel ve fiziksel gelişim seviyeleri gözetenilmiş,
- Programda sarmallık ilkesi esas alınmıştır.

### **2005 tarihli Fen ve Teknoloji Programının Vizyonu;**

Bireysel farklılıkları ne olursa olsun öğrencilerin, araştırma-sorgulama, eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme becerilerini geliştirmelerini; yaşam boyu öğrenen bireyler olmalarını ve etraflarındaki dünya hakkındaki merak duygusunu



sürdüremeleri için fenle ilgili beceri, tutum, değer, anlayış ve bilgileri kazanmalarını sağlamak ve öğrencileri Fen ve Teknoloji okur-yazarı olarak yetiştirmektir.

### **Fen ve Teknoloji Programının Özellikleri**

- Programda fen konuları teknoloji boyutu gözetilerek ele alınmıştır.
- Programın yenilenmesinde öğrenme ve öğretme yaklaşımı olarak öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını gerektiren yapılandırıcı yaklaşım esas alınmıştır. Bu yüzden, program *kendiliğinden öğrenci merkezli* ve öğrencinin yaparak-yaşayarak öğrenmesini öngören bir özelliğe sahiptir.
- Programda yapılandırıcı yaklaşım esas alındığı için değerlendirme sürecindeki temel esaslar da önemli ölçüde değişmiştir. Öğrenme- öğretmenin ölçme ve öğrenmenin değerlendirilmesinde klasik yöntemlerin yanında alternatif ölçme değerlendirme yaklaşımları da kullanılmıştır.
- Fen ve Teknoloji dersi dört öğrenme alanı (Canlılar ve Hayat, Madde ve Değişim, Fiziksel Olaylar ve Dünya ve Evren) ile beceri, anlayış, tutum ve değerle bütünleştirilmiştir.
- Programda içerik “*sarmal yaklaşım*” esas alınarak düzenlenmiştir. Bu nedenle, dört öğrenme alanındaki temel kavramlar her sınıfta ele alınmıştır, ancak üst sınıflara geçildikçe kazanımlarda belirtilen bilgi, anlayış ve becerilerin derinliği artmış ve kapsamı genişlemiştir.
- Öğrencilerin problem çözme, araştırma yapma ve bilinçli karar verme becerilerini ve zihin alışkanlıklarını geliştirmeleri için her sınıf düzeyinde bilimsel süreç becerileri ile ilgili kazanımlar belirlenmiş ve listelenmiştir. Bu kazanımlara üniteadaki kazanımlarda uygun atıflar yapılarak öğrenme alanlarına örülmüştür.

- Öğrencilere fen-teknoloji-toplum-çevre (FTTÇ), bunların doğası ve etkileşimleri ile ilgili bilgi ve anlayışları kazandırmak için her sınıf düzeyinde FTTÇ kazanımları belirlenmiş ve listelenmiştir. Bunlar, ünite kazanımlarına atıflar yapılarak öğrenme alanlarına örülmüştür.
- Öğrencilerin fen okur-yazarlığını destekleyen tutumları ve değerleri geliştirmeleri için her sınıf düzeyinde tutumlar ve değerler ile ilgili kazanımlar belirlenmiş, listelenmiş ve programdaki ünite kazanımları ve öğrenme etkinlikleri bunları göz önüne alacak şekilde düzenlenmiştir.

### **Fen ve Teknoloji Programın Öğrenme Alanları**

Fen ve Teknoloji dersinin amacı öğrenciye sadece ezbere bilgi vermek olmadığı için, programda fen okur-yazarlığını destekleyecek dört öğrenme alanı öngörülmüştür. Öğrencilere kazandırılacak temel fen kavram ve prensiplerinin düzenlendiği bu öğrenme alanları;

- Canlılar ve Hayat,
- Madde ve Değişim,
- Fiziksel Olaylar,
- Dünya ve Evren' dir.

Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler Canlılar ve Hayat, Madde ve Değişim, Fiziksel Olaylar ve Dünya ve Evren öğrenme alanlarındaki kavramlarla ilgili bilgi ve anlayışları yapılandırır; bu anlayışları kendi bilgilerini yorumlamak, bütünleştirmek ve genişletmek için kullanır.

Fen okur-yazarlığını destekleyecek öğrenme alanlarına örülmüş beceri, anlayış, tutum ve değer kazanımları da vardır. Bunlar;

- Fen-Teknoloji-Toplum-Çevre (FTTÇ)

- Bilimsel Süreç Becerileri (BSB)
- Tutumlar ve Değerlerdir (TD).

Bu kazanımlarla öğrencilerin bilimsel süreç becerilerini kazanmaları, fen-teknoloji-toplum-çevre arasındaki etkileşimleri anlamaları, bilimsel tutum ve değerleri geliştirmeleri amaçlanmıştır.

## 2. KURAMSAL TEMELLER

Gömlüksiz ve Bulut'un (2006)'da çalışmasında Yeni ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programına ilişkin öğretmen görüşlerini incelemiştir. Bu amaçla 32 maddeden oluşan Likert tipi Fen ve Teknoloji Öğretim Programı Ölçeği geliştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, yeni ilköğretim birinci kademe Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulandığı İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli, Van, Hatay, Samsun ve Bolu ilindeki 64 deneme okulunda görev yapan toplam 383 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veriler sınıf, cinsiyet, kıdem ve eğitim düzeyi değişkenlerine göre karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde t-testi ve tek yönlü varyans analizi testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, programda öngörülen kazanımlar, kapsam, eğitim durumu ve değerlendirmenin uygulamada “çok” düzeyinde etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca, sınıf, cinsiyet, kıdem ve eğitim düzeyi değişkeni bakımından öğretmen görüşleri arasında anlamlı farklılık ortaya çıkmamıştır.

Yeni FTDÖP öğrenme sürecinde öğrencilerin aktif katılımını gerektiren *yapılandırıcı* söylemlere ilkeleri arasında yer vermiştir. Programın öğrenci merkezli olduğuna yani yaparak-yaşayarak-düşünerek öğrenmenin gerekliliğine sıkça vurgu yapılmıştır. 2000 yılında kabul edilen bir önceki Fen Bilgisi programında *yapıcı-yaratıcı* yöntemin benimsendiği ve bu nedenle programın öğrenci merkezli olarak hazırlandığı belirtilmiştir. Yapılandırıcı öğrenme kuramını esas almaya çalışan önceki program, bu kuramın bazı söylemlerine programın ilkeleri arasında yer vermiştir. Örneğin, öğrencilerin bilgiyi kendilerinin yapılandığı, aktif biçimde uğraşarak daha iyi öğrendikleri ve öğrencilerin öğrenme sürecinde dil dâhil her türlü iletişim becerilerini kullanmaları gerektiği programda ele alınan temel öğrenme ilkeleri olarak belirlenmiştir.

Eski ve yeni programların temel aldıkları yaklaşımlar incelendiğinde her ikisinde de oldukça olumlu beklentiler ve iddialar olduğu gözlenmektedir. Her iki programda da bilginin öğrencinin kendisi tarafından aktif bir şekilde yapılandırılması gerektiğini

ileri süren yapılandırıcı öğrenme teorisinin benimsendiği görülmektedir. Fakat yapılandırıcı öğrenme, yeni programda daha açık ve ön plana çıkarılarak vurgulanmıştır (ERG, 2005;Gömleksiz ve Bulut, 2006).

2005' ten önceki programlarda amaç, hedef ve hedef davranışlardan bahsedilirken, yeni programda bu terminoloji terk edilerek yerine *kazanım* ifadesi kullanılmıştır. Bu kullanımın amaç olarak yüzeysel olmadığı, aksine programın benimsediği felsefi yaklaşıma uygun bir çıkış olduğu söylenebilir. Programlarda kazanım sözcüğü kullanılarak daha çok öğrenciyi merkeze alan bir tutum takınılmıştır (ERG, 2005).

Nitekim çağdaş öğrenme-öğretme yaklaşımının temelinde öğrenci bulunmaktadır. Bunu gerçekleştirebilmek için öğrencilerin okumayı bilmesi, problemleri çözmek amacıyla yapması gerekenleri öğrenmesi, bir grup içinde çaba harcayarak, ortak bir üretim yapmayı öğrenmesi, gerçek yaşamın ne olduğunu ve yaşam içinde kendi rolünü anlaması ve karar vermeyi öğrenmesi gerekir. Öğrencinin bu davranışları öğrenebilmesi için öğrenme- öğretim sürecine etkin bir biçimde katılması gerekir. Öğrencinin bu süreçte etkin olması demek, öğrenilmesi istenen hedeflerin farkına varması, öğrenmeyi gerçekleştirmek için çaba harcamasıdır. Öncelikle öğrencinin, kendi eğitsel gereksinimlerinin ve becerilerinin farkına varması sağlanmalıdır. Öğretmenin öğreticilik konumundan çıkarak öğrenmenin gerçekleşmesi sırasında yönlendirme, destekleme ve paylaşma gibi yaklaşımlarla öğrenciyi yardım etmesi, öğrencinin öğrenme etkinliğini kendi isteği ile gerçekleştirmesini sağlaması gerekmektedir. Çünkü etkin öğrenme, yapılan etkinliklerle öğrenci katılımını ve yaptığı işler hakkında düşünmesini sağlayan bir süreçtir (Oktar, 2005, s43; Gömleksiz ve Bulut, 2006).

Yeni programda öngörülen kazanım sayısı artmıştır. Eski programda belirlenen öğrenci kazanımları incelendiğinde davranışçı anlayışta olduğu gibi çoğunlukla bilişsel hedeflerin doğrudan gözlenebilen, somut, yalın ve mekanik davranışları oldukları görülebilir. Oysa yeni programda öngörülen kazanımların ise, duyuşsal ve motor beceriler, tutum ve değerleri de kapsar şekilde daha genel olduğu

görülmektedir (Şahin, Turan ve Apak, 2005, s 142). Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımındaki amaçların işlevi nesnelci yaklaşımlardan farklıdır. Yapılandırmacı programlarda amaçlar, her zaman öğretmen tarafından ve dışsal olarak belirlenmez, çoğulcu, esnek ve katılımcı bir yaklaşım ile belirlenmesi gerekir. Çünkü yapılandırmacılıkta öğrenen; neyi, ne zaman öğreneceğine ve öğrenmenin nasıl oluşacağına karar vermede hakem olarak görülmekte; kendi öğrenme ihtiyacına karar veren ve bu ihtiyaçların en iyi nasıl karşılanacağına etkin olarak katılan kişi olarak algılanmaktadır (Yurdakul, 2005, s 287; Gömleksiz ve Bulut, 2006).

Erdoğan (2005) araştırmasında öğretmenlerin eski fen bilgisi dersi programının teorik ağırlıklı, günlük yaşamdan uzak ve soyut bilgilerin olduğunu, oysa yeni programda öngörülen konuların kolay, anlaşılır, somut, gerçek yaşam ile ilişkili ve öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olduğunu düşündüklerini belirlemiştir. Öğretmenlerin bir önceki yıla göre öğrenci kazanımlarının arttığını bildirdikleri ve bir önceki yıl daha çok bilgi düzeyinde olan kazanımların; bu yıl kalıcı ve sınıf seviyesine uygun olarak yeniden düzenlendiğini ifade ettiklerini belirtmektedir. Oysa Kaptan (2005), üniteler için öngörülen ders saatlerine düşen kazanımların, istenilen düzeyde kazandırılmasının mümkün olmadığını ileri sürmüştür. Ancak Şahin, Turan ve Apak (2005, s 143) yapmış oldukları bir çalışmada, Fen ve Teknoloji dersi amaçlarının genel olarak başarılabileceğine ilişkin öğretmenlerin % 32,1'inin kesinlikle katıldığı, % 60,3'ünün katıldığı, % 6,4'ünün kararsız olduğu, % 1,3'ünün katılmadığı ve kesinlikle katılmayan öğretmenin bulunmadığı ortaya çıkmıştır(Gömleksiz ve Bulut, 2006).

Ercan ve Altun'un (2005) araştırmasına katılan öğretmenlerin tamamı kapsamın ciddi oranda azaltıldığını bildirmişlerdir. Diğer taraftan Bukova-Güzel ve Alkan (2005), yapmış oldukları uygulamalı çalışmada program değişikliği doğrultusunda yapılan uygulamaların başarılı olduğu ileri sürmüşlerdir. Araştırmacıların ulaştıkları bu sonuçlar yapılan çalışmada elde edilen bulgular ile örtüşmektedir. Nitekim yapılan çalışmada da öğretmenlerin programda öngörülen kapsamın uygulamada *çok* düzeyinde etkili olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca programda

öngörülen kapsama ilişkin öğretmen görüşleri arasında “sınıf”, “cinsiyet”, “kıdem” ve “eğitim düzeyi” değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür (Gömleksiz ve Bulut, 2006).

Yeni FTDÖP’te öğrencilerin araştırma, sorgulama, problem çözme ve karar verme süreçlerine katılmasını sağlayacak etkinliklerin kullanılması önerilmiştir. Ayrıca *yaparak- düşünerek* öğrenme etkinliklerinin önemli olduğu vurgulanmış ve işbirlikli öğrenme stratejilerinin gerektiği ölçüde kullanılması öngörülmüştür. Ayrıca bazı önerilen etkinlikler de çoklu zekâ kuramına dayandırılmıştır (ERG, 2005). Kaptan (2005:295) etkinliklerin fazla olmasının, yani derslerin etkinliğe dayalı olması ve anlamlı öğrenmelerin sağlanabilmesi konusunda temel kavramların öğretilmesine yönelik etkinliklere ağırlık verilmiş olmasının programın güçlü yanlarından olduğunu ileri sürmüştür.

Yapılandırmacı yaklaşımda öğretmen, öğrencilere rehberlik yaparak öğrenmeyi kolaylaştırır. Bu nedenle öğretmen, öğrenci özerkliği ve girişimciliğini kabullenmeli ve cesaretlendirmelidir. Öğrencilerin fikirlerine saygı duymalı, bağımsız düşünceleri için cesaretlendirmelidir. Öğrencilerin güdülenme, ilgi, beceri, düşünme becerileri ve öğrenme stilleri gibi bireysel farklılıklarını göz önünde bulundurmalıdır. Öğrencilerin işlenen konu ile ilgili ön bilgi ve inançlarını açığa çıkarmalı ve öğrencilerin kendi düşüncelerinin farkında olmalarını sağlamalıdır. Öğrenciye derste neler öğreneceğini, öğrendiklerini nerelerde kullanabileceğinin bilgisini vermeli ve öğrencinin performansını değerlendirmelidir. Öğrencilerin ileri sürülen alternatif düşünceler üzerinde düşüncelerini, bu düşünceleri tartışmalarını ve değerlendirmelerini teşvik etmelidir. Tartışma ve etkinlikleri, öğrencilerin bilimsel olarak kabul edilen bilgi ve anlayışları kendilerinin yapılandırmasına imkân verecek şekilde yönlendirmelidir. Öğrencilerin yapılandırdıkları yeni kavramları farklı durumlarda uygulama fırsatları vermelidir (MEB, 2004; Aytaç, 2003; Kılıç, 2004).

Yeni FTDÖP’te değerlendirme, öğrenme-öğretmenin ve etkililiğini belirlemek amacı ile yapılan, eğitim ile ilgili verilerin toplanmasını ve yorumlanmasını içeren çok adımlı, sistematik bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Öğrenme, öğretme ve

planlamayı doğrudan etkileyen ve eğitim sisteminin temel öğelerinden biri olan değerlendirme Fen ve Teknoloji Eğitiminde farklı şekillerde kullanılabilir. Bunlara; i) öğrencilerin fen konularındaki öğrenme durumlarını teşhis ederek programda belirtilen kazanımların edinim düzeylerini belirleme, ii) öğrenmeyi daha anlamlı ve derin hale getirebilmek amacı ile dönüt sağlama, iii) öğrencilerin gelecekte öğrenme ihtiyacını belirleme, iv) velilere, çocuklarının öğrenmesi ile ilgili bilgi sağlama, v) öğretim stratejilerinin ve program içeriğinin dengeliği ve etkililiğini izleme örnek olarak verilebilir (MEB, 2004, s27).

Yeni programda yapılandırıcı öğrenme teorisine dayanan alternatif ölçme - değerlendirme yaklaşımları kullanılması hedeflenmiştir. Bu amaçla, performans değerlendirme, kavram haritaları, kelime ilişkilendirme, proje, poster grup ve akran değerlendirmesi ve kendi kendini değerlendirme gibi alternatif tekniklerin yanı sıra geleneksel ölçme ve değerlendirme tekniklerinin uygulanması önerilmiştir. Bu bağlamda sadece öğrenme ürünü (çıktısı) değil, öğrenme sürecinin de değerlendirilmesi gerekliliği üzerinde durulmuştur. Bununla birlikte, programda önerilen değerlendirme anlayışının açıklanışı doyurucu değildir. Bu açıklamalar, öğretmenlerin özümsemesi ve uygulaması açısından yeterli olmayacaktır. Bu konuda nitelikli örnekleri de içeren daha kapsamlı, ikna edici ve bütün dersleri kapsayan çalışmalara gereksinim vardır. İlköğretim birinci kademedeki görev yapan öğretmenler sınıf öğretmeni oldukları ve bütün temel derslerin sorumluluğunu aldıkları göz önüne alındığında, her ders için birbirinden kopuk değerlendirme yönergeleri hazırlamak yerine değerlendirme sistemini bir bütün olarak ele almak daha doğru olacaktır. Dolayısıyla, öngörülen değerlendirme yaklaşımlarının başlı başına, geniş kapsamlı ve sistematik olarak ele alınmasında yarar vardır (ERG, 2005; Gömleksiz ve Bulut, 2006).

Erdoğan (2005), öğretmenlerin yeni program ile portfolyo ve tutum ölçekleri gibi alternatif değerlendirme tekniklerini kullandıklarını ileri sürmüştür. Ancak Ercan ve Altun (2005) yapmış oldukları araştırmada öğretmenlerin değerlendirme noktasında güçlük yaşadıklarını vurgulamışlardır. Diğer taraftan, Şahin, Turan ve Apak (2005) yapmış oldukları araştırmada ise, değerlendirme özelliklerinin amaçların



gerçekleştirilmesi için uygun olduğunu, öğrenme ve öğretme sürecinin sağlıklı bir şekilde hayata geçirilebildiğini, değerlendirme anlayışının ve araçlarının doğru olduğunu ve etkili bir şekilde kullanılabildiğini öğretmen görüşlerine dayalı olarak saptamışlardır. Mevcut araştırmada öğretmenlerin programda öngörülen değerlendirmeyi uygulamada *çok* düzeyinde etkili buldukları belirlenmiştir. Ayrıca programda öngörülen değerlendirmeye ilişkin olarak öğretmen görüşleri arasında “sınıf”, “cinsiyet”, “kıdem” ve “eğitim düzeyi” değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Programda öngörülen değerlendirme tekniklerinin öğretmenler tarafından başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için sınıf mevcutlarının asgari düzeye çekilmesi ve öğretmenlere uygulamalı hizmet içi eğitim verilmesi gerekir (Gömleksiz ve Bulut, 2006).

Beyazıt (2009)’da çalışmasında, Çoklu Zekâ Kuramı’na göre düzenlenmiş öğretim etkinliklerinin “vücudumuzdaki sistemler” konusunun, 6.sınıf öğrencilerinin Fen Bilgisi dersindeki başarılarına, Fen Bilgisi dersine yönelik tutumlarına etkisi olup olmadığını araştırmıştır. Araştırma 2008–2009 Eğitim Öğretim yılında, Mardin ili Noter Cevdet Altun İlköğretim Okulun da yapılmıştır. Gruplar kolaylık ilkesine göre deney ve kontrol grubu şeklinde atanmıştır. Deney grubunda çoklu zekâ kuramı etkinlikleriyle destekli öğretim yapılırken, kontrol grubunda geleneksel öğretim yöntemi uygulanmıştır. Araştırmada ön test-son test kontrol gruplu model kullanılmıştır. Araştırmanın verilerini; Başarı Testi, Fen Bilgisi Tutum Ölçeği oluşturmaktadır. Ayrıca öğrencilerin araştırma boyunca oluşturdukları sınıf içi ve sınıf dışı çalışma ürünlerini yansıtan çalışma amaçlı düzenlenen (portfolyo) bireysel gelişim dosyaları incelenerek velilerin dersin islenişine ilişkin görüşleri alınmıştır. Çalışmanın sonucunda, çoklu zekâ kuramı destekli etkinliklerin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin başarı testi düzeyleri ve fen bilgisi dersine karşı geliştirdikleri tutum düzeyleri, geleneksel öğretim yöntemi uygulanan kontrol grubu öğrencilerinininkine göre yüksek bulunmuştur (Gömleksiz ve Bulut, 2006).

Buluş, Kırıkkaya’nın (2009)’da çalışmasında fen öğretmenlerinin Fen ve Teknoloji Dersi programının 2006–2007 öğretim yılından itibaren ilköğretim okullarının ikinci

kademesinde uygulanmasından hemen önce katıldıkları hizmet içi eğitim kursunun programa ilişkin oluşturduğu genel görüş ve düşünceleriyle programı uyguladıktan bir yıl sonraki görüş ve düşüncelerini karşılaştırmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı araştırmanın verileri 89 fen öğretmenine açık uçlu sorulardan oluşan iki ayrı veri toplama aracından biri kurs başında diğeri kurs bitiminde uygulanarak elde edilmiştir. Öğretmenlerin programın uygulanmasından sonraki görüşleri ise programın okullarda uygulanmasından bir yıl sonra, hizmet-içi eğitim sırasında araştırmaya katılan, 30 öğretmenle yapılan görüşmelerden elde edilmiştir. Fen öğretmenlerinin gerek hizmet-içi eğitim kursundan sonra gerekse programın uygulanmasının üzerinden geçen bir yıl sonra yeni programa ilişkin, öğrenci merkezli olması, yaparak yaşayarak öğrenmenin vurgulanması, deney ve gözleme önem vermesi, öğrencileri araştırmaya yöneltmesi, konu düzeylerinin hafifletilmesi ve ünitelerin sarmal olması ve fen derslerini sevdirmesi gibi olumlu görüşlere sahip olduğu belirlenmiştir.

Erdoğan (2007)'de çalışmanın amacı yeni geliştirilen dördüncü ve beşinci sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programını öğretmen, öğrenci ve uzman görüşleri doğrultusunda analiz etmiştir. Yeni program analiz edilirken Posner' in (1995) program analiz basamakları dikkate alınmıştır. Bu çalışma nitel bir durum çalışmasıdır. Çalışmaya program geliştirme sürecinde yer alan bir uzman, pilot okullarda görev yapan beş öğretmen ve bu okullarda okuyan 56 beşinci sınıf öğrencisi katılmıştır. Bulgular, içerik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiş ve gerek alıntılar yaparak gerek ortaya çıkan temalar ve kodlar hâlinde sunulmuştur. Bulgular, yeni geliştirilen Fen ve Teknoloji Öğretim Programının yapılandırmacı (constructivism) yaklaşım doğrultusunda tasarlandığını ve uygulamaya aktarılmaya çalışıldığını göstermektedir. Ancak programın uygulanmasında karşılaşılan bazı problemler bulunmaktadır.

Demirbaş'ın (2008)'deki çalışmasında, Türkiye'de modern fen öğretim programlarının geliştirilme çalışmalarının 1960'lı yıllarda başladığı görülmektedir. Günümüze kadar birçok fen öğretim programının uygulamaları yapılmış ve 2005–2006 öğretim yılında 4. ve 5. sınıflarda Fen ve Teknoloji Öğretim Programı adı ile yeni öğretim programı uygulamaya konulmuştur. 2006–2007 öğretim yılında 6.

sınıflarda da uygulamaya geçilen öğretim programının, her yıl kademeli olarak uygulaması yapılacaktır. Bu araştırmada, 2000 yılında uygulamaya konulan fen bilgisi öğretim programı ile 2005 yılında uygulamaya geçen Fen ve Teknoloji Öğretim Programının değişik yönleri ile analizi yapılmıştır. Verilerin elde edilmesi için Şahin ve diğ. (2005) tarafından, Malcolm Provus'un Farklılıklar (Discrepancy) modeli ile Stake'in Uyumluluk/-Uygunluk (Countenance) modelinden faydalanılarak oluşturulan ölçek kullanılmıştır. Belirlenen ölçek, 2006 yılının Haziran ayında Kırşehir Eğitim Fakültesi'nde düzenlenen Fen ve Teknoloji Öğretim Programını Tanıtma Seminerine katılan 71 fen bilgisi öğretmenine uygulanmıştır. Öğretmenlerden, eski ve yeni uygulayacakları öğretim programlarını belirlenen kriterlere göre (Fen Öğretim Programlarının Amaçlarının Başarıma Düzeyleri, İçeriklerinin Değerlendirilmesi, Öğrenme-Öğretme Süreçlerinin Değerlendirilmesi, Farklı Öğretim Yöntemlerinin Kullanılma Düzeyleri, Öğretmenin Rolü ve Değerlendirme) değerlendirmeleri istenmiştir. Öğretmenlerin görüşlerine göre, Fen ve Teknoloji Öğretim Programının incelenen kriterler yönünden istenileni sağladığı yönde olmuştur.

Yapıcı ve Demirdelen (2006)'in öğretmenlerin yeni programın uygulanmasından doğan güçlüklerle ilişkin görüşlerini araştırdıkları çalışmalarında, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun programın birinci sınıftan itibaren kademeli olarak başlatılması gerektiğini savundukları belirtilmektedir. Aynı çalışmada öğretmenlerin her vesile ile dile getirdikleri bir diğer önemli sorunun sınıfların kalabalık oluşudur.. Bu nedenle kalabalık sınıfların, etkinliklerin gerçekleştirilmesinden, ölçme değerlendirmeye kadar, bir dizi sorunun çözümünü zorlaştıran bir faktör olarak yeni programın başarısını belirleyecek ana ölçüt olarak düşünülmesi gerektiği belirtilmiştir. Çalışmada dile getirilen bir diğer önemli sorun ise, yeni programın dayandığı fiziksel alt yapı eksikliğinin okullarda yarattığı olumsuz atmosferdir. Öğretmenlerin yeni programa uyum sağlamakta güçlük çekmesi ve hizmet-içi eğitimi yetersiz buluşu da programı uygulamakta güçlük çektiklerinin bir belirtisi olarak aynı çalışmada yer almıştır.

### **3. MATERYAL ve YÖNTEM**

Bu bölümde araştırmanın evreni, örnekleme, veri toplama aracı ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel analizler hakkında bilgi verilmiştir.

#### **3.1. Araştırmanın Evreni**

Araştırmanın evreni 2009-2010 eğitim öğretim yılında Erzincan ilinde farklı ilköğretim okullarında görev yapan 6. , 7. ve 8. sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır.

#### **3.2. Araştırmanın Örnekleme**

Araştırmanın evren ve örnekleme 2009-2010 eğitim öğretim yılında Erzincan il, ilçe ve köylerindeki 85 İlköğretim okulunda görev yapan; 6. , 7. ve 8. sınıfları okutan 74 Fen ve Teknoloji Dersi öğretmenlerinden 68 kişiden oluşmaktadır. Örnekleme ilgili bilgiler Tablo 3.1’de verilmiştir.

**Tablo 3.1.** Örneklemele ilgili bilgiler

Sıra	Okulun Adı	Anket Bırakılan Öğretmen Sayısı	Cevaplanan Anket Sayısı
1	13 Şubat İlköğretim Okulu	1	1
2	75.Yıl İlköğretim Okulu	1	1
3	75.Yıl İMKB İlköğretim Okulu	1	1
4	Akşemseddin İlköğretim Okulu	1	1
5	Akyazı İlköğretim Okulu	1	1
6	Atatürk İlköğretim Okulu	1	1
7	Aydoğdu Kocatepe İlköğretim Okulu	1	1
8	Azizbey Çiftliği 100.Yıl İlköğretim Okulu	1	1
9	B.Çakırman İlköğretim Okulu	1	1
10	Bahçelievler İlköğretim Okulu	1	1
11	Balıbeyi İlköğretim Okulu	1	0
12	Barbaros İlköğretim Okulu	1	1
13	Başpınar İlköğretim Okulu	1	0
14	Binkoç İlköğretim Okulu	1	1
15	Bozyazı İlköğretim Okulu	1	1
16	Çağlayan İlköğretim Okulu	1	1
17	Çukurkuyu İlköğretim Okulu	1	1
18	Çukurkuyu Sarıgöl İlköğretim Okulu	1	1
19	Çaykent İlköğretim Okulu	1	1
20	Değirmen Köy Kırklar İlköğretim Okulu	1	1
21	Devlet Hastanesi İlköğretim Okulu	1	1
22	Dr.Cahit Ziya Ulukök İlköğretim Okulu	1	1
23	Fatih İlköğretim Okulu	1	1
24	Fevzi Efendi İlköğretim Okulu	1	1
25	Fırat İlköğretim Okulu	1	1
26	Gazi İlköğretim Okulu	1	1
27	Geçit Esentepe İlköğretim Okulu	1	0
28	General Cihat Akyol İlköğretim Okulu	1	1
29	Göktürk İlköğretim Okulu	1	1
30	Gülhanım-Celal Toraman İlköğretim Okulu	1	1
31	Güllüce İlköğretim Okulu	1	1
32	Gümüştarla İlköğretim Okulu	1	0

Tablo 3.1'in devamı

33	Günbağı Köyü İlköğretim Okulu	1	0
34	Günebakan İlköğretim Okulu	1	0
35	Gürsel İlköğretim Okulu	1	1
36	Güvenlik İlköğretim Okulu	1	1
37	Hancıçiftliği İlköğretim Okulu	1	0
38	Hayrettin Paşa İlköğretim Okulu	1	1
39	Hüseyin Hüsnü Tekışık İlköğretim Okulu	1	0
40	İnönü İlköğretim Okulu	1	1
41	Işıkpınar Köyü Canahmet İlköğretim Okulu	1	1
42	İmkb Müşirzeki Paşa İlköğretim Okulu	1	1
43	Karadığın İlköğretim Okulu	1	1
44	<u>Karatus İlköğretim Okulu</u>	1	1
45	<u>Kavakyolu İlköğretim Okulu</u>	1	0
46	<u>Türk Telekom Binali Yıldırım İ.Ö.O</u>	1	1
47	<u>Kavakyolu Paşa İlköğretim Okulu</u>	1	1
48	Kurtuluş İlköğretim Okulu	1	1
49	<u>Kurutilek 60.Yıl İlköğretim Okulu</u>	1	0
50	<u>Küçük Kadağan Köyü İlköğretim Okulu</u>	1	0
51	<u>Mahmutlu İlköğretim Okulu</u>	1	1
52	<u>Mehmet Akif Ersoy İlköğretim Okulu</u>	1	1
53	<u>Mehmetçik İlköğretim Okulu</u>	1	1
54	<u>Melikşah İlköğretim Okulu</u>	1	1
55	<u>Merkez İlköğretim Okulu</u>	1	1
56	<u>Mertekli İlköğretim Okulu</u>	1	0
57	<u>Mertekli Mezrası İlköğretim Okulu</u>	1	0
58	Milli Eğitim Vakfı Yavuz Selim İ.Ö.O	1	1
59	<u>Mollaköy İlköğretim Okulu</u>	1	1
60	<u>Mustafa Kemal İlköğretim Okulu</u>	1	1
61	<u>Oğlaktepe İlköğretim Okulu</u>	1	1
62	<u>Org.Selahattin Demircioğlu İlköğretim Okulu</u>	1	1
63	<u>Osmangazi İlköğretim Okulu</u>	1	1
64	<u>Salih Erkan İlköğretim Okulu</u>	1	1
65	<u>Özdil Fidem İlköğretim Okulu</u>	1	1
66	<u>Sazlıpınar İlköğretim Okulu</u>	1	1
67	<u>Sümer İlköğretim Okulu</u>	1	1

Tablo 3.1'in devamı

68	<u>Şehit Cengiz Topel İlköğretim Okulu</u>	1	0
69	<u>Şeker İlköğretim Okulu</u>	1	1
70	<u>Şh.Cengiztopel Mithatpaşa İlköğretim Okulu</u>	1	1
71	<u>Tepecik İlköğretim Okulu</u>	1	0
72	<u>Türkmenoğlu Köprübaşı İlköğretim Okulu</u>	1	0
73	<u>Ulalar 75.Yıl Bayrak İlköğretim Okulu</u>	1	1
74	<u>Ulalar İlköğretim Okulu</u>	1	1
75	<u>Ulalar Sancak İlköğretim Okulu</u>	1	1
76	<u>Ulalar Üçkonak İlköğretim Okulu</u>	1	0
77	<u>Uluköy İlköğretim Okulu</u>	1	1
78	<u>Vali Metin Llyas Aksoy İlköğretim Okulu</u>	1	1
79	<u>Vali Recep Yazıcıoğlu İlköğretim Okulu</u>	1	1
80	<u>Yalınca İlköğretim Okulu</u>	1	1
81	<u>Yalnızbağ İbni-Sina İlköğretim Okulu</u>	1	1
82	<u>Yalnızbağ İlköğretim Okulu</u>	1	1
83	<u>Yaylabaşı İlköğretim Okulu</u>	1	1
84	<u>Yunus Emre İlköğretim Okulu</u>	1	1
85	Ziya Gökalp İlköğretim Okulu	1	1
	<b>Toplam</b>	<b>85</b>	<b>68</b>

### 3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından Fen ve Teknoloji dersi amacı, içeriği, kazanımları vb. göz önünde bulundurularak daha önceden Sosyal Bilgiler alanında kullanılarak güvenilirliği 0,90 bulunan Fen ve Teknoloji Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi adlı anket uyarlanmıştır. Uygulanan anket beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm öğretmenlerin demografik bilgileri tespit edilmeye çalışılmıştır. İkinci bölümde Yeni(2005) Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı ile ilgili görüşleri, üçüncü bölümde 2005 yılından beri uygulanan fen ve teknoloji dersi öğretim programının ölçme değerlendirme yönünden etkileri incelendi. Dördüncü bölümde ise bu ölçme-değerlendirme yöntemlerinin hangi sıklıkta uygulandığı ile ilgili görüşleri alındı ve son bölümde ise

öğrencilere fen ve teknoloji dersinde sahip olması gereken beceriler hakkındaki düşüncelerini tespit etmek amacıyla anket düzenlenmiştir.

### 3.4. Verilerin Analizinde Kullanılan İstatistikler

Araştırmada toplanan verilerin analizinde 5 farklı istatistiksel analiz kullanılmıştır. Bu analizler bilgisayarda SPSS for Windows 12.00 istatistik paket programı ile yapılmıştır. Bu analizler:

1. Aritmetik ortalama
2. Standart sapma
3. Mann-Whitney U testi
4. Kruskal-Wallis testi

Araştırmada uygulanan likert tipi ölçeklerden ikisi beşli diğeri dörtlü değerlendirme şeklinde hazırlanmış olup aralık sınırlarının hesaplanması aşağıda verilmiştir.

#### Beşli likert tipi için aralık sınırlarının hesaplanması:

Seçenek sayısı=5

Aralık sayısı=  $5-1 = 4$

Aralık katsayısı=  $4 : 5=0,80$

$1,00 + 0,80= 1,80$

$1,80 + 0,80= 2,60$

$2,60 + 0,80= 3,40$

$3,40 + 0,80= 4,20$

Ortalama karşılaştırmalara esas olmak üzere aralık sınırları ve anlamları Tablo 3.2’de verilmiştir.



**Tablo 3.2. Aritmetik Ortalama Aralıkları ve Anlamları**

Aralık sınırı	Birinci ölçek için anlamı	İkinci ölçek için anlamı
4,21-5,00	Tamamen katılıyorum	Tamamen
3,41-4,20	Katılıyorum	Büyük ölçüde
2,61-3,40	Kararsızım	Orta düzeyde
1,81-2,60	Katılmıyorum	Kısmen
1,00-1,80	Hiç katılmıyorum	Hiç

**Dörtlü Likert tipi için aralık sınırlarının hesaplanması:**

Seçenek sayısı=4

Aralık sayısı= 4-1 = 3

Aralık katsayısı= 3 : 4=0,75

1,00 + 0,75= 1,75

1,75 + 0,75= 2,50

2,50 + 0,75= 3,25

Ortalama karşılaştırmalara esas olmak üzere aralık sınırları ve anlamları Tablo 3.2’de verilmiştir.

**Tablo 3.3. Aritmetik Ortalama Aralıkları ve Anlamları**

Aralık sınırı	Anlamı
3,26-4,00	Her zaman
2,51-3,25	Sıklıkla
1,76-2,50	Ara sıra
1,00-1,75	Hiçbir zaman

#### **4. BULGULAR VE YORUM**

Bu bölümde araştırmada toplanan verilerin analizi sonucu elde edilen bulgular ve yorumlar alt problemlere bağlı olarak sırasıyla verilmiştir.

##### **1. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM**

Öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “cinsiyetlerine”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “geneline” iliőklin görüşleri arasında fark olup olmadığı ayrı ayrı incelenmiştir.

##### **1.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline iliőklin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “geneline” iliőklin öğretmenlerin görüşlerini anlamak amacıyla anketin ilk 7 sorusuna verdikleri cevaplara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4.1’de verilmiştir.

**Tablo 4.1.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular

	$\bar{X}$	Standart sapma	Anlamı
1-Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliktedir.	4,18	0,597	Katılıyorum
2-Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.	3,93	0,676	Katılıyorum
3-Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.	3,12	0,890	Kararsızım
4- Fen ve Teknoloji Programında öğretmenin yükü artmıştır.	3,57	1,188	Katılıyorum
5-Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.	3,24	1,121	Kararsızım
6-Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkilidir.	4,16	0,704	Katılıyorum
7-Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.	3,40	0,949	Kararsızım

Tablo 4.1 incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında “Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliktedir.”, “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.”, “Fen ve Teknoloji Programında öğretmenin yükü artmıştır.” ve “Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkilidir.” maddelerine ilişkin öğretmenler “katılıyorum” ve “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.”, “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.” ve “Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.” maddelerine ilişkin öğretmenler “kararsızım” yönünde görüş bildirmişlerdir.

### **1.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “geneline” ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”

göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.2’de verilmiştir.

Tablo 4.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf düzeyi	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1-Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi’nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliğindedir.	6	5	46,90	<b>10,7000*</b>	<b>4-8</b> <b>6-8</b> <b>7-8</b>
	7	5	40,60		
	8	2	3,50		
	6,7,8	56	33,96		
2-Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.	6	5	30,30	0,952	-
	7	5	29,10		
	8	2	36,00		
	6,7,8	56	35,30		
3-Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.	6	5	45,00	4,819	-
	7	5	36,80		
	8	2	11,00		
	6,7,8	56	34,20		
4- Fen ve Teknoloji Programında öğretmenin yükü artmıştır.	6	5	27,50	5,181	-
	7	5	27,50		
	8	2	11,00		
	6,7,8	56	36,59		
5-Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.	6	5	46,70	<b>8,458*</b>	<b>4-8</b> <b>6-8</b>
	7	5	26,90		
	8	2	3,00		
	6,7,8	56	35,21		
6-Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatta daha çok ilişkilidir.	6	5	33,70	4,815	-
	7	5	39,90		
	8	2	58,50		
	6,7,8	56	33,23		
7-Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.	6	5	37,50	3,154	-
	7	5	22,60		
	8	2	48,00		
	6,7,8	56	34,81		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi’nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliğindedir.” ve “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir” maddelerine ilişkin ki-kare değerleri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf düzeyine göre “Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi’nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliğindedir.” ve “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir” maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi sınıf düzeyindeki

öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Benferroni testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi’nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliكتedir.” maddesine ilişkin 8. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşleri ile 4, 6 ve 7 sınıflardaki öğretmenlerin görüşleri arasındaki farklar  $p<0.05$  önem düzeyinde anlamlı, “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir” maddesine ilişkin 8. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşleri ile 4 ve 6 sınıflardaki öğretmenlerin görüşleri arasındaki farkların  $p<0.05$  önem düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir. Tablodan her iki madde içinde 8. sınıfları okutan öğretmenlerin görüşlerine sıra ortalamasının diğer sınıfları okutan öğretmenlerden daha düşük olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi’nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliكتedir.” ve “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir” maddesine en fazla olumlu yönde görüşü 6. sınıfı okutan öğretmenlerin, en fazla olumsuz yönde görüşü ise 8. sınıfı okutan öğretmenlerin bildirdikleri söylenebilir.

### **1.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “geneline” ilişkin öğretmenlerin “*cinsiyetlerine*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.3’de verilmiştir.

**Tablo 4.3.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “*cinsiyetlerine*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Cinsiyet	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1-Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliktedir.	Kadın	41	31,70	1299,50	438,500
	Erkek	27	38,76	1046,50	
2-Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.	Kadın	41	32,91	1349,50	488,500
	Erkek	27	36,91	996,50	
3-Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.	Kadın	41	30,04	1231,50	<b>370,500*</b>
	Erkek	27	41,28	1114,50	
4- Fen ve Teknoloji Programında öğretmenin yükü artmıştır.	Kadın	41	32,38	1327,50	466,500
	Erkek	27	37,72	1018,50	
5-Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.	Kadın	41	31,40	1287,50	426,500
	Erkek	27	39,20	1058,50	
6-Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkilidir.	Kadın	41	34,72	1423,50	544,500
	Erkek	27	34,17	922,50	
7-Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.	Kadın	41	36,52	1497,50	470,500
	Erkek	27	31,43	848,50	

(\*)  $p < 0.05$  anlamlı

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin “*cinsiyetlerine*” göre “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.” maddesine ilişkin U değeri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin “*cinsiyetlerine*” göre “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.” maddesine ilişkin erkek öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.” maddesine erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 1.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “geneline” ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.4’de verilmiştir.

**Tablo 4.4.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Mezun olunan program	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1-Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi’nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliktedir.	Öğretmen okulu	1	59,50	4,802	-
	Eğitim Enstitüsü	3	28,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	38,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	14,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,88		
2-Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.	Öğretmen okulu	1	63,00	6,056	-
	Eğitim Enstitüsü	3	26,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	45,00		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	5,00		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,87		
3-Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.	Öğretmen okulu	1	54,00	1,530	-
	Eğitim Enstitüsü	3	32,17		
	Lisans Tamamlama Programı	3	32,17		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	42,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,13		
4- Fen ve Teknoloji Programında öğretmenin yükü artmıştır.	Öğretmen okulu	1	38,50	3,394	-
	Eğitim Enstitüsü	3	24,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	11,00		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	35,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	36,11		
5-Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.	Öğretmen okulu	1	65,00	3,368	-
	Eğitim Enstitüsü	3	29,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	29,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	15,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	35,14		

Tablo 4.4'ün devamı

6-Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkilidir.	Öğretmen okulu	1	58,50	2,643	-
	Eğitim Enstitüsü	3	27,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	27,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	31,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,90		
7-Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.	Öğretmen okulu	1	48,00	5,600	-
	Eğitim Enstitüsü	3	25,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	40,33		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	48,00		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,00		

Tablo incelendiğinde tüm maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin en son bitirdiği okul/öğretim programına göre anketin ilk yedi maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Tablo incelendiğinde farklı programlardan mezun olan öğretmenlerin tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalaması değerlerinin yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### 1.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “geneline” ilişkin öğretmenlerin “sınıf mevcuduna” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.5’de verilmiştir.



**Tablo 4.5.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf mevcudu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1-Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliindedir.	0-20 kişi	18	33,64	3,060	-
	21-30 kişi	40	35,61		
	31-41	7	37,00		
	41-51 kişi	3	19,00		
2-Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.	0-20 kişi	18	34,00	9,031*	0-20 - 41-51 21-30 - 41-51 31-40 - 41-51
	21-30 kişi	40	36,61		
	31-41	7	35,86		
	41-51 kişi	3	6,17		
3-Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.	0-20 kişi	18	33,53	2,715	-
	21-30 kişi	40	36,05		
	31-41	7	35,29		
	41-51 kişi	3	17,83		
4- Fen ve Teknoloji Programında öğretmenin yükü artmıştır.	0-20 kişi	18	30,50	5,539	-
	21-30 kişi	40	34,05		
	31-41	7	49,57		
	41-51 kişi	3	29,33		
5-Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.	0-20 kişi	18	26,72	4,341	-
	21-30 kişi	40	37,90		
	31-41	7	35,57		
	41-51 kişi	3	33,33		
6-Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkilidir.	0-20 kişi	18	31,89	3,226	-
	21-30 kişi	40	36,30		
	31-41	7	37,14		
	41-51 kişi	3	20,00		
7-Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.	0-20 kişi	18	33,47	1,822	-
	21-30 kişi	40	35,94		
	31-41	7	34,71		
	41-51 kişi	3	21,00		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir” maddesine ilişkin ki-kare değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf mevcuduna göre “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi sınıf mevcudundaki öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Benferroni testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir” maddesine ilişkin sınıf mevcudu 41-51 kişi olan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek, sınıf mevcudu 0-20 kişi, 21-30 kişi ve 31-41 kişi olan öğretmenlerin

görüşlerine ait sıra ortalamasından daha düşük olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir” maddesine sınıf mevcudu 41-51 kişi olan öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha olumsuz yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 1.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “geneline” ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.6’da verilmiştir.

**Tablo 4.6.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Seminer durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1-Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliktedir.	Evet	48	33,34	1600,50	424,500
	Hayır	19	35,66	677,50	
2-Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.	Evet	48	33,60	1613,00	437,000
	Hayır	19	35,00	665,00	
3-Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.	Evet	48	37,15	1783,00	305,000*
	Hayır	19	26,05	495,00	
4- Fen ve Teknoloji Programında öğretmenin yükü artmıştır.	Evet	48	33,36	1601,50	425,500
	Hayır	19	35,61	676,50	
5-Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.	Evet	48	35,73	1715,00	373,000
	Hayır	19	29,63	563,00	
6-Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkilidir.	Evet	48	33,42	1604,00	428,000
	Hayır	19	35,47	674,00	
7-Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.	Evet	48	34,74	1667,50	420,500
	Hayır	19	32,13	610,50	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.” maddesine ilişkin U değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız

bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.” maddesine ilişkin seminere katılan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.” maddesine seminere katılan öğretmenlerin katılmayan öğretmenlere göre olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### **1.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “geneline” ilişkin öğretmenlerin “*katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme*” durumuna göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.7’de verilmiştir.

**Tablo 4.7.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Bilgilendirme durumu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1-Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliğindedir.	Evet	23	28,43	3,441	-
	Kısmen	22	24,16		
	Hayır	5	17,90		
2-Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliğindedir.	Evet	23	29,28	5,386	-
	Kısmen	22	23,91		
	Hayır	5	15,10		
3-Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.	Evet	23	33,41	<b>17,016*</b>	<b>Evet-Kısmen Evet-Hayır</b>
	Kısmen	22	20,84		
	Hayır	5	9,60		
4- Fen ve Teknoloji Programında öğretmenin yükü artmıştır.	Evet	23	27,63	1,027	-
	Kısmen	22	23,48		
	Hayır	5	24,60		
5-Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.	Evet	23	28,74	4,607	-
	Kısmen	22	20,82		
	Hayır	5	31,20		
6-Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkilidir.	Evet	23	25,48	0,000	-
	Kısmen	22	25,52		
	Hayır	5	25,50		
7-Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.	Evet	23	29,98	<b>8,399*</b>	<b>Evet-Hayır</b>
	Kısmen	22	24,23		
	Hayır	5	10,50		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir” ve “Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.” maddelerine ilişkin ki-kare değerleri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilmeye göre Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir” ve “Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.” maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın bu hangi görüşteki öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Benferroni testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Tablo incelendiğinde Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir” maddesine ilişkin *katıldıkları*

*seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna* “Evet” cevabını veren öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının cevabı “Kısmen” ve “Hayır” olanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Tabloda “Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.” maddesine ilişkin *katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna* “Evet” cevabını veren öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının cevabı “Hayır” olanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir” ve “Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.” maddelerine *katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna* “Evet” cevabını veren öğretmenlerin diğer cevapları veren öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### **1.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “geneline” ilişkin öğretmenlerin “*okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.8’de verilmiştir.

**Tablo 4. 8.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Haberdar olma durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1-Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliktedir.	Evet	59	35,30	2082,50	218,500
	Hayır	9	29,28	263,50	
2-Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.	Evet	59	36,37	2146,00	155,000*
	Hayır	9	22,22	200,00	
3-Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.	Evet	59	34,86	2056,50	244,500
	Hayır	9	32,17	289,50	
4- Fen ve Teknoloji Programında öğretmenin yükü artmıştır.	Evet	59	35,40	2088,50	212,500
	Hayır	9	28,61	257,50	
5-Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.	Evet	59	37,32	2202,00	99,000*
	Hayır	9	16,00	144,00	
6-Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkilidir.	Evet	59	34,81	2053,50	247,500
	Hayır	9	32,50	292,50	
7-Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.	Evet	59	35,58	2099,00	202,000
	Hayır	9	27,44	247,00	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.” ve “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.” maddelerine ilişkin U değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.” ve “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.” maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.” ve “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.” maddelerine ilişkin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.” ve “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak

uygulamaya dönüştürülmektedir.” maddelerine okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin haberdar olmayan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 1.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “geneline” ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.9’da verilmiştir.

**Tablo 4.9.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	İnceleme durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1-Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi’nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliktedir.	Evet	60	34,65	2079,00	231,000
	Hayır	8	33,38	267,00	
2-Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.	Evet	60	35,35	2121,00	189,000
	Hayır	8	28,13	225,00	
3-Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.	Evet	60	34,01	2040,50	210,500
	Hayır	8	38,19	305,50	
4- Fen ve Teknoloji Programında öğretmenin yükü artmıştır.	Evet	60	35,10	2106,00	204,000
	Hayır	8	30,00	240,00	
5-Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.	Evet	60	35,53	2131,50	178,500
	Hayır	8	26,81	214,50	
6-Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkilidir.	Evet	60	34,26	2055,50	225,500
	Hayır	8	36,31	290,50	
7-Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.	Evet	60	33,61	2016,50	186,500
	Hayır	8	41,19	329,50	

Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin maddelerine ait bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim

Programının geneline ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabını inceleme durumuna göre öğretmenlerin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

### 1.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “geneline” ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.10’da verilmiştir.

**Tablo 4. 10.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının geneline ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Nereden ulaştığı	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1-Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi’nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliktedir.	Okula gönderilen program kitabından	37	29,91	1106,50	403,500
	MEB’in internet sitesinden	27	36,06	973,50	
2-Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.	Okula gönderilen program kitabından	37	28,58	1057,50	354,500*
	MEB’in internet sitesinden	27	37,87	1022,50	
3-Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.	Okula gönderilen program kitabından	37	34,26	1267,50	434,500
	MEB’in internet sitesinden	27	30,09	812,50	



Tablo 4.10'un devamı

4- Fen ve Teknoloji Programında öğretmenlerin yükü artmıştır.	Okula gönderilen program kitabından	37	34,28	1268,50	433,500
	MEB'in internet sitesinden	27	30,06	811,50	
5-Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.	Okula gönderilen program kitabından	37	29,95	1108,00	405,000
	MEB'in internet sitesinden	27	36,00	972,00	
6-Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkilidir.	Okula gönderilen program kitabından	37	32,22	1192,00	489,000
	MEB'in internet sitesinden	27	32,89	888,00	
7-Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.	Okula gönderilen program kitabından	37	29,69	1098,50	395,500
	MEB'in internet sitesinden	27	36,35	981,50	

(\*) p&lt;0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.” maddesine ilişkin U değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.” maddesine ilişkin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programını MEB'in internet sitesinden inceleyen öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.” maddesine yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programını MEB'in internet sitesinden inceleyen öğretmenlerin Okula gönderilen program kitabından inceleyen öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

## **2. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ KAZANIMLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM**

Öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “cinsiyetlerine”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’ını inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığı ayrı ayrı incelenmiştir.

### **2.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin görüşlerini anlamak amacıyla anketin kazanımlarla ilgili sorularına verdikleri cevaplara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4.11’de verilmiştir.

**Tablo 4.11.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular

	$\bar{X}$	Standart sapma	Anlamı
8- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	3,82	0,690	Katılıyorum
9- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	3,65	0,860	Katılıyorum
10- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	3,99	0,723	Katılıyorum
11- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	3,56	0,761	Katılıyorum
12- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	3,76	0,813	Katılıyorum

Tablo 4.11 incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir”, “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur”, “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir”, “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir” ve “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir” maddelerine ilişkin öğretmenler “katılıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

## **2.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.12’de verilmiştir.

**Tablo 4.12.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf düzeyi	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
8- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	6	5	43,80	2,403	-
	7	5	38,50		
	8	2	38,50		
	6,7,8	56	33,17		
9- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	6	5	41,20	2,236	-
	7	5	41,50		
	8	2	41,50		
	6,7,8	56	33,03		
10- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	6	5	34,50	,027	-
	7	5	33,50		
	8	2	33,50		
	6,7,8	56	34,63		
11- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	6	5	42,80	4,054	-
	7	5	26,20		
	8	2	17,50		
	6,7,8	56	35,11		
12- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	6	5	49,10	10,087*	6-8 7-8 9-8
	7	5	49,10		
	8	2	13,50		
	6,7,8	56	32,64		

(\*)  $p < 0.05$  anlamlı

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir” maddesine ilişkin ki-kare değerleri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf düzeyine göre “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın bu hangi sınıf seviyesindeki öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Benferroni testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir” maddesine ilişkin 6., 7. ve 9. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının 8. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda

gerçekleştirilebilir niteliktedir” maddesine 8. sınıfı okutan öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha olumsuz yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 2.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “*cinsiyetlerine*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.13’de verilmiştir.

**Tablo 4. 13.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Cinsiyet	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
8- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Kadın	41	34,65	1420,50	547,500
	Erkek	27	34,28	925,50	
9- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Kadın	41	35,46	1454,00	514,000
	Erkek	27	33,04	892,00	
10- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Kadın	41	33,63	1379,00	518,000
	Erkek	27	35,81	967,00	
11- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Kadın	41	35,39	1451,00	517,000
	Erkek	27	33,15	895,00	
12- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Kadın	41	32,38	1327,50	466,500
	Erkek	27	37,72	1018,50	

Tablo incelendiğinde anketin kazanımlarla ilgili maddelerine ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin cinsiyetlerine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak erkek ve kadın öğretmenlerin 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin benzer görüşlerde olduğu söylenebilir. Tablo incelendiğinde hem kadın hem de erkek öğretmenlerin tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### 2.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul / öğretim programına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.14’de verilmiştir.

**Tablo 4. 14.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Mezun olunan program	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
8- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Öğretmen okulu	1	38,50	0,667	-
	Eğitim Enstitüsü	3	29,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	29,00		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	24,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	35,34		
9- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Öğretmen okulu	1	65,00	2,988	-
	Eğitim Enstitüsü	3	21,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	29,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	28,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	35,12		
10- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Öğretmen okulu	1	61,50	6,000	-
	Eğitim Enstitüsü	3	33,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	33,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	17,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,71		
11- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Öğretmen okulu	1	66,50	2,667	-
	Eğitim Enstitüsü	3	22,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	22,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	17,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	35,75		
12- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Öğretmen okulu	1	39,50	1,143	-
	Eğitim Enstitüsü	3	30,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	30,83		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	39,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,62		

Tablo incelendiğinde tüm maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin en son bitirdiği okul/öğretim programına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Tablo incelendiğinde öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre

tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 2.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.15’de verilmiştir.

**Tablo 4.15.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf mevcudu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
8- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	0-20 kişi	18	35,22	1,329	-
	21-30 kişi	40	35,55		
	31-41	7	29,00		
	41-51 kişi	3	29,00		
9- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	0-20 kişi	18	35,28	,766	-
	21-30 kişi	40	33,40		
	31-41	7	39,43		
	41-51 kişi	3	33,00		
10- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	0-20 kişi	18	32,22	2,345	-
	21-30 kişi	40	36,65		
	31-41	7	33,00		
	41-51 kişi	3	23,00		
11- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	0-20 kişi	18	36,14	,302	-
	21-30 kişi	40	33,56		
	31-41	7	34,79		
	41-51 kişi	3	36,50		
12- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	0-20 kişi	18	24,83	7,653	-
	21-30 kişi	40	38,60		
	31-41	7	33,79		
	41-51 kişi	3	39,50		

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular

öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf mevcuduna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Tablo incelendiğinde öğretmenlerin sınıf mevcudlarına göre tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### 2.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminerine katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.16’da verilmiştir.

**Tablo 4. 16.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Seminer durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
8- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Evet	48	33,93	1628,50	452,500
	Hayır	19	34,18	649,50	
9- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Evet	48	33,13	1590,00	414,000
	Hayır	19	36,21	688,00	
10- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Evet	48	35,10	1685,00	403,000
	Hayır	19	31,21	593,00	
11- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Evet	48	34,00	1632,00	456,000
	Hayır	19	34,00	646,00	
12- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Evet	48	35,18	1688,50	399,500
	Hayır	19	31,03	589,50	

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre maddelere ilişkin bütün U değerleri  $p>0.05$



önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna göre ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Tablo incelendiğinde öğretmenlerin seminere katılma durumlarına göre tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### **2.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “*katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme*” durumuna göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.17’de verilmiştir.

**Tablo 4. 17.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

	<b>Bilgilendirme durumu</b>	<b>n</b>	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
8- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Evet	23	28,48	2,484	-
	Kısmen	22	23,48		
	Hayır	5	20,70		
9- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Evet	23	27,28	1,001	-
	Kısmen	22	24,61		
	Hayır	5	21,20		
10- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Evet	23	30,30	5,891	-
	Kısmen	22	21,61		
	Hayır	5	20,50		
11- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Evet	23	27,91	1,387	-
	Kısmen	22	23,30		
	Hayır	5	24,10		
12- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Evet	23	29,67	4,470	-
	Kısmen	22	22,45		
	Hayır	5	19,70		

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre maddelere ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilmeye göre ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

## **2.8. 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını

anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.18’de verilmiştir.

**Tablo 4. 18.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “*okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Haberdar olma durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
8- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Evet	59	35,47	2092,50	208,500
	Hayır	9	28,17	253,50	
9- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Evet	59	35,52	2095,50	205,500
	Hayır	9	27,83	250,50	
10- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Evet	59	36,15	2133,00	168,000
	Hayır	9	23,67	213,00	
11- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Evet	59	35,62	2101,50	199,500*
	Hayır	9	27,17	244,50	
12- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Evet	59	35,84	2114,50	186,500
	Hayır	9	25,72	231,50	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.” maddesine ilişkin U değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre “- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir” maddesine ilişkin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir” maddesine okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji

Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin haberdar olmayan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 2.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.19’da verilmiştir.

**Tablo 4. 19.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	inceleme durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
8- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Evet	60	34,92	2095,00	215,000
	Hayır	8	31,38	251,00	
9- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Evet	60	35,08	2105,00	205,000
	Hayır	8	30,13	241,00	
10- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Evet	60	34,65	2079,00	231,000
	Hayır	8	33,38	267,00	
11- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Evet	60	34,39	2063,50	233,500
	Hayır	8	35,31	282,50	
12- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Evet	60	34,47	2068,00	238,000
	Hayır	8	34,75	278,00	

Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin maddelerine ait bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim

Programı kitabını inceleme durumuna göre öğretmenlerin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

### 2.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “kazanımlarına” ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.20’de verilmiştir.

**Tablo 4. 20.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Nereden ulaştığı	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
8- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.	Okula gönderilen program kitabından	37	31,69	1172,50	469,500
	MEB'in internet sitesinden	27	33,61	907,50	
9- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	Okula gönderilen program kitabından	37	32,20	1191,50	488,500
	MEB'in internet sitesinden	27	32,91	888,50	
10- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.	Okula gönderilen program kitabından	37	31,99	1183,50	480,500
	MEB'in internet sitesinden	27	33,20	896,50	
11- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.	Okula gönderilen program kitabından	37	30,91	1143,50	440,500
	MEB'in internet sitesinden	27	34,69	936,50	
12- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.	Okula gönderilen program kitabından	37	32,92	1218,00	484,000
	MEB'in internet sitesinden	27	31,93	862,00	

Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı nereden incelendiği durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin maddelerine ait bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem

düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı incelediği yer durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının kazanımlarına ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabının nereden incelendiği durumuna göre öğretmenlerin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

### **3. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ İÇERİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM**

Öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “cinsiyetlerine”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığı ayrı ayrı incelenmiştir.

#### **3.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin görüşlerini anlamak amacıyla anketin içerikle ilgili sorularına verdikleri cevaplara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4.21’de verilmiştir.

**Tablo 4.21.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular

	$\bar{X}$	Standart sapma	Anlamı
13- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.	3,43	1,055	Katılıyorum
14- Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır.	3,71	0,865	Katılıyorum
15- Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir.	3,59	1,054	Katılıyorum
16- Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.	3,90	0,550	Katılıyorum
17- Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.	4,06	0,515	Katılıyorum
18- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.	3,82	0,711	Katılıyorum

Tablo 4.11 incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programındaki “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.”, “Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır.”, “Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir.”, “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.”, “Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.”, “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.” maddelerine ilişkin öğretmenler “katılıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

### **3.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.22’de verilmiştir.

**Tablo 4. 22.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf düzeyi	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
13- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.	6	5	40,20	9,427*	6-8 4-8
	7	5	16,10		
	8	2	10,50		
	6,7,8	56	36,49		
14- Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır.	6	5	44,80	3,057	-
	7	5	26,00		
	8	2	40,00		
	6,7,8	56	34,14		
15- Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir.	6	5	49,40	7,474	-
	7	5	33,80		
	8	2	9,00		
	6,7,8	56	34,14		
16- Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.	6	5	30,60	10,598*	8-6 8-7 8-4
	7	5	29,90		
	8	2	66,00		
	6,7,8	56	34,13		
17- Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.	6	5	44,50	3,366	-
	7	5	31,50		
	8	2	31,50		
	6,7,8	56	33,98		
18- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.	6	5	37,70	,701	-
	7	5	38,50		
	8	2	38,50		
	6,7,8	56	33,71		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” ve “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.” maddelerine ilişkin ki-kare değerleri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf düzeyine göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” ve “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.” maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın bu hangi sınıf seviyesindeki öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Benferroni testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” maddesine ilişkin 5. ve 4. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının 8. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasından daha yüksek olduğu ve “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine



uygundur.” maddesine ilişkin 8. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının 4., 6. ve 7. sınıf seviyelerini okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” maddesine 8. sınıfı okutan öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha olumsuz, “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.” maddesine 8. sınıfı okutan öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 3.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “*cinsiyetlerine*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.23’de verilmiştir.

**Tablo 4.23.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Cinsiyet	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
13- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.	Kadın	41	32,62	1337,50	476,500
	Erkek	27	37,35	1008,50	
14- Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır.	Kadın	41	36,71	1505,00	463,000
	Erkek	27	31,15	841,00	
15- Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir.	Kadın	41	34,30	1406,50	545,500
	Erkek	27	34,80	939,50	
16- Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.	Kadın	41	37,44	1535,00	433,000*
	Erkek	27	30,04	811,00	
17- Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.	Kadın	41	34,83	1428,00	540,000
	Erkek	27	34,00	918,00	
18- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.	Kadın	41	36,55	1498,50	469,500
	Erkek	27	31,39	847,50	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde anketin “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur” maddesine ilişkin U değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelerle ilgili bütün U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız

bulunmuştur. Bu bulgu öğretmenlerin cinsiyetlerine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur” maddesine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde kadın öğretmenlerin “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur” maddesine ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının erkek öğretmenlerin sıra ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur” maddesine Kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### **3.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.24’de verilmiştir.

**Tablo 4.24.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Mezun olunan program	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
13- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.	Öğretmen okulu	1	44,00	0,603	-
	Eğitim Enstitüsü	3	32,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	37,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	34,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,28		
14- Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır.	Öğretmen okulu	1	40,00	1,778	-
	Eğitim Enstitüsü	3	20,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	31,67		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	27,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	35,53		
15- Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli yeterli düzeyde yer verilmiştir.	Öğretmen okulu	1	40,00	2,208	-
	Eğitim Enstitüsü	3	40,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	32,83		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	24,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,55		
16- Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.	Öğretmen okulu	1	37,00	4,571	-
	Eğitim Enstitüsü	3	37,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	16,67		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	37,00		
	Dört Yıllık Fakülte	59	35,15		
17- Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.	Öğretmen okulu	1	64,00	6,000	-
	Eğitim Enstitüsü	3	31,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	31,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	17,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,89		
18- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.	Öğretmen okulu	1	64,50	3,339	-
	Eğitim Enstitüsü	3	17,17		
	Lisans Tamamlama Programı	3	37,83		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	24,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	35,04		

Tablo incelendiğinde tüm maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin en son bitirdiği okul/öğretim programına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Tablo incelendiğinde öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 3.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.25’de verilmiştir.

**Tablo 4.25.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf mevcudu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
13- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.	0-20 kişi	18	27,28	6,306	-
	21-30 kişi	40	35,20		
	31-41	7	42,07		
	41-51 kişi	3	50,83		
14- Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır	0-20 kişi	18	31,89	1,183	-
	21-30 kişi	40	36,45		
	31-41	7	31,29		
	41-51 kişi	3	31,67		
15- Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir.	0-20 kişi	18	30,83	3,787	-
	21-30 kişi	40	34,51		
	31-41	7	45,93		
	41-51 kişi	3	29,67		
16- Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.	0-20 kişi	18	33,33	,296	-
	21-30 kişi	40	34,56		
	31-41	7	36,07		
	41-51 kişi	3	37,00		
17- Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.	0-20 kişi	18	33,44	3,950	-
	21-30 kişi	40	36,38		
	31-41	7	31,86		
	41-51 kişi	3	22,00		
18- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.	0-20 kişi	18	34,28	1,336	-
	21-30 kişi	40	33,90		
	31-41	7	40,79		
	41-51 kişi	3	29,17		

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf mevcuduna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını

göstermektedir. Tablo incelendiğinde öğretmenlerin sınıf mevcutlarına göre tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 3.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminerine katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.26’da verilmiştir.

**Tablo 4.26.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Seminer durumu	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
13- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.	Evet	48	35,16	1687,50	400,500
	Hayır	19	31,08	590,50	
14- Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır.	Evet	48	34,38	1650,00	438,000
	Hayır	19	33,05	628,00	
15- Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir.	Evet	48	33,17	1592,00	416,000
	Hayır	19	36,11	686,00	
16- Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.	Evet	48	34,89	1674,50	413,500
	Hayır	19	31,76	603,50	
17- Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.	Evet	48	33,19	1593,00	417,000
	Hayır	19	36,05	685,00	
18- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.	Evet	48	35,25	1692,00	396,000
	Hayır	19	30,84	586,00	

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre maddelere ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna göre ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin seminere katılma durumlarına göre tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 3.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.27’de verilmiştir.

**Tablo 4.27.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Bilgilendirme durumu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
13- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.	Evet	23	32,54	<b>16,876*</b>	Kısmen- Evet Kısmen- Hayır
	Kısmen	22	16,50		
	Hayır	5	32,70		
14- Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır.	Evet	23	30,15	5,847	-
	Kısmen	22	21,91		
	Hayır	5	19,90		
15- Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir.	Evet	23	27,39	1,247	-
	Kısmen	22	23,11		
	Hayır	5	27,30		
16- Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.	Evet	23	27,17	0,937	-
	Kısmen	22	24,27		
	Hayır	5	23,20		
17- Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.	Evet	23	28,20	4,144	-
	Kısmen	22	24,05		
	Hayır	5	19,50		
18- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.	Evet	23	29,11	3,570	-
	Kısmen	22	22,43		
	Hayır	5	22,40		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” maddesine ilişkin U değeri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken anketin diğer maddelerine ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilmeye göre ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” maddesine görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde “kısmen” cevabını veren öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” maddesini daha olumsuz yönde değerlendirdikleri söylenebilir.

### **3.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “*okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.28’de verilmiştir.

**Tablo 4.28.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Haberdar olma durumu	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
13- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.	Evet	59	36,22	2137,00	<b>164,000*</b>
	Hayır	9	23,22	209,00	
14- Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır.	Evet	59	35,27	2081,00	220,000
	Hayır	9	29,44	265,00	
15- Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir.	Evet	59	36,62	2160,50	<b>140,500*</b>
	Hayır	9	20,61	185,50	
16- Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.	Evet	59	35,32	2084,00	217,000
	Hayır	9	29,11	262,00	
17- Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.	Evet	59	35,91	2118,50	<b>182,500*</b>
	Hayır	9	25,28	227,50	
18- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.	Evet	59	36,06	2127,50	<b>173,500*</b>
	Hayır	9	24,28	218,50	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir”, “Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir”, “Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır” ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir” maddelerine ilişkin U değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken kalan diğer iki maddeye ilişkin U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir”, “Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir”, “Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır” ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir” maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir”, “Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir”, “Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır” ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir”



maddelerine ilişkin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir”, “Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir”, “Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır” ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir” maddelerine okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin haberdar olmayan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 3.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.29’da verilmiştir.

**Tablo 4.29.** 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	inceleme durumu	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
13- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.	Evet	60	34,34	2060,50	230,500
	Hayır	8	35,69	285,50	
14- Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır.	Evet	60	34,37	2062,00	232,000
	Hayır	8	35,50	284,00	
15- Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir.	Evet	60	34,11	2046,50	216,500
	Hayır	8	37,44	299,50	
16- Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.	Evet	60	35,18	2111,00	199,000
	Hayır	8	29,38	235,00	
17- Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.	Evet	60	34,79	2087,50	222,500
	Hayır	8	32,31	258,50	
18- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.	Evet	60	35,53	2132,00	178,000
	Hayır	8	26,75	214,00	

Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin maddelerine ait bütün U değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabını inceleme durumuna göre öğretmenlerin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

### 3.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.30’da verilmiştir.

**Tablo 4.30.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Nereden ulaştığı	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
13- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.	Okula gönderilen program kitabından	37	28,72	1062,50	<b>359,500*</b>
	MEB'in internet sitesinden	27	37,69	1017,50	
14- Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır.	Okula gönderilen program kitabından	37	29,51	1092,00	389,000
	MEB'in internet sitesinden	27	36,59	988,00	
15- Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir.	Okula gönderilen program kitabından	37	31,11	1151,00	448,000
	MEB'in internet sitesinden	27	34,41	929,00	
16- Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.	Okula gönderilen program kitabından	37	31,61	1169,50	466,500
	MEB'in internet sitesinden	27	33,72	910,50	
17- Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.	Okula gönderilen program kitabından	37	31,81	1177,00	474,000
	MEB'in internet sitesinden	27	33,44	903,00	
18- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.	Okula gönderilen program kitabından	37	29,70	1099,00	396,000
	MEB'in internet sitesinden	27	36,33	981,00	

Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı nereden incelendiği durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” maddesine ait U değeri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken anketin diğer maddelerine ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı incelediği yer durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir” maddesine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabının MEB'in internet sitesinden inceleyen öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” maddesine okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabının MEB'in internet sitesinden inceleyen öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### **4. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULAMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM**

Öğretmenlerin “2008–2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “cinsiyetlerine”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulanmasına” ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığı ayrı ayrı incelenmiştir.

**4.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin görüşlerini anlamak amacıyla anketin içerikle ilgili sorularına verdikleri cevaplara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4.31’de verilmiştir.

**Tablo 4.31.** 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular

	$\bar{X}$	Standart sapma	Anlamı
19- Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları,programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde bilgilendirmektedir.	3,99	0,819	Katılıyorum
20- Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.	3,76	1,009	Katılıyorum
21-Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak,eskisinden daha kolaydır.	3,60	1,024	Katılıyorum
22- Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi	2,31	0,902	Katılmıyorum
23- Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.	3,47	0,837	Katılıyorum
24- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.	3,78	0,569	Katılıyorum
25- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.	4,00	0,546	Katılıyorum
26- Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.	3,97	0,598	Katılıyorum
27- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler	3,43	0,951	Katılıyorum
28- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinler ilişkilendirme yapabilmektedir.	3,69	0,718	Katılıyorum
29- Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.	2,97	0,897	Kararsızım
30- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.	2,82	0,828	Kararsızım

Tablo 4.31 incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında “Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları,programı uygulama

sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde bilgilendirmektedir.”, “Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.”, “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.”, “Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.”, “Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.”, “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilir.”, “Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.”, “Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler” ve “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinler ilişkilendirme yapabilmektedir.” maddelerine “katılıyorum”, “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.” ve “Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.” maddelerine “kararsızım” ve “Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi” maddesine “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

#### **4.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.32’de verilmiştir.

**Tablo 4.32.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf düzeyi	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
19- Fen ve Teknoloji Öğretmen Klavuz Kitapları,programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde bilgilendirmektedir.	6	5	43,40	6,354	-
	7	5	32,00		
	8	2	60,50		
	6,7,8	56	33,00		
20- Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.	6	5	22,50	10,192*	8-6 8-7
	7	5	18,50		
	8	2	60,50		
	6,7,8	56	36,07		
21-Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak,eskisinden daha kolaydır.	6	5	27,50	1,946	-
	7	5	42,80		
	8	2	40,50		
	6,7,8	56	34,17		
22- Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi	6	5	43,00	1,375	-
	7	5	35,60		
	8	2	28,50		
	6,7,8	56	33,86		
23- Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.	6	5	35,40	1,176	-
	7	5	30,40		
	8	2	46,00		
	6,7,8	56	34,38		
24- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.	6	5	27,90	8,160*	4-8 7-8
	7	5	40,50		
	8	2	9,00		
	6,7,8	56	35,46		
25- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.	6	5	40,00	0,726	-
	7	5	34,00		
	8	2	34,00		
	6,7,8	56	34,07		
26- Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.	6	5	40,10	1,932	-
	7	5	27,60		
	8	2	34,00		
	6,7,8	56	34,63		
27- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler	6	5	33,60	1,117	-
	7	5	37,80		
	8	2	47,00		
	6,7,8	56	33,84		
28- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinler( <i>Afetten Korunma ve Güvenli Yaşam, Girişimcilik, İnsan Hakları ve Vatandaşlık, Kariyer Bilinci Geliştirme, Özel Eğitim, Rehberlik ve Psikolojik Danışma, Sağlık Kültürü</i> ) ilişkilendirme yapabilmektedir.	6	5	36,20	1,728	-
	7	5	42,00		
	8	2	42,00		
	6,7,8	56	33,41		
29- Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.	6	5	34,70	5,960	-
	7	5	47,90		
	8	2	56,50		
	6,7,8	56	32,50		
30- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.	6	5	39,60	1,844	-
	7	5	25,40		
	8	2	41,00		
	6,7,8	56	34,63		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre “Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.” ve “Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler” maddelerine ilişkin ki-kare değerleri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf düzeyine göre “Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.” ve “Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler” maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın bu hangi sınıf seviyesindeki öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Benferroni testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.” maddesine ilişkin 8. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının 6. ve 7. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasından daha yüksek olduğu ve “Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler” maddesine ilişkin 8. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının 4.ve 7. sınıf seviyelerini okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasından daha düşük olduğu görülmektedir. Sonuç olarak Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.” maddesine 8. sınıfı okutan öğretmenlerin 6. ve 7. sınıfı okutan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri ve “Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler” maddesine 8. sınıfı okutan öğretmenlerin 6. ve 7. sınıf seviyelerini okutan öğretmenlere daha olumsuz görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### **4.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “cinsiyetlerine” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını

anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.33’de verilmiştir.

**Tablo 4.33.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Cinsiyet	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
19- Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları, programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde bilgilendirmektedir	Kadın	41	36,71	1505,00	463,000
	Erkek	27	31,15	841,00	
20- Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.	Kadın	41	35,62	1460,50	507,500
	Erkek	27	32,80	885,50	
21-Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.	Kadın	41	32,54	1334,00	473,000
	Erkek	27	37,48	1012,00	
22- Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi.	Kadın	41	31,90	1308,00	447,000
	Erkek	27	38,44	1038,00	
23- Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.	Kadın	41	37,20	1525,00	443,000
	Erkek	27	30,41	821,00	
24- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.	Kadın	41	33,90	1390,00	529,000
	Erkek	27	35,41	956,00	
25- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.	Kadın	41	33,41	1370,00	509,000
	Erkek	27	36,15	976,00	
26- Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.	Kadın	41	35,46	1454,00	514,000
	Erkek	27	33,04	892,00	
27- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler	Kadın	41	31,62	1296,50	435,500
	Erkek	27	38,87	1049,50	
28- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinlerle ilişkilendirme yapılabilmektedir.	Kadın	41	36,26	1486,50	481,500
	Erkek	27	31,83	859,50	
29- Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.	Kadın	41	31,67	1298,50	437,500
	Erkek	27	38,80	1047,50	
30- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.	Kadın	41	31,93	1309,00	448,000
	Erkek	27	38,41	1037,00	

Tablo incelendiğinde anketin içerikle ilgili maddelerine ilişkin bütün U değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin cinsiyetlerine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulanmasına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak erkek ve kadın öğretmenlerin 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulanmasına” ilişkin benzer görüşlerde olduğu söylenebilir. Tablo incelendiğinde hem kadın hem de erkek öğretmenlerin tüm maddelere ilişkin



görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### 4.4. 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.34’de verilmiştir.

**Tablo 4.34.** 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Mezun olunan program	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
19- Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları,programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde bilgilendirmektedir.	Öğretmen okulu	1	32,00	1,667	-
	Eğitim Enstitüsü	3	24,33		
	Lisans Tamamlama Programı	3	33,83		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	46,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,69		
20- Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.	Öğretmen okulu	1	36,50	0,611	-
	Eğitim Enstitüsü	3	36,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	29,83		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	38,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,47		
21-Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak,eskisinden daha kolaydır.	Öğretmen okulu	1	40,50	0,896	-
	Eğitim Enstitüsü	3	29,67		
	Lisans Tamamlama Programı	3	41,00		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	30,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,46		
22- Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi.	Öğretmen okulu	1	6,00	1,610	-
	Eğitim Enstitüsü	3	40,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	32,83		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	28,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,95		

**Tablo 4.34. (devamı)**

23- Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.	Öğretmen okulu	1	46,00	2,000	-
	Eğitim Enstitüsü	3	46,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	37,17		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	46,00		
	Dört Yıllık Fakülte	59	33,19		
24- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.	Öğretmen okulu	1	40,50	3,500	-
	Eğitim Enstitüsü	3	40,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	40,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	24,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,12		
25- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.	Öğretmen okulu	1	64,00	4,802	-
	Eğitim Enstitüsü	3	34,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	44,00		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	19,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,05		
26- Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.	Öğretmen okulu	1	34,00	2,000	-
	Eğitim Enstitüsü	3	34,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	44,17		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	49,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	33,54		
27- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler	Öğretmen okulu	1	64,50	2,556	-
	Eğitim Enstitüsü	3	47,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	39,67		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	55,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	32,37		
28- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinlerle ilişkilendirme yapabilmektedir.	Öğretmen okulu	1	13,00	5,429	-
	Eğitim Enstitüsü	3	42,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	42,00		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	27,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,34		
29- Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.	Öğretmen okulu	1	56,50	2,667	-
	Eğitim Enstitüsü	3	34,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	27,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	34,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,47		
30- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.	Öğretmen okulu	1	60,00	0,961	-
	Eğitim Enstitüsü	3	38,67		
	Lisans Tamamlama Programı	3	41,33		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	50,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	32,97		

Tablo incelendiğinde tüm maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin en son bitirdiği okul/öğretim programına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Tablo incelendiğinde öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### **4.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.35’de verilmiştir.

**Tablo 4.35.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf mevcudu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
19- Fen ve Teknoloji Öğretmen Klavuz Kitapları,programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde bilgilendirmektedir.	0-20 kişi	18	31,33	1,460	-
	21-30 kişi	40	35,13		
	31-41	7	40,14		
	41-51 kişi	3	32,00		
20- Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir	0-20 kişi	18	27,50	4,724	-
	21-30 kişi	40	38,45		
	31-41	7	31,93		
	41-51 kişi	3	29,83		
21-Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak,eskisinden daha kolaydır	0-20 kişi	18	33,53	0,900	-
	21-30 kişi	40	33,66		
	31-41	7	39,21		
	41-51 kişi	3	40,50		
22- Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi.	0-20 kişi	18	33,50	0,996	-
	21-30 kişi	40	36,09		
	31-41	7	30,57		
	41-51 kişi	3	28,50		
23- Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.	0-20 kişi	18	32,22	1,641	-
	21-30 kişi	40	34,73		
	31-41	7	34,14		
	41-51 kişi	3	46,00		
24- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.	0-20 kişi	18	30,97	2,037	-
	21-30 kişi	40	36,45		
	31-41	7	34,36		
	41-51 kişi	3	30,00		
25- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.	0-20 kişi	18	35,83	1,557	-
	21-30 kişi	40	34,80		
	31-41	7	33,71		
	41-51 kişi	3	24,33		
26- Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.	0-20 kişi	18	32,25	2,655	-
	21-30 kişi	40	34,15		
	31-41	7	42,50		
	41-51 kişi	3	34,00		
27- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler	0-20 kişi	18	37,86	3,060	-
	21-30 kişi	40	31,54		
	31-41	7	37,43		
	41-51 kişi	3	47,00		
28- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinler ilişkilendirme yapabilmektedir.	0-20 kişi	18	38,00	1,145	-
	21-30 kişi	40	33,09		
	31-41	7	34,50		
	41-51 kişi	3	32,33		
29- Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.	0-20 kişi	18	31,11	2,669	-
	21-30 kişi	40	35,40		
	31-41	7	31,79		
	41-51 kişi	3	49,17		
30- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.	0-20 kişi	18	40,17	2,683	-
	21-30 kişi	40	31,98		
	31-41	7	36,29		
	41-51 kişi	3	30,00		

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf mevcuduna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Tablo incelendiğinde öğretmenlerin sınıf mevcutlarına göre tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait sıra ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### **4.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.36’da verilmiştir.

**Tablo 4.36.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Seminer durumu	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
19- Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları, programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde ilgilendirmektedir	Evet	48	36,28	1741,50	346,500
	Hayır	19	28,24	536,50	
20- Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.	Evet	48	35,63	1710,00	378,000
	Hayır	19	29,89	568,00	
21-Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.	Evet	48	37,71	1810,00	<b>278,000*</b>
	Hayır	19	24,63	468,00	
22- Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi.	Evet	48	35,40	1699,00	389,000
	Hayır	19	30,47	579,00	
23- Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.	Evet	48	36,81	1767,00	<b>321,000*</b>
	Hayır	19	26,89	511,00	
24- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.	Evet	48	32,27	1549,00	373,000
	Hayır	19	38,37	729,00	

Tablo 4.36'nin devamı

25- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.	Evet	48	33,58	1612,00	436,000
	Hayır	19	35,05	666,00	
26- Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.	Evet	48	33,53	1609,50	433,500
	Hayır	19	35,18	668,50	
27- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler	Evet	48	33,41	1603,50	427,500
	Hayır	19	35,50	674,50	
28- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinler ilişkilendirme yapabilmektedir.	Evet	48	32,50	1560,00	384,000
	Hayır	19	37,79	718,00	
29- Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.	Evet	48	36,67	1760,00	328,000
	Hayır	19	27,26	518,00	
30- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.	Evet	48	34,26	1644,50	443,500
	Hayır	19	33,34	633,50	

(\*) p&lt;0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulanmasına” ilişkin öğretmenlerin “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna” göre “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır” ve “Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir” maddelerine ilişkin U değerleri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna göre ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulanmasına” ilişkin “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır” ve “Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir” maddelerine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır” ve “Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir” maddelerine seminere katılan öğretmenlerin seminere katılmayan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

**4.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.37’de verilmiştir.

**Tablo 4.37.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Bilgilendirme durumu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
19- Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları, programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde bilgilendirmektedir.	Evet	23	27,54	2,446	-
	Kısmen	22	25,11		
	Hayır	5	17,80		
20- Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.	Evet	23	29,13	3,427	-
	Kısmen	22	21,59		
	Hayır	5	26,00		
21-Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.	Evet	23	30,13	7,556*	Evet-Kısmen Hayır-Kısmen
	Kısmen	22	19,68		
	Hayır	5	29,80		
22- Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi.	Evet	23	24,72	0,163	-
	Kısmen	22	26,36		
	Hayır	5	25,30		
23- Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.	Evet	23	26,80	0,698	-
	Kısmen	22	24,91		
	Hayır	5	22,10		
24- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.	Evet	23	29,67	5,852	-
	Kısmen	22	21,20		
	Hayır	5	25,20		
25- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.	Evet	23	30,11	6,271*	Evet-Kısmen Evet-Hayır
	Kısmen	22	21,61		
	Hayır	5	21,40		
26- Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.	Evet	23	26,46	0,362	-
	Kısmen	22	24,50		
	Hayır	5	25,50		
27- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler	Evet	23	30,15	4,917	-
	Kısmen	22	21,02		
	Hayır	5	23,80		

Tablo 4.37'nin devamı

28- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinler ilişkilendirme yapabilmektedir	Evet	23	26,39	,305	-
	Kısmen	22	24,39		
	Hayır	5	26,30		
29- Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir	Evet	23	27,02	,653	-
	Kısmen	22	23,75		
	Hayır	5	26,20		
30- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.	Evet	23	27,91	3,769	-
	Kısmen	22	25,39		
	Hayır	5	14,90		

(\*) p&lt;0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulanmasına” ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.” ve “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir” maddelerine ilişkin Ki-kare değerleri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün Ki-kare değerleri p<0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilmeye göre “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.” ve “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir” maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın bu hangi sınıf seviyesindeki öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Benferroni testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Tablo incelendiğinde “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır” maddesine katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme yapıldığı yönünde görüş bildiren öğretmenlere ait sıra ortalamasının yeterli bilgilendirilme yapılmadığı yönünde görüş bildiren öğretmenlere ait sıra ortalamasından daha yüksek olduğu ve “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir” maddesine katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme yapıldığı yönünde görüş bildiren öğretmenlere ait sıra ortalamasının yeterli bilgilendirilme yapılmadığı yönünde görüş bildiren öğretmenlere ait sıra ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç



olarak “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.” ve “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilir” maddelerine katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme yapıldığı yönünde görüş bildiren öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### 4.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “*okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.38’de verilmiştir.

**Tablo 4.38** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “*okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Haberdar olma durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
19- Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları, programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde ilgilendirmektedir	Evet	59	35,36	2086,50	214,500
	Hayır	9	28,83	259,50	
20- Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.	Evet	59	35,75	2109,50	191,500
	Hayır	9	26,28	236,50	
21-Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.	Evet	59	34,66	2045,00	256,000
	Hayır	9	33,44	301,00	
22- Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi.	Evet	59	34,79	2052,50	248,500
	Hayır	9	32,61	293,50	
23- Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.	Evet	59	35,39	2088,00	213,000
	Hayır	9	28,67	258,00	
24- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.	Evet	59	35,42	2090,00	211,000
	Hayır	9	28,44	256,00	
25- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilir.	Evet	59	36,12	2131,00	170,000*
	Hayır	9	23,89	215,00	
26- Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.	Evet	59	34,63	2043,00	258,000
	Hayır	9	33,67	303,00	

Tablo 4.38'in devamı

27- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler	Evet	59	34,40	2029,50	259,500
	Hayır	9	35,17	316,50	
28- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinler ilişkilendirme yapabilmektedir.	Evet	59	35,15	2074,00	227,000
	Hayır	9	30,22	272,00	
29- Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.	Evet	59	36,31	2142,50	<b>158,500*</b>
	Hayır	9	22,61	203,50	
30- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.	Evet	59	34,75	2050,00	251,000
	Hayır	9	32,89	296,00	

(\*) p&lt;0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.” ve “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir” maddelerine ilişkin U değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.” ve “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir” maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.” ve “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir” maddelerine ilişkin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.” ve “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir” maddelerine okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin haberdar olmayan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### 4.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nu inceleme durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.39’da verilmiştir.

**Tablo 4. 39.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nu inceleme durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	İnceleme durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
19- Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları, programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde ilgilendirmektedir	Evet	60	34,83	2090,00	220,000
	Hayır	8	32,00	256,00	
20- Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.	Evet	60	34,70	2082,00	228,000
	Hayır	8	33,00	264,00	
21-Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.	Evet	60	32,94	1976,50	146,500
	Hayır	8	46,19	369,50	
22- Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi.	Evet	60	35,28	2116,50	193,500
	Hayır	8	28,69	229,50	
23- Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.	Evet	60	35,59	2135,50	174,500
	Hayır	8	26,31	210,50	
24- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.	Evet	60	34,87	2092,00	218,000
	Hayır	8	31,75	254,00	
25- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.	Evet	60	35,53	2132,00	178,000
	Hayır	8	26,75	214,00	
26- Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.	Evet	60	33,55	2013,00	183,000
	Hayır	8	41,63	333,00	
27- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler	Evet	60	33,95	2037,00	207,000
	Hayır	8	38,63	309,00	
28- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinler ilişkilendirme yapabilmektedir.	Evet	60	35,59	2135,50	174,500
	Hayır	8	26,31	210,50	
29- Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.	Evet	60	36,45	2187,00	123,000*
	Hayır	8	19,88	159,00	
30- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.	Evet	60	34,73	2084,00	226,000
	Hayır	8	32,75	262,00	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.” maddesine ait U değeri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelerine ait bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna göre “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.” maddesine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabını inceleyen öğretmenlerin “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.” maddesine ilişkin diğer öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### **4.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.40’da verilmiştir.

**Tablo 4. 40.** 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Nereden ulaştığı	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
19- Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları, programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde ilgilendirmektedir	Okula gönderilen program kitabından	37	28,61	1058,50	<b>355,500*</b>
	MEB'in internet sitesinden	27	37,83	1021,50	
20- Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.	Okula gönderilen program kitabından	37	29,97	1109,00	406,000
	MEB'in internet sitesinden	27	35,96	971,00	
21-Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.	Okula gönderilen program kitabından	37	28,66	1060,50	<b>357,500*</b>
	MEB'in internet sitesinden	27	37,76	1019,50	
22- Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi.	Okula gönderilen program kitabından	37	32,39	1198,50	495,500
	MEB'in internet sitesinden	27	32,65	881,50	
23- Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.	Okula gönderilen program kitabından	37	29,49	1091,00	388,000
	MEB'in internet sitesinden	27	36,63	989,00	
24- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.	Okula gönderilen program kitabından	37	31,97	1183,00	480,000
	MEB'in internet sitesinden	27	33,22	897,00	
25- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.	Okula gönderilen program kitabından	37	32,30	1195,00	492,000
	MEB'in internet sitesinden	27	32,78	885,00	
26- Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.	Okula gönderilen program kitabından	37	29,30	1084,00	<b>381,000*</b>
	MEB'in internet sitesinden	27	36,89	996,00	
27- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler	Okula gönderilen program kitabından	37	30,53	1129,50	426,500
	MEB'in internet sitesinden	27	35,20	950,50	
28- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinler ilişkilendirme yapabilmektedir.	Okula gönderilen program kitabından	37	32,34	1196,50	493,500
	MEB'in internet sitesinden	27	32,72	883,50	
29- Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.	Okula gönderilen program kitabından	37	32,55	1204,50	497,500
	MEB'in internet sitesinden	27	32,43	875,50	
30- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.	Okula gönderilen program kitabından	37	32,46	1201,00	498,000
	MEB'in internet sitesinden	27	32,56	879,00	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin “Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları, programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde ilgilendirmektedir”, “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.” ve “Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır” maddelerine ait U değeri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelerine ait bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna göre “Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları, programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde ilgilendirmektedir”, “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.” ve “Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır” maddelerine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabını MEB'in internet sitesinden inceleyen öğretmenlerin “Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları, programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde ilgilendirmektedir”, “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.” ve “Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır” maddelerine diğer öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

##### **5. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖLÇME-DEĞERLENDİRME BOYUTUNA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM**

Öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “cinsiyetlerine”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna”

ve “programa nereden ulaştığına” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığı ayrı ayrı incelenmiştir.

### 5.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin görüşlerini anlamak amacıyla anketin içerikle ilgili sorularına verdikleri cevaplara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4.41’de verilmiştir.

**Tablo 4.41.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular

	$\bar{X}$	Standart sapma	Anlamı
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	4,04	0,656	Katılıyorum
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir	3,37	0,827	Kararsızım
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.	2,54	0,800	Katılmıyorum
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.	3,72	0,808	Katılıyorum

Tablo 4.41 incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.” ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.” maddelerine “katılıyorum”, “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir” maddesine “kararsızım” ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme

yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır” maddesine “katılmıyorum” yönünde görüş bildirmişlerdir.

## 5.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.42’de verilmiştir.

**Tablo 4. 42.** 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf düzeyi	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	6	5	32,70	1,753	-
	7	5	43,80		
	8	2	32,00		
	6,7,8	56	33,92		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir	6	5	34,10	1,927	-
	7	5	39,40		
	8	2	50,00		
	6,7,8	56	33,54		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.	6	5	35,60	1,143	-
	7	5	33,00		
	8	2	22,00		
	6,7,8	56	34,98		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.	6	5	32,70	7,108	-
	7	5	25,90		
	8	2	64,50		
	6,7,8	56	34,36		

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin görüşleri arasındaki farklılıklara ait bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular



2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşlerinin benzer olduğunu göstermektedir.

### 5.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “cinsiyetlerine” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.33’de verilmiştir.

**Tablo 4. 43.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Cinsiyet	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	Kadın	41	29,50	1209,50	348,500*
	Erkek	27	42,09	1136,50	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir	Kadın	41	34,35	1408,50	547,500
	Erkek	27	34,72	937,50	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.	Kadın	41	38,07	1561,00	407,000*
	Erkek	27	29,07	785,00	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.	Kadın	41	37,83	1551,00	417,000
	Erkek	27	29,44	795,00	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin “cinsiyetlerine” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim” ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.” maddelerine ait görüşleri arasındaki fark p<0.05 önem düzeyinde anlamlı bulunmuş olup anketin “ölçme-

değerlendirme boyutu” ile ilgili diğer maddelerine ilişkin bütün U değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin cinsiyetlerine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutu”nun “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim” ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.” maddelerine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim” maddesinde erkek öğretmenlerin aritmetik ortalamasının kadın öğretmenlerin aritmetik ortalamasından daha yüksek olduğu ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.” maddesinde kadın öğretmenlerin aritmetik ortalamasının erkek öğretmenlerin aritmetik ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim” maddesinde erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha olumlu görüş belirttikleri ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.” maddesinde ise kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha olumlu görüş belirttikleri söylenebilir.

#### **5.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.44’de verilmiştir.

**Tablo 4.44.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Mezun olunan program	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	Öğretmen okulu	1	32,00	3,333	-
	Eğitim Enstitüsü	3	14,67		
	Lisans Tamamlama Programı	3	32,00		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	19,00		
	Dört Yıllık Fakülte	59	36,20		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir	Öğretmen okulu	1	50,00	1,400	-
	Eğitim Enstitüsü	3	32,33		
	Lisans Tamamlama Programı	3	41,17		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	36,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	33,93		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.	Öğretmen okulu	1	22,00	0,889	-
	Eğitim Enstitüsü	3	40,33		
	Lisans Tamamlama Programı	3	35,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	35,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,32		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.	Öğretmen okulu	1	14,00	2,213	-
	Eğitim Enstitüsü	3	30,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	40,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	27,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,97		

Tablo incelendiğinde ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin tüm maddelere ait bütün ki-kare değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin en son bitirdiği okul/öğretim programına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Tablo incelendiğinde öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre tüm maddelere ilişkin görüşlerinin olumlu yönde olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

##### **5.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri arasında fark olup

olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.45’de verilmiştir.

**Tablo 4.45.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf mevcudu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	0-20 kişi	18	27,61	6,450	-
	21-30 kişi	40	38,05		
	31-41	7	36,71		
	41-51 kişi	3	23,33		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir	0-20 kişi	18	30,44	3,021	-
	21-30 kişi	40	37,04		
	31-41	7	27,57		
	41-51 kişi	3	41,17		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.	0-20 kişi	18	40,89	8,731*	0-20-21-30
	21-30 kişi	40	30,66		
	31-41	7	45,36		
	41-51 kişi	3	22,00		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.	0-20 kişi	18	35,25	2,365	-
	21-30 kişi	40	32,79		
	31-41	7	43,57		
	41-51 kişi	3	31,67		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulanmasına” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre maddelere ilişkin bütün “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır” maddesine ait ki-kare değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer tüm maddelere ait ki-kare değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf mevcuduna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulanmasına” ilişkin “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır” maddesine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde sınıf mevcudu 0-20 kişi olan öğretmenlerin bu maddeyle ilgili görüşlerine ait sıra ortalamasının sınıf mevcudu 21-30 kişi olan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalama değerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

**5.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.46’da verilmiştir.

**Tablo 4.46.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Seminer durumu	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	Evet	48	34,67	1664,00	424,000
	Hayır	19	32,32	614,00	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir	Evet	48	32,99	1583,50	407,500
	Hayır	19	36,55	694,50	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.	Evet	48	35,32	1695,50	392,500
	Hayır	19	30,66	582,50	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.	Evet	48	35,71	1714,00	374,000
	Hayır	19	29,68	564,00	

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ait maddelere ilişkin bütün U değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna göre ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

### 5.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme*” durumuna göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.47’de verilmiştir.

**Tablo 4.47.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme*” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Bilgilendirme durumu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	Evet	23	31,11	<b>8,965*</b>	<b>Evet-Kısmen</b>
	Kısmen	22	20,11		
	Hayır	5	23,40		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir	Evet	23	25,26	1,007	-
	Kısmen	22	24,45		
	Hayır	5	31,20		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.	Evet	23	24,30	1,382	-
	Kısmen	22	27,75		
	Hayır	5	21,10		
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.	Evet	23	22,11	3,500	-
	Kısmen	22	27,61		
	Hayır	5	31,80		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme*” durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim” maddesine ilişkin U değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri p<0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji

programına hakkında yeterli bilgilendirilmeye göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın bu hangi bilgilendirme durumundaki öğretmenlerden kaynaklandığını anlamak amacıyla Benferroni testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim” maddelerine “Evet” cevabını veren öğretmenlerin kısmen cevabını veren öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### 5.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.48’de verilmiştir.

**Tablo 4. 48.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Haberdar olma durumu	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	Evet	59	36,28	2140,50	160,500*
	Hayır	9	22,83	205,50	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir	Evet	59	35,98	2123,00	178,000
	Hayır	9	24,78	223,00	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.	Evet	59	34,32	2025,00	255,000
	Hayır	9	35,67	321,00	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.	Evet	59	33,84	1996,50	226,500
	Hayır	9	38,83	349,50	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.” maddesine ilişkin U değeri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.” maddesine ilişkin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.” maddesine okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin haberdar olmayan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### **5.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.49’da verilmiştir.



**Tablo 4. 49.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	İnceleme durumu	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	Evet	60	35,23	2113,50	196,500
	Hayır	8	29,06	232,50	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir	Evet	60	36,66	2199,50	<b>110,500</b>
	Hayır	8	18,31	146,50	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.	Evet	60	34,36	2061,50	231,500
	Hayır	8	35,56	284,50	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.	Evet	60	36,17	2170,50	<b>139,500*</b>
	Hayır	8	21,94	175,50	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının uygulamasına ilişkin “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.” maddesine ait U değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelerine ait bütün U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir” ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.” maddesine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabını inceleyen öğretmenlerin incelemeyen öğretmenlere göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir” ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.” maddesine daha fazla katıldıkları yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

### 5.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.50’de verilmiştir.

**Tablo 4. 50.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Nereden ulaştığı	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	Okula gönderilen program kitabından	37	31,47	1164,50	461,500
	MEB'in internet sitesinden	27	33,91	915,50	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir	Okula gönderilen program kitabından	37	30,38	1124,00	421,000
	MEB'in internet sitesinden	27	35,41	956,00	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.	Okula gönderilen program kitabından	37	33,49	1239,00	463,000
	MEB'in internet sitesinden	27	31,15	841,00	
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.	Okula gönderilen program kitabından	37	29,12	1077,50	374,500
	MEB'in internet sitesinden	27	37,13	1002,50	

Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin bütün maddelerine ait U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin maddelerine ait görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

## **6. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİNİ KULLANMA SIKLIKLARINA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM**

Öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “cinsiyetlerine”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına” ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığı ayrı ayrı incelenmiştir.

### **6.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına” ilişkin öğretmenlerin görüşlerini anlamak amacıyla anketin içerikle ilgili sorularına verdikleri cevaplara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4.51’de verilmiştir.

**Tablo 4. 51.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular

	$\bar{X}$	Standart sapma	Anlamı
1- Yazılı Sınavlar	3,43	0,798	Her zaman
2- Sözlü Sınavlar	2,18	0,913	Ara sıra
3- Drama uygulamaları	2,35	0,641	Ara sıra
4- Ödev Kontrol Listesi	3,22	0,750	Sıklıkla
5- Proje çalışmalarının değerlendirilmesi	2,82	0,732	Sıklıkla
6- Portfolyo (ürün seçki dosyası) değerlendirme	2,47	0,801	Ara sıra
7- Performans ödevleri	3,15	0,697	Sıklıkla
8- Kavram haritaları	2,44	0,835	Ara sıra
9- Gözlem formları	2,13	0,903	Ara sıra
10- Dereceli puanlama anahtarı (rubrik).	2,37	0,879	Ara sıra
11- Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme).	2,06	0,929	Ara sıra
12- Akran değerlendirmesi (Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirmesi)	1,63	0,596	Hiçbir zaman
13- Tutum Ölçeği	1,85	0,797	Ara sıra

Tablo 4.51’den 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini öğretmenlerin kullanma sıklıkları bakıldığında *Yazılı sınavları* “Her zaman”, *Ödev Kontrol Listesi*, *Proje çalışmalarının değerlendirilmesi* ve *Performans ödevlerini* “Sıklıkla” ve *Sözlü Sınavları*, *Drama uygulamalarını*, *Portfolyo değerlendirmeyi*, *Kavram haritalarını*, *Gözlem formlarını*, *Dereceli puanlama anahtarını*, *Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesini* ve *Tutum Ölçeğini* “Ara sıra” kullandıkları ve Akran değerlendirmesini “Hiçbir zaman” kullanmadıkları yönünde görüş bildirmişlerdir.

## 6.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.52’de verilmiştir.

**Tablo 4.52** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf düzeyi	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1- Yazılı Sınavlar	6	5	32,30	1,559	-
	7	5	37,50		
	8	2	20,50		
	6,7,8	56	34,93		
2- Sözlü Sınavlar	6	5	29,10	7,098	-
	7	5	41,80		
	8	2	2,50		
	6,7,8	56	35,47		
3- Drama uygulamaları	6	5	43,50	3,026	-
	7	5	30,70		
	8	2	43,50		
	6,7,8	56	33,71		
4- Ödev Kontrol Listesi	6	5	33,50	4,631	-
	7	5	33,50		
	8	2	62,00		
	6,7,8	56	33,70		
5- Proje çalışmalarının değerlendirilmesi	6	5	40,00	6,425	-
	7	5	15,50		
	8	2	29,00		
	6,7,8	56	35,90		
6- Portfolyo (ürün seçki dosyası) değerlendirme	6	5	30,50	8,395*	8-7
	7	5	13,30		
	8	2	47,00		
	6,7,8	56	36,30		
7- Performans ödevleri	6	5	31,90	,908	-
	7	5	28,30		
	8	2	39,50		
	6,7,8	56	35,11		
8- Kavram haritaları	6	5	27,00	10,266*	4-7
	7	5	13,30		
	8	2	19,50		
	6,7,8	56	37,60		
9- Gözlem formları	6	5	33,50	4,592	-
	7	5	16,90		
	8	2	33,50		
	6,7,8	56	35,62		
10- Dereceli puanlama anahtarı (rubrik).	6	5	46,10	4,546	-
	7	5	22,50		
	8	2	42,50		
	6,7,8	56	34,25		
11- Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme).	6	5	37,50	2,926	-
	7	5	20,40		
	8	2	32,00		
	6,7,8	56	35,58		
12- Akran değerlendirmesi (Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirmesi)	6	5	41,30	4,982	-
	7	5	21,50		
	8	2	21,50		
	6,7,8	56	35,52		
13- Tutum Ölçeği	6	5	41,10	8,148*	6-8 7-8 4-8
	7	5	27,50		
	8	2	2,50		
	6,7,8	56	35,68		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim

Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden “Portfolyo değerlendirme”, “Kavram Haritaları” ve Tutum Ölçeği” yöntemlerini kullanma sıklıkları arasındaki farklarla ilgili ki-kare değerleri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden “Portfolyo değerlendirme” yöntemini 8. sınıfı okutan öğretmenlerin 7.sınıfı okutan öğretmenlere göre daha fazla kullandıkları, “Kavram Haritaları” yöntemini 4. sınıfı okutan öğretmenlerin 7.sınıfı okutan öğretmenlere göre daha fazla kullandıkları ve Tutum Ölçeği” yöntemini 6., 7. ve 4. sınıfı okutan öğretmenlerin 8.sınıfı okutan öğretmenlere göre daha fazla kullandıkları göstermektedir.

### **6.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “*cinsiyetlerine*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.53’de verilmiştir.

**Tablo 4. 53.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Cinsiyet	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
1- Yazılı Sınavlar	Kadın	41	34,94	1432,50	535,500
	Erkek	27	33,83	913,50	
2- Sözlü Sınavlar	Kadın	41	31,80	1304,00	443,000
	Erkek	27	38,59	1042,00	
3- Drama uygulamaları	Kadın	41	32,87	1347,50	527,500
	Erkek	27	36,98	998,50	
4- Ödev Kontrol Listesi	Kadın	41	37,49	1537,00	431,000
	Erkek	27	29,96	809,00	
5- Proje çalışmalarının değerlendirilmesi	Kadın	41	32,66	1339,00	478,000
	Erkek	27	37,30	1007,00	
6- Portfolyo (ürün seçki dosyası) değerlendirme	Kadın	41	35,22	1444,00	524,000
	Erkek	27	33,41	902,00	
7- Performans ödevleri	Kadın	41	33,55	1375,50	514,500
	Erkek	27	35,94	970,50	
8- Kavram haritaları	Kadın	41	30,60	1254,50	<b>393,500*</b>
	Erkek	27	40,43	1091,50	
9- Gözlem formları	Kadın	41	33,48	1372,50	513,500
	Erkek	27	34,83	905,50	
10- Dereceli puanlama anahtarı (rubrik).	Kadın	41	33,40	1369,50	508,500
	Erkek	27	36,17	976,50	
11- Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme).	Kadın	41	34,77	1425,50	537,500
	Erkek	27	34,09	920,50	
12- Akran değerlendirmesi (Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirmesi)	Kadın	41	34,21	1402,50	541,500
	Erkek	27	34,94	943,50	
13- Tutum Ölçeği	Kadın	41	35,68	1463,00	505,000
	Erkek	27	32,70	883,00	

(\*)  $p < 0.05$  anlamlı

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin “*cinsiyetlerine*” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden “Kavram haritalarını” kullanma sıklıklarına ilişkin görüşleri arasındaki fark  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı bulunmuş olup diğer ölçme-değerlendirme yöntemlerine ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin cinsiyetlerine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden Kavram haritalarını kullanma sıklıkları arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde erkek öğretmenlerin Kavram haritalarını kullanma sıklığı ile ilgili sıra ortalamasının kadın öğretmenlerin sıra ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak Kavram haritalarını erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre daha fazla kullandıklarını belirttikleri söylenebilir.

**6.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.54’de verilmiştir.

**Tablo 4. 54.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Mezun olunan program	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1- Yazılı Sınavlar	Öğretmen okulu	1	20,50	1,912	-
	Eğitim Enstitüsü	3	48,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	46,00		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	58,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	32,60		
2- Sözlü Sınavlar	Öğretmen okulu	1	59,00	4,772	-
	Eğitim Enstitüsü	3	37,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	23,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	9,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	35,33		
3- Drama uygulamaları	Öğretmen okulu	1	43,50	2,000	-
	Eğitim Enstitüsü	3	43,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	32,83		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	27,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,21		
4- Ödev Kontrol Listesi	Öğretmen okulu	1	14,50	3,889	-
	Eğitim Enstitüsü	3	32,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	48,67		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	28,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,42		
5- Proje çalışmalarının değerlendirilmesi	Öğretmen okulu	1	29,00	,507	-
	Eğitim Enstitüsü	3	39,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	38,17		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	42,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	33,86		



Tablo 4.54. 'ün devamı

6- Portfolyo (ürün seçki dosyası) değerlendirme	Öğretmen okulu	1	19,50	1,244	-
	Eğitim Enstitüsü	3	44,00		
	Lisans Tamamlama Programı	3	37,83		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	42,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	33,83		
7- Performans ödevleri	Öğretmen okulu	1	11,50	4,413	-
	Eğitim Enstitüsü	3	30,17		
	Lisans Tamamlama Programı	3	47,17		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	39,50		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,30		
8- Kavram haritaları	Öğretmen okulu	1	19,50	4,444	-
	Eğitim Enstitüsü	3	58,33		
	Lisans Tamamlama Programı	3	32,00		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	32,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	33,73		
9- Gözlem formları	Öğretmen okulu	1	33,50	1,244	-
	Eğitim Enstitüsü	3	50,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	34,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	35,00		
	Dört Yıllık Fakülte	59	33,08		
10- Dereceli puanlama anahtarı (rubrik).	Öğretmen okulu	1	42,50	4,418	-
	Eğitim Enstitüsü	3	56,83		
	Lisans Tamamlama Programı	3	34,17		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	23,75		
	Dört Yıllık Fakülte	59	33,61		
11- Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme).	Öğretmen okulu	1	3,00	4,354	-
	Eğitim Enstitüsü	3	49,33		
	Lisans Tamamlama Programı	3	24,83		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	34,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,78		
12- Akran değerlendirmesi (Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirmesi)	Öğretmen okulu	1	21,50	1,207	-
	Eğitim Enstitüsü	3	43,50		
	Lisans Tamamlama Programı	3	32,50		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	28,25		
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,58		
13- Tutum Ölçeği	Öğretmen okulu	1	27,50	1,207	-
	Eğitim Enstitüsü	3	47,17		
	Lisans Tamamlama Programı	3	37,33		
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	32,00		
	Dört Yıllık Fakülte	59	33,92		

Tablo incelendiğinde ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin tüm maddelere ait bütün ki-kare değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin en son bitirdiği okul/öğretim programına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Tablo incelendiğinde tüm maddelere ilişkin görüşlerinin olumlu yönde olduğu

görülmektedir. Sonuç olarak öğretmenlerin mezun oldukları okullara göre ölçme-değerlendirme yöntemlerini aynı sıklıkta kullandıkları söylenebilir.

### 6.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.55’de verilmiştir.

**Tablo 4. 55.** 2005 tarihli İlköğretim 6. , 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Sınıf mevcudu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1- Yazılı Sınavlar	0-20 kişi	18	38,39	7,984*	41-51-21-30 41-51-31-41
	21-30 kişi	40	32,86		
	31-41	7	24,71		
	41-51 kişi	3	55,83		
2- Sözlü Sınavlar	0-20 kişi	18	36,06	1,205	-
	21-30 kişi	40	33,29		
	31-41	7	33,07		
	41-51 kişi	3	44,67		
3- Drama uygulamaları	0-20 kişi	18	34,61	0,164	-
	21-30 kişi	40	34,60		
	31-41	7	34,36		
	41-51 kişi	3	32,83		
4- Ödev Kontrol Listesi	0-20 kişi	18	33,11	0,764	-
	21-30 kişi	40	35,00		
	31-41	7	32,00		
	41-51 kişi	3	42,00		
5- Proje çalışmalarının değerlendirilmesi	0-20 kişi	18	32,89	0,746	-
	21-30 kişi	40	34,98		
	31-41	7	38,29		
	41-51 kişi	3	29,00		
6- Portfolyo (ürün seçki dosyası) değerlendirme	0-20 kişi	18	41,42	4,979	-
	21-30 kişi	40	32,70		
	31-41	7	33,43		
	41-51 kişi	3	19,50		
7- Performans ödevleri	0-20 kişi	18	30,17	1,580	-
	21-30 kişi	40	35,58		
	31-41	7	37,36		
	41-51 kişi	3	39,50		

Tablo 4.54. 'ün devamı

	Sınıf mevcudu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
8- Kavram haritaları	0-20 kişi	18	33,94	2,198	-
	21-30 kişi	40	35,50		
	31-41	7	36,64		
	41-51 kişi	3	19,50		
9- Gözlem formları	0-20 kişi	18	34,83	0,711	-
	21-30 kişi	40	34,41		
	31-41	7	32,83		
	41-51 kişi	3	25,83		
10- Dereceli puanlama anahtarı (rubrik).	0-20 kişi	18	39,83	2,163	-
	21-30 kişi	40	32,91		
	31-41	7	31,79		
	41-51 kişi	3	30,00		
11- Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme).	0-20 kişi	18	34,28	0,877	-
	21-30 kişi	40	35,00		
	31-41	7	36,36		
	41-51 kişi	3	24,83		
12- Akran değerlendirme (Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirme)	0-20 kişi	18	39,83	5,799	-
	21-30 kişi	40	33,36		
	31-41	7	35,64		
	41-51 kişi	3	15,00		
13- Tutum Ölçeği	0-20 kişi	18	36,19	2,137	-
	21-30 kişi	40	34,30		
	31-41	7	37,21		
	41-51 kişi	3	20,67		

(\*) p&lt;0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “sınıf mevcuduna” göre maddelere ilişkin “Yazılı sınavlar” maddesine ait ki-kare değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer tüm ölçme değerlendirme yöntemlerine ait ki-kare değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf mevcuduna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden Yazılı sınavları kullanma sıklıklarına ilişkin fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde sınıf mevcutları 41-51 kişi olan öğretmenlerin yazılı sınavlara ait sıra ortalamasının sınıf mevcudu 21-30 ve 31-40 olan öğretmenlere göre sıra ortalama değerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak sınıf mevcutları 41-51 kişi olan öğretmenlerin sınıf mevcudu 21-30 ve 31-40 olan öğretmenlere göre yazılı sınavları daha fazla kullandıkları söylenebilir.

**6.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.56’da verilmiştir.

**Tablo 4. 56.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Seminer durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1- Yazılı Sınavlar	Evet	48	30,24	1451,50	<b>275,500*</b>
	Hayır	19	43,50	826,50	
2- Sözlü Sınavlar	Evet	48	34,70	1665,50	422,500
	Hayır	19	32,24	612,50	
3- Drama uygulamaları	Evet	48	33,11	1589,50	394,500
	Hayır	19	36,24	688,50	
4- Ödev Kontrol Listesi	Evet	48	34,00	1632,00	456,000
	Hayır	19	34,00	646,00	
5- Proje çalışmalarının değerlendirilmesi	Evet	48	33,61	1613,50	437,500
	Hayır	19	34,97	664,50	
6- Portfolyo (ürün seçki dosyası) değerlendirme	Evet	48	33,77	1621,00	445,000
	Hayır	19	34,58	657,00	
7- Performans ödevleri	Evet	48	34,52	1657,00	431,000
	Hayır	19	32,68	621,00	
8- Kavram haritaları	Evet	48	35,69	1713,00	375,000
	Hayır	19	29,74	565,00	
9- Gözlem formları	Evet	48	32,01	1504,50	357,500
	Hayır	19	37,18	706,50	
10- Dereceli puanlama anahtarı (rubrik).	Evet	48	33,25	1596,00	420,000
	Hayır	19	35,89	682,00	
11- Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme).	Evet	48	34,23	1643,00	448,000
	Hayır	19	33,42	635,00	
12- Akran değerlendirmesi (Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirmesi)	Evet	48	32,18	1544,50	368,500
	Hayır	19	38,61	733,50	
13- Tutum Ölçeği	Evet	48	30,96	1486,00	<b>310,000*</b>
	Hayır	19	41,68	792,00	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden “yazılı sınavları” ve “tutum ölçeklerini” kullanma sıklıklarına ait U değerleri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer ölçme-değerlendirme yöntemlerine ait bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna göre “yazılı sınavları” ve “tutum ölçeklerini” kullanma sıklıkları arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılmayan öğretmenlerin katılan öğretmenlere göre “yazılı sınavları” ve “tutum ölçeklerini” kullanma sıklıklarına ait sıra ortalaması değerlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılmayan öğretmenlerin katılan öğretmenlere göre “yazılı sınavları” ve “tutum ölçeklerini” daha fazla kullandıkları söylenebilir.

#### **6.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “*katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme*” durumuna göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.57’de verilmiştir.

**Tablo 4. 57.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Bilgilendirme durumu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
1- Yazılı Sınavlar	Evet	23	19,78	10,479*	Hayır-Evet
	Kısmen	22	29,23		
	Hayır	5	35,40		
2- Sözlü Sınavlar	Evet	23	26,30	4,871	-
	Kısmen	22	22,05		
	Hayır	5	37,00		
3- Drama uygulamaları	Evet	23	24,65	,624	-
	Kısmen	22	25,77		
	Hayır	5	28,20		
4- Gözlem formları	Evet	23	23,74	,139	-
	Kısmen	22	26,14		
	Hayır	5	26,00		
5- Dereceli puanlama anahtarı (rubrik).	Evet	23	23,65	1,616	-
	Kısmen	22	25,95		
	Hayır	5	32,00		
6- Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme).	Evet	23	24,13	1,963	-
	Kısmen	22	27,39		
	Hayır	5	23,50		
7- Akran değerlendirmesi (Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirmesi)	Evet	23	23,09	5,541	-
	Kısmen	22	29,84		
	Hayır	5	17,50		
8- Tutum Ölçeği	Evet	23	23,41	1,782	-
	Kısmen	22	28,25		
	Hayır	5	23,00		
9- Ödev Kontrol Listesi	Evet	23	22,41	3,088	-
	Kısmen	22	26,95		
	Hayır	5	33,30		
10- Proje çalışmalarının değerlendirilmesi	Evet	23	24,57	1,966	-
	Kısmen	22	24,66		
	Hayır	5	33,50		
11- Portfolyo (ürün seçki dosyası) değerlendirme	Evet	23	26,98	,793	-
	Kısmen	2 2	23,59		
	Hayır	5	27,10		
12- Performans ödevleri	Evet	23	24,28	2,639	-
	Kısmen	22	24,66		
	Hayır	5	34,80		
13- Kavram haritaları	Evet	23	24,72	1,154	-
	Kısmen	22	27,41		
	Hayır	5	20,70		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden “yazılı sınavları kullanma sıklıklarına ait Ki-kare değeri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer ölçme-değerlendirme yöntemlerine ait bütün Ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilmeye göre “yazılı sınavları” kullanma sıklıkları arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde Bu bulgular öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında bilgilendirilmediği görüşündeki öğretmenlerin bilgilendirilmeyi yeterli bulan öğretmenlere göre “yazılı sınavları” kullanma sıklıklarına ait sıra ortalaması değerlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterince bilgilendirilmediği görüşündeki öğretmenlerin bilgilendirilmenin yeterli olduğu yönünde görüş bildiren öğretmenlere göre “yazılı sınavları” daha fazla kullandıkları söylenebilir.

#### **6.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “*okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.58’de verilmiştir.

**Tablo 4.58.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına” ilişkin öğretmenlerin “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Haberdar olma durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1- Yazılı Sınavlar	Evet	59	33,34	1967,00	197,000
	Hayır	9	42,11	379,00	
2- Sözlü Sınavlar	Evet	59	33,84	1996,50	226,500
	Hayır	9	38,83	349,50	
3- Drama uygulamaları	Evet	59	34,21	2018,50	239,500
	Hayır	9	36,39	327,50	
4- Ödev Kontrol Listesi	Evet	59	35,47	2093,00	208,000
	Hayır	9	28,11	253,00	
5- Proje çalışmalarının değerlendirilmesi	Evet	59	34,70	2047,50	253,500
	Hayır	9	33,17	298,50	
6- Portfolyo (ürün seçki dosyası) değerlendirme	Evet	59	34,41	2030,00	260,000
	Hayır	9	35,11	316,00	
7- Performans ödevleri	Evet	59	34,30	2023,50	253,500
	Hayır	9	35,83	322,50	
8- Kavram haritaları	Evet	59	33,78	1993,00	223,000
	Hayır	9	39,22	353,00	
9- Gözlem formları	Evet	59	34,41	2030,00	220,000
	Hayır	9	31,00	248,00	
10- Dereceli puanlama anahtarı (rubrik).	Evet	59	35,19	2076,00	225,000
	Hayır	9	30,00	270,00	
11- Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme).	Evet	59	35,17	2075,00	235,000
	Hayır	9	30,11	271,00	
12- Akran değerlendirmesi (Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirmesi)	Evet	59	34,58	2040,00	261,000
	Hayır	9	34,00	306,00	
13- Tutum Ölçeği	Evet	59	34,42	2030,50	260,500
	Hayır	9	35,06	315,50	

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin bütün U değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarının benzer olduğu söylenebilir.



**6.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.59’da verilmiştir.

**Tablo 4. 59.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	İnceleme durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U
1- Yazılı Sınavlar	Evet	60	34,60	2076,00	234,000
	Hayır	8	33,75	270,00	
2- Sözlü Sınavlar	Evet	60	35,35	2121,00	189,000
	Hayır	8	28,13	225,00	
3- Drama uygulamaları	Evet	60	34,37	2062,00	224,000
	Hayır	8	35,50	284,00	
4- Ödev Kontrol Listesi	Evet	60	35,00	2100,00	210,000
	Hayır	8	30,75	246,00	
5- Proje çalışmalarının değerlendirilmesi	Evet	59	34,23	2054,00	224,000
	Hayır	9	36,50	292,00	
6- Portfolyo (ürün seçki dosyası) değerlendirme	Evet	59	33,90	2034,00	204,000
	Hayır	9	39,00	312,00	
7- Performans ödevleri	Evet	59	35,23	2114,00	196,000
	Hayır	9	29,00	232,00	
8- Kavram haritaları	Evet	59	34,99	2099,50	210,500
	Hayır	9	30,81	246,50	
9- Gözlem formları	Evet	59	33,14	1955,00	177,000
	Hayır	9	40,38	323,00	
10- Dereceli puanlama anahtarı (rubrik).	Evet	59	32,98	1979,00	149,000
	Hayır	9	45,88	367,00	
11- Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme).	Evet	59	33,03	1981,50	143,500*
	Hayır	9	45,56	364,50	
12- Akran değerlendirmesi (Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirmesi)	Evet	59	33,81	2028,50	198,500
	Hayır	9	39,69	317,50	
13- Tutum Ölçeği	Evet	59	34,15	2049,00	219,000
	Hayır	9	37,13	297,00	

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna göre ölçme-değerlendirme yöntemlerinden *Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmeyi* kullanma sıklıklarına ait U değeri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ait bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna göre ölçme-değerlendirme yöntemlerinden *Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirme* yöntemini kullanma sıklıkları açısından aralarında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabını incelemeyen öğretmenlerin inceleyen öğretmenlere göre *Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirme* yöntemini daha fazla kullandıkları yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### **6.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ” ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.60'da verilmiştir.

**Tablo 4.60.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına” ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

	Nereden ulaştığı	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
1- Yazılı Sınavlar	Okula gönderilen program kitabından	37	32,72	1210,50	491,500
	MEB'in internet sitesinden	27	32,20	869,50	
2- Sözlü Sınavlar	Okula gönderilen program kitabından	37	34,59	1280,00	422,000
	MEB'in internet sitesinden	27	29,63	800,00	
3- Drama uygulamaları	Okula gönderilen program kitabından	37	31,97	1183,00	453,000
	MEB'in internet sitesinden	27	33,22	897,00	
4- Ödev Kontrol Listesi	Okula gönderilen program kitabından	37	31,27	1157,00	454,000
	MEB'in internet sitesinden	27	34,19	923,00	
5- Proje çalışmalarının değerlendirilmesi	Okula gönderilen program kitabından	37	35,95	1330,00	372,000
	MEB'in internet sitesinden	27	27,78	750,00	
6- Portfolyo (ürün seçki dosyası) değerlendirme	Okula gönderilen program kitabından	37	31,84	1178,00	475,000
	MEB'in internet sitesinden	27	33,41	902,00	
7- Performans ödevleri	Okula gönderilen program kitabından	37	34,82	1288,50	413,500
	MEB'in internet sitesinden	27	29,31	791,50	
8- Kavram haritaları	Okula gönderilen program kitabından	37	35,95	1330,00	372,000
	MEB'in internet sitesinden	27	27,78	750,00	
9- Gözlem formları	Okula gönderilen program kitabından	37	33,31	1199,00	466,000
	MEB'in internet sitesinden	27	30,26	817,00	
10- Dereceli puanlama anahtarı (rubrik).	Okula gönderilen program kitabından	37	35,19	1302,00	400,000
	MEB'in internet sitesinden	27	28,81	778,00	
11- Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme).	Okula gönderilen program kitabından	37	32,32	1196,00	469,000
	MEB'in internet sitesinden	27	32,74	884,00	
12- Akran değerlendirmesi (Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirmesi)	Okula gönderilen program kitabından	37	33,72	1247,50	454,500
	MEB'in internet sitesinden	27	30,83	832,50	
13- Tutum Ölçeği	Okula gönderilen program kitabından	37	35,45	1311,50	390,500
	MEB'in internet sitesinden	27	28,46	768,50	

Tablo incelendiğinde yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin bütün maddelerine ait U değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin maddelerine ait görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

#### **7. 2005 TARİHLİ İLKÖĞRETİM 6. 7. ve 8. SINIF FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN DOĞRUDAN VERİLECEK BECERİLERİ ÖĞRENCİLERİN KAZANMA DÜZEYLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine öğretmenlerin”2008–2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna”, “cinsiyetlerine”, “en son bitirdiği okul/öğretim programına”, “sınıf mevcuduna”, “yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna”, “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna”, “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna”, “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı inceleme durumuna” ve “programa nereden ulaştığına” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olup olmadığı ayrı ayrı incelenmiştir.

**7.1. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile aritmetik ortalama ve standart sapma bulguları ve yorumu**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin görüşlerini anlamak amacıyla anketin ilk 7 sorusuna verdikleri cevaplara ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4.61’de verilmiştir.

**Tablo 4. 61.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin görüşleri ile ilgili bulgular

		$\bar{X}$	Standart sapma	Anlamı
<b>TEMEL BECERİLER</b>	Gözlem Yapma	2,32	,701	Kısmen
	Ölçme	2,72	,688	Orta düzeyde
	Sınıflama	2,46	,721	Kısmen
	Verileri Kaydetme	2,81	,778	Orta düzeyde
	Sayı ve Uzay İlişkileri	3,07	,698	Orta düzeyde
<b>NEDENSEL BECERİLER</b>	Önceden Kestirme	2,56	,799	Kısmen
	Değişkenleri Belirleme	2,84	,745	Orta düzeyde
	Verileri Yorumlama	2,62	,754	Orta düzeyde
	Sonuç Çıkarma	2,57	,739	Kısmen
<b>DENEYSEL BECERİLER</b>	Hipotez Kurma	2,84	,857	Orta düzeyde
	Verileri Kullanma ve Model Oluşturma	2,63	,945	Orta düzeyde
	Deney Yapma	2,24	,794	Kısmen
	Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme	2,79	,802	Orta düzeyde
	Karar Verme	2,49	,801	Kısmen

Tabloda görüldüğü gibi öğretmenlerin 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Gözlem Yapma” ve “Sınıflama” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin “Kısmen”, “Ölçme”, “Verileri Kaydetme” ve “Sayı ve Uzay İlişkileri” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin “Orta düzeyde” yönünde görüş bildirmişlerdir.

Tablo incelenmeye devam edildiğine, öğretmenlerin 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Nedensel* becerilerden “Önceden Kestirme” ve “Sonuç Çıkarma” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin “Kısmen”, “Değişkenleri Belirleme” ve “Verileri Yorumlama” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin “Orta düzeyde” yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Tabloyu incelenme sürdürüldüğünde, öğretmenlerin 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Deneysel* becerilerden “Deney Yapma” ve “Karar Verme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin “Kısmen”, “Hipotez Kurma”, “Verileri Kullanma ve Model Oluşturma” ve “Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin “Orta düzeyde” yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

**7.2. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.62’de verilmiştir.

**Tablo 4. 62.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

		Sınıf düzeyi	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
TEMEL BECERİLER	Gözlem Yapma	6	5	36,30	9,164*	8-6
		7	5	22,20		8-7
		8	2	67,50		8-4
		6,7,8	56	34,26		
	Ölçme	6	5	25,30	9,169*	8-6
		7	5	23,80		8-7
		8	2	65,00		8-4
		6,7,8	56	35,19		
	Sınıflama	6	5	37,70	3,578	-
		7	5	23,10		
		8	2	49,50		
		6,7,8	56	34,70		
	Verileri Kaydetme	6	5	47,90	6,481	-
		7	5	18,80		
		8	2	40,00		
		6,7,8	56	34,51		
Sayı ve Uzay İlişkileri	6	5	37,40	4,276	-	
	7	5	37,40			
	8	2	59,00			
	6,7,8	56	33,11			
NEDESEL BECERİLER	Önceden Kestirme	6	5	41,00	10,039*	8-6
		7	5	18,30		8-7
		8	2	65,00		8-4
		6,7,8	56	34,28		
	Değişkenleri Belirleme	6	5	22,30	7,762	-
		7	5	38,50		
		8	2	63,00		
		6,7,8	56	34,21		
	Verileri Yorumlama	6	5	36,60	6,266	-
		7	5	33,60		
		8	2	65,50		
		6,7,8	56	33,29		
	Sonuç Çıkarma	6	5	45,60	8,810*	8-6
		7	5	34,90		8-7
		8	2	66,00		8-4
		6,7,8	56	32,35		

<b>DENEYSEL BECERİLER</b>	Hipotez Kurma	6	5	37,70	4,596	-
		7	5	38,00		
		8	2	60,50		
		6,7,8	56	32,97		
	Verileri Kullanma ve Model Oluşturma	6	5	21,20	<b>8,690*</b>	<b>8-6</b> <b>8-7</b> <b>8-4</b>
		7	5	34,60		
		8	2	67,00		
		6,7,8	56	34,52		
	Deney Yapma	6	5	23,70	5,447	-
		7	5	43,90		
		8	2	54,50		
		6,7,8	56	33,91		
	Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme	6	5	29,10	5,589	-
		7	5	29,10		
		8	2	62,50		
		6,7,8	56	34,46		
	Karar Verme	6	5	32,30	<b>11,386*</b>	<b>8-6</b> <b>8-7</b> <b>8-4</b>
		7	5	50,00		
		8	2	67,50		
		6,7,8	56	32,13		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tabloda görüldüğü gibi öğretmenlerin 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Gözlem Yapma” ve “Ölçme” becerilerini, *Nedensel* becerilerden “Önceden Kestirme” ve “Sonuç Çıkarma” becerilerini, *Deneysel* becerilerden “Verileri Kullanma ve Model Oluşturma” ve “Karar Verme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin ki-kare değerleri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer becerilere ilişkin bütün ki-kare değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf düzeyine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Gözlem Yapma” ve “Ölçme” becerilerini, *Nedensel* becerilerden “Önceden Kestirme” ve “Sonuç Çıkarma” becerilerini, *Deneysel* becerilerden “Verileri Kullanma ve Model Oluşturma” ve “Karar Verme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir.

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Gözlem Yapma” ve “Ölçme” becerilerini, *Nedensel* becerilerden “Önceden Kestirme” ve “Sonuç Çıkarma” becerilerini, *Deneysel* becerilerden “Verileri Kullanma ve Model Oluşturma” ve “Karar Verme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin 8. sınıfı okutan



öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının 6., 7. ve 8. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Gözlem Yapma” ve “Ölçme” becerilerini, *Nedensel* becerilerden “Önceden Kestirme” ve “Sonuç Çıkarma” becerilerini, *Deneysel* becerilerden “Verileri Kullanma ve Model Oluşturma” ve “Karar Verme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf düzeyi arttıkça görüşlerinin de olumlu yönde arttığı söylenebilir.

### **7.3. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “*cinsiyetlerine*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.63’de verilmiştir.

Tablo 4. 63. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri ile ilgili bulgular

		Cinsiyet	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U	
TEMEL BECERİLER	Gözlem Yapma	Kadın	41	36,83	1510,00	458,000	
		Erkek	27	30,96	836,00		
	Ölçme	Kadın	41	38,98	1598,00	370,000*	
		Erkek	27	27,70	748,00		
	Sınıflama	Kadın	41	34,04	1395,50	534,500	
		Erkek	27	35,20	950,50		
	Verileri Kaydetme	Kadın	41	34,55	1416,50	551,500	
		Erkek	27	34,43	929,50		
	Sayı ve Uzay İlişkileri	Kadın	41	35,90	1472,00	496,000	
		Erkek	27	32,37	874,00		
	NEDENSEL BECERİLER	Önceden Kestirme	Kadın	41	34,88	1430,00	538,000
			Erkek	27	33,93	916,00	
Değişkenleri Belirleme		Kadın	41	39,34	1613,00	355,000*	
		Erkek	27	27,15	733,00		
Verileri Yorumlama		Kadın	41	38,87	1593,50	374,500*	
		Erkek	27	27,87	752,50		
Sonuç Çıkarma		Kadın	41	38,50	1578,50	389,500*	
		Erkek	27	28,43	767,50		
DENEYSEL BECERİLER		Hipotez Kurma	Kadın	41	37,85	1552,00	416,000
			Erkek	27	29,41	794,00	
		Verileri Kullanma ve Model Oluşturma	Kadın	41	38,88	1594,00	374,000*
			Erkek	27	27,85	752,00	
	Deney Yapma	Kadın	41	36,05	1478,00	490,000	
		Erkek	27	32,15	868,00		
	Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme	Kadın	41	38,30	1570,50	397,500*	
		Erkek	27	28,72	775,50		
	Karar Verme	Kadın	41	38,82	1591,50	376,500*	
		Erkek	27	27,94	754,50		

(\*)  $p < 0.05$  anlamlı

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin cinsiyetlerine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Ölçme” becerisini, *Nedensel* becerilerden “Değişkenleri Belirleme”, “Verileri Yorumlama” ve “Sonuç Çıkarma” becerilerini, *Deneysel* becerilerden “Verileri Kullanma ve Model Oluşturma”, “Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme” ve “Karar Verme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin U değerleri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer becerilere ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin cinsiyetine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Ölçme” becerisini, *Nedensel*

becerilerden “Değişkenleri Belirleme”, “Verileri Yorumlama” ve “Sonuç Çıkarma” becerilerini, *Deneysel* becerilerden “Verileri Kullanma ve Model Oluşturma”, “Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme” ve “Karar Verme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir.

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Ölçme” becerisini, *Nedensel* becerilerden “Değişkenleri Belirleme”, “Verileri Yorumlama” ve “Sonuç Çıkarma” becerilerini, *Deneysel* becerilerden “Verileri Kullanma ve Model Oluşturma”, “Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme” ve “Karar Verme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin erkek öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının en düşük ve Kadın öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının en yüksek olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Ölçme” becerilerini, *Nedensel* becerilerden “Önceden Kestirme” ve “Sonuç Çıkarma” becerilerini, *Deneysel* becerilerden “Verileri Kullanma ve Model Oluşturma” ve “Karar Verme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin Kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

#### **7.4. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin en son bitirdikleri okula durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını

anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.64’de verilmiştir.

**Tablo 4. 64.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “*en son bitirdiği okul/öğretim programına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

		<b>Mezun olunan program</b>	<b>n</b>	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
<b>TEMEL BECERİLER</b>	Gözlem Yapma	Öğretmen okulu	1	24,50	3,200	-
		Eğitim Enstitüsü	3	44,17		
		Lisans Tamamlama Programı	3	34,33		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	54,00		
		Dört Yıllık Fakülte	59	33,53		
	Ölçme	Öğretmen okulu	1	13,50	5,333	-
		Eğitim Enstitüsü	3	50,33		
		Lisans Tamamlama Programı	3	43,00		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	43,00		
		Dört Yıllık Fakülte	59	33,33		
	Sınıflama	Öğretmen okulu	1	20,00	4,000	-
		Eğitim Enstitüsü	3	49,50		
		Lisans Tamamlama Programı	3	34,33		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	20,00		
		Dört Yıllık Fakülte	59	34,48		
	Verileri Kaydetme	Öğretmen okulu	1	13,50	5,222	-
		Eğitim Enstitüsü	3	47,33		
		Lisans Tamamlama Programı	3	22,33		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	40,00		
		Dört Yıllık Fakülte	59	34,64		
Sayı ve Uzay İlişkileri	Öğretmen okulu	1	32,00	4,908	-	
	Eğitim Enstitüsü	3	50,00			
	Lisans Tamamlama Programı	3	15,67			
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	45,50			
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,34			

Tablo 4.64. 'ün devamı

		<b>Mezun olunan program</b>	<b>n</b>	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
<b>NEDESEL BECERİLER</b>	Önceden Kestirme	Öğretmen okulu	1	19,00	2,667	-
		Eğitim Enstitüsü	3	37,33		
		Lisans Tamamlama Programı	3	28,17		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	19,00		
		Dört Yıllık Fakülte	59	35,47		
	Değişkenleri Belirleme	Öğretmen okulu	1	38,50	,507	-
		Eğitim Enstitüsü	3	29,50		
		Lisans Tamamlama Programı	3	28,67		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	25,00		
		Dört Yıllık Fakülte	59	35,31		
	Verileri Yorumlama	Öğretmen okulu	1	3,00	3,723	-
		Eğitim Enstitüsü	3	26,00		
		Lisans Tamamlama Programı	3	32,83		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	45,00		
		Dört Yıllık Fakülte	59	35,19		
	Sonuç Çıkarma	Öğretmen okulu	1	3,00	3,307	-
		Eğitim Enstitüsü	3	36,83		
		Lisans Tamamlama Programı	3	27,17		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	32,00		
		Dört Yıllık Fakülte	59	35,37		
<b>DENEYSEL BECERİLER</b>	Hipotez Kurma	Öğretmen okulu	1	14,00	2,918	-
		Eğitim Enstitüsü	3	37,50		
		Lisans Tamamlama Programı	3	18,17		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	38,00		
		Dört Yıllık Fakülte	59	35,41		
	Verileri Kullanma ve Model Oluşturma	Öğretmen okulu	1	19,00	2,421	-
		Eğitim Enstitüsü	3	50,83		
		Lisans Tamamlama Programı	3	35,00		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	32,00		
		Dört Yıllık Fakülte	59	33,99		
	Deney Yapma	Öğretmen okulu	1	28,00	1,535	-
		Eğitim Enstitüsü	3	45,67		
		Lisans Tamamlama Programı	3	33,83		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	54,50		
		Dört Yıllık Fakülte	59	33,40		
	Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme	Öğretmen okulu	1	13,50	3,800	-
		Eğitim Enstitüsü	3	39,50		
		Lisans Tamamlama Programı	3	22,17		
		Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	26,50		
		Dört Yıllık Fakülte	59	35,50		
Karar Verme	Öğretmen okulu	1	20,50	3,200	-	
	Eğitim Enstitüsü	3	40,17			
	Lisans Tamamlama Programı	3	30,33			
	Eğitim Fak Sınıf Öğretmenliği	2	50,00			
	Dört Yıllık Fakülte	59	34,14			

Tablo incelendiğinde ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin tüm ki-kare değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin en son bitirdiği okul/öğretim programına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

**7.5. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.65’de verilmiştir.

**Tablo 4. 65.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “sınıf mevcuduna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

		Sınıf mevcudu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
TEMEL BECERİLER	Gözlem Yapma	0-20 kişi	18	35,97	4,138	-
		21-30 kişi	40	32,65		
		31-41	7	32,93		
		41-51 kişi	3	54,00		
	Ölçme	0-20 kişi	18	41,33	4,915	-
		21-30 kişi	40	31,08		
		31-41	7	32,86		
		41-51 kişi	3	43,00		
	Sınıflama	0-20 kişi	18	44,06	7,669	-
		21-30 kişi	40	30,54		
		31-41	7	30,36		
		41-51 kişi	3	39,67		
	Verileri Kaydetme	0-20 kişi	18	44,14	7,568	-
		21-30 kişi	40	31,19		
		31-41	7	33,86		
		41-51 kişi	3	22,33		
Sayı ve Uzay İlişkileri	0-20 kişi	18	42,78	8,145*	0-20 kişi- 21-30 kişi	
	21-30 kişi	40	29,31			
	31-41	7	40,07			
	41-51 kişi	3	41,00			
NEDNSEL BECERİLER	Önceden Kestirme	0-20 kişi	18	39,39	2,059	
		21-30 kişi	40	32,05		
		31-41	7	34,71		
		41-51 kişi	3	37,33		
	Değişkenleri Belirleme	0-20 kişi	18	39,44	2,295	-
		21-30 kişi	40	32,63		
		31-41	7	30,79		
		41-51 kişi	3	38,50		
	Verileri Yorumlama	0-20 kişi	18	41,33	6,720	-
		21-30 kişi	40	29,85		
		31-41	7	39,00		
		41-51 kişi	3	45,00		
	Sonuç Çıkarma	0-20 kişi	18	36,03	3,286	-
		21-30 kişi	40	31,78		
		31-41	7	41,00		
		41-51 kişi	3	46,50		

(\*)  $p < 0.05$  a

Tablo 4.65. ' in devamı

		Sınıf mevcudu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
DENEYSEL BECERİLER	Hipotez Kurma	0-20 kişi	18	36,25	3,871	-
		21-30 kişi	40	32,04		
		31-41	7	36,14		
		41-51 kişi	3	53,00		
	Verileri Kullanma ve Model Oluşturma	0-20 kişi	18	41,08	3,607	-
		21-30 kişi	40	31,18		
		31-41	7	35,79		
		41-51 kişi	3	36,33		
	Deney Yapma	0-20 kişi	18	42,92	8,574*	0-20 kişi- 21-30 kişi
		21-30 kişi	40	29,13		
		31-41	7	42,57		
		41-51 kişi	3	36,83		
	Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme	0-20 kişi	18	37,39	,754	-
		21-30 kişi	40	33,33		
		31-41	7	35,36		
		41-51 kişi	3	30,83		
	Karar Verme	0-20 kişi	18	32,67	5,697	-
		21-30 kişi	40	32,21		
		31-41	7	45,64		
		41-51 kişi	3	50,00		

(\*) p&lt;0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin sınıf mevcutlarına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Sayı ve Uzay İlişkileri” becerisini *Deneysel* becerilerden “Deney Yapma” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin U değerleri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer becerilere ilişkin bütün U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin sınıf mevcutlarına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Sayı ve Uzay İlişkileri” becerisini, *Deneysel* becerilerden “Deney Yapma” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir.

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Sayı ve Uzay İlişkileri” becerisini, *Deneysel* becerilerden “Deney Yapma” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin sınıf mevcudu 21-30 kişi olan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının en düşük ve sınıf mevcudu 31-41 kişi olan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının en yüksek olduğu görülmektedir.



**7.6. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin tanıtım seminere katılma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.66’da verilmiştir.

**Tablo 4.66** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

		Seminer durumu	n	Sıra ortalaması	Sra toplamı	U
TEMEL BECERİLER	Gözlem Yapma	Evet	48	32,15	1543,00	367,000
		Hayır	19	38,68	735,00	
	Ölçme	Evet	48	33,21	1594,00	418,000
		Hayır	19	36,00	684,00	
	Sınıflama	Evet	48	33,90	1627,00	451,000
		Hayır	19	34,26	651,00	
	Verileri Kaydetme	Evet	48	35,35	1697,00	391,000
		Hayır	19	30,58	581,00	
Sayı ve Uzay İlişkileri	Evet	48	33,52	1609,00	433,000	
	Hayır	19	35,21	669,00		
NEDESEL BECERİLER	Önceden Kestirme	Evet	48	35,13	1686,00	402,000
		Hayır	19	31,16	592,00	
	Değişkenleri Belirleme	Evet	48	33,13	1590,00	414,000
		Hayır	19	36,21	688,00	
	Verileri Yorumlama	Evet	48	32,68	1568,50	392,500
		Hayır	19	37,34	709,50	
Sonuç Çıkarma	Evet	48	33,41	1603,50	427,500	
	Hayır	19	35,50	674,50		
DENEYSEL BECERİLER	Hipotez Kurma	Evet	48	32,86	1577,50	401,500
		Hayır	19	36,87	700,50	
	Verileri Kullanma ve Model Oluşturma	Evet	48	33,81	1623,00	447,000
		Hayır	19	34,47	655,00	
	Deney Yapma	Evet	48	32,69	1569,00	393,000
		Hayır	19	37,32	709,00	
	Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme	Evet	48	31,72	1522,50	346,500
		Hayır	19	39,76	755,50	
Karar Verme	Evet	48	32,09	1540,50	364,500	
	Hayır	19	38,82	737,50		

Tablo incelendiğinde ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin tüm ki-kare değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

**7.7. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin program hakkında bilgilendirilme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.67’de verilmiştir.

**Tablo 4. 67.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre görüşleri ile ilgili bulgular

		Bilgilendirme durumu	n	Sıra ortalaması	Ki-kare	Fark
TEMEL BECERİLER	Gözlem Yapma	Evet	23	22,74	2,668	-
		Kısmen	22	26,82		
		Hayır	5	32,40		
	Ölçme	Evet	23	21,30	4,526	-
		Kısmen	22	28,41		
		Hayır	5	32,00		
	Sınıflama	Evet	23	22,11	3,401	-
		Kısmen	22	27,43		
		Hayır	5	32,60		
	Verileri Kaydetme	Evet	23	22,28	6,887*	Kısmen-Hayır Evet-Hayır
		Kısmen	22	30,86		
		Hayır	5	16,70		
Sayı ve Uzay İlişkileri	Evet	23	23,07	1,716	-	
	Kısmen	22	28,23			
	Hayır	5	24,70			
NEDNSEL BECERİLER	Önceden Kestirme	Evet	23	20,80	5,714	-
		Kısmen	22	30,39		
		Hayır	5	25,60		
	Değişkenleri Belirleme	Evet	23	22,00	3,248	-
		Kısmen	22	29,23		
		Hayır	5	25,20		
	Verileri Yorumlama	Evet	23	20,80	5,756	-
		Kısmen	22	30,27		
		Hayır	5	26,10		
	Sonuç Çıkarma	Evet	23	21,28	4,338	-
		Kısmen	22	29,68		
		Hayır	5	26,50		
DENEYSSEL BECERİLER	Hipotez Kurma	Evet	23	23,17	1,463	-
		Kısmen	22	26,84		
		Hayır	5	30,30		
	Verileri Kullanma ve Model Oluşturma	Evet	23	22,52	2,165	-
		Kısmen	22	27,57		
		Hayır	5	30,10		
	Deney Yapma	Evet	23	25,67	,357	-
		Kısmen	22	24,61		
		Hayır	5	28,60		
	Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme	Evet	23	21,52	3,906	-
		Kısmen	22	29,11		
		Hayır	5	27,90		
Karar Verme	Evet	23	23,70	1,017	-	
	Kısmen	22	26,41			
	Hayır	5	29,80			

(\*)  $p < 0.05$  anlamlı

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim

Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Verileri Kaydetme” becerisini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin Ki-kare değeri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer becerilere ilişkin bütün Ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin sınıf mevcutlarına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Verileri Kaydetme” becerisini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir.

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Verileri Kaydetme” becerisini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme durumuna “Hayır” cevabını veren öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının en düşük olduğu görülmektedir.

#### **7.8. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin program kitabından haberdar olma durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “*okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.68’de verilmiştir.

**Tablo 4. 68.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına” ilişkin öğretmenlerin “okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna” göre görüşleri ile ilgili bulgular

		Haberdar olma durumu	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
TEMEL BECERİLER	Gözlem Yapma	Evet	59	33,53	1978,00	208,000
		Hayır	9	40,89	368,00	
	Ölçme	Evet	59	32,96	1944,50	174,500
		Hayır	9	44,61	401,50	
	Sınıflama	Evet	59	33,37	1969,00	199,000
		Hayır	9	41,89	377,00	
Verileri Kaydetme	Evet	59	32,92	1942,00	172,000	
	Hayır	9	44,89	404,00		
Sayı ve Uzay İlişkileri	Evet	59	33,47	1974,50	204,500	
	Hayır	9	41,28	371,50		
NEDESEL BECERİLER	Önceden Kestirme	Evet	59	34,22	2019,00	249,000
		Hayır	9	36,33	327,00	
	Değişkenleri Belirleme	Evet	59	33,97	2004,50	234,500
		Hayır	9	37,94	341,50	
	Verileri Yorumlama	Evet	59	33,03	1949,00	179,000
		Hayır	9	44,11	397,00	
Sonuç Çıkarma	Evet	59	34,31	2024,00	254,000	
	Hayır	9	35,78	322,00		
DENEYSEL BECERİLER	Hipotez Kurma	Evet	59	33,64	1984,50	214,500
		Hayır	9	40,17	361,50	
	Verileri Kullanma ve Model Oluşturma	Evet	59	33,14	1955,50	185,500
		Hayır	9	43,39	390,50	
	Deney Yapma	Evet	59	32,29	1905,00	135,000*
		Hayır	9	49,00	441,00	
Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme	Evet	59	33,45	1973,50	203,500	
	Hayır	9	41,39	372,50		
Karar Verme	Evet	59	34,15	2015,00	245,000	
	Hayır	9	36,78	331,00		

(\*) p<0.05 anlamlı

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre yalnızca *Deneysel* becerilerden “Deney yapma”ya ilişkin U değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer bütün U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin

yalnızca *Deneysel* becerilerden “Deney yapma” görüşleri arasında fark olduğunu diğer görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

Tabloda okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna “Hayır” cevabını veren öğretmenlerin “Evet” cevabını veren öğretmenlere göre *Deneysel* becerilerden “Deney yapma” becerisinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

**7.9. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin programı inceleme durumuna göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.69’da verilmiştir.

**Tablo 4. 69.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “*yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

		İnceleme durumu	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	
TEMEL BECERİLER	Gözlem Yapma	Evet	60	34,36	2061,50	231,500	
		Hayır	8	35,56	284,50		
	Ölçme	Evet	60	35,33	2120,00	190,000	
		Hayır	8	28,25	226,00		
	Sınıflama	Evet	60	35,23	2113,50	196,500	
		Hayır	8	29,06	232,50		
	Verileri Kaydetme	Evet	60	33,92	2035,00	205,000	
		Hayır	8	38,88	311,00		
	Sayı ve Uzay İlişkileri	Evet	60	34,71	2082,50	227,500	
		Hayır	8	32,94	263,50		
	NEDENSEL BECERİLER	Önceden Kestirme	Evet	60	35,19	2111,50	198,500
			Hayır	8	29,31	234,50	
Değişkenleri Belirleme		Evet	60	34,91	2094,50	215,500	
		Hayır	8	31,44	251,50		
Verileri Yorumlama		Evet	60	34,53	2071,50	238,500	
		Hayır	8	34,31	274,50		
Sonuç Çıkarma		Evet	60	34,99	2099,50	210,500	
		Hayır	8	30,81	246,50		
DENEYSEL BECERİLER		Hipotez Kurma	Evet	60	34,46	2067,50	237,500
			Hayır	8	34,81	278,50	
		Verileri Kullanma ve Model Oluşturma	Evet	60	35,23	2113,50	196,500
			Hayır	8	29,06	232,50	
	Deney Yapma	Evet	60	33,31	1998,50	168,500	
		Hayır	8	43,44	347,50		
	Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme	Evet	60	35,62	2137,00	173,000	
		Hayır	8	26,13	209,00		
	Karar Verme	Evet	60	34,89	2093,50	216,500	
		Hayır	8	31,56	252,50		

(\*)  $p < 0.05$  anlamlı

Tablo incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre görüşlerine ait bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin incelendiğinde 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre görüşleri açısından aralarında fark olmadığını göstermektedir.

**7.10. 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre görüşleri ile bulgular ve yorum**

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri arasında fark olup olmadığını anlamak amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmış ve bulgular Tablo 4.70’de verilmiştir.



**Tablo 4. 70.** 2005 tarihli İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin öğretmenlerin “*programa nereden ulaştığına*” göre görüşleri ile ilgili bulgular

		Nereden ulaştığı	n	Sıra ortalaması	sıra toplamı	U
TEMEL BECERİLER	Gözlem Yapma	Okula gönderilen program kitabından	37	31,80	1176,50	473,500
		MEB'in internet sitesinden	27	33,46	903,50	
	Ölçme	Okula gönderilen program kitabından	37	34,54	1278,00	424,000
		MEB'in internet sitesinden	27	29,70	802,00	
	Sınıflama	Okula gönderilen program kitabından	37	34,04	1259,50	442,500
		MEB'in internet sitesinden	27	30,39	820,50	
	Verileri Kaydetme	Okula gönderilen program kitabından	37	36,47	1349,50	352,500*
		MEB'in internet sitesinden	27	27,06	730,50	
	Sayı ve Uzay İlişkileri	Okula gönderilen program kitabından	37	35,72	1321,50	380,500
		MEB'in internet sitesinden	27	28,09	758,50	
NEDENSEL BECERİLER	Önceden Kestirme	Okula gönderilen program kitabından	37	33,01	1221,50	480,500
		MEB'in internet sitesinden	27	31,80	858,50	
	Değişkenleri Belirleme	Okula gönderilen program kitabından	37	36,09	1335,50	366,500*
		MEB'in internet sitesinden	27	27,57	744,50	
	Verileri Yorumlama	Okula gönderilen program kitabından	37	33,66	1245,50	456,500
		MEB'in	27	30,91	834,50	

		internet sitesinden				
	Sonuç Çıkarma	Okula gönderilen program kitabından	37	34,41	1273,00	429,000
		MEB'in internet sitesinden	27	29,89	807,00	
<b>DENEYSEL BECERİLER</b>	Hipotez Kurma	Okula gönderilen program kitabından	37	35,46	1312,00	390,000
		MEB'in internet sitesinden	27	28,44	768,00	
	Verileri Kullanma ve Model Oluşturma	Okula gönderilen program kitabından	37	35,22	1303,00	399,000
		MEB'in internet sitesinden	27	28,78	777,00	
	Deney Yapma	Okula gönderilen program kitabından	37	36,96	1367,50	<b>334,500*</b>
		MEB'in internet sitesinden	27	26,39	712,50	
	Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme	Okula gönderilen program kitabından	37	36,93	1366,50	<b>335,500*</b>
		MEB'in internet sitesinden	27	26,43	713,50	
	Karar Verme	Okula gönderilen program kitabından	37	35,77	1323,50	378,500
		MEB'in internet sitesinden	27	28,02	756,50	

Tablo incelendiğinde öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Verileri Kaydetme” becerisini, *Nedensel* becerilerden “Değişkenleri Belirleme”, becerisini, *Deneysel* becerilerden “Deney Yapma” ve “Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin U değerleri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer becerilere ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

Bu bulgular öğretmenlerin programa nereden ulaştığına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Verileri Kaydetme” becerisini, *Nedensel* becerilerden “Değişkenleri Belirleme”, becerisini, *Deneysel* becerilerden “Deney Yapma” ve “Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir.

Tablo incelendiğinde *Temel* becerilerden “Verileri Kaydetme” becerisini, *Nedensel* becerilerden “Değişkenleri Belirleme”, becerisini, *Deneysel* becerilerden “Deney Yapma” ve “Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin olarak 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programını MEB'in internet sitesinden inceleyen öğretmenlere göre Okula gönderilen program kitabından inceleyen öğretmenlerin görüşlerine ait sıra ortalamasının daha yüksek olduğu görülmektedir.

## 5. SONUÇLAR ve TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde İlköğretim 6. 7. 8. sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesine yönelik araştırmada elde edilen bulgulara dayanarak ulaşılan sonuçlar ve geliştirilen öneriler yer almaktadır.

### 5.1 Sonuçlar ve Tartışma

Araştırmadaki bulgulara dayanarak ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

1. Fen ve Teknoloji Öğretmenleri, Fen ve Teknoloji Öğretim Programının öğrencileri Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özellikte olduğuna ( $\bar{X}= 4.18$ ), Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek nitelikte olduğuna ( $\bar{X}= 3.93$ ), Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkili olduğuna ( $\bar{X}= 4.16$ ) katılmaktadırlar. Bu bulgular Yazar(2008) tarafından yapılan İlköğretim 4,5. sınıf sosyal bilgiler ders programlarının ders programlarının değerlendirilmesi ile benzerlik göstermektedir. Eğitim – öğretim programlarında yapılan değişikliklerin yeniliklerin bireylerin gelişimi ve toplumun kalkınması açısından önemli olduğunu görüyoruz.

2. Fen ve Teknoloji öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf düzeyine göre “Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliktedir” ( $X^2 =10,7000, p= 0.05$ ). “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir” maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir ( $X^2 =8,458,p=0.05$ ). “Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliktedir.” maddesine ilişkin 6. sınıfı okutan öğretmenlerin ve “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir” maddesine ilişkin 8. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerine ait aritmetik ortalama değerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk

Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliğindedir.” maddesine 6. sınıfı okutan öğretmenlerin ve “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir” maddesine 8. sınıfı okutan öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir. Bunun sebebi de 6.sınıf öğretmenlerinin yeni sistem ve programa, genel amaçlara daha küçük yaştaki öğrencilerin daha kolay uyum sağlayabileceklerini düşünmelerinden kaynaklanıyor olabilir.

3. Fen ve Teknoloji öğretmenlerin “*cinsiyetlerine*” göre “Fen ve Teknoloji Öğretim Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.” maddesine ilişkin U değeri(U= 370.500, p=0.05) önem düzeyinde anlamlı iken, diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Gömleksiz ve Bulut'un (2006)'da çalışmasında Yeni ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programına ilişkin öğretmen görüşleriyle paralellik göstermektedir. Burada da öğretmen cinsiyetinin program hakkındaki düşüncelerle fazla ilgisinin olmadığını gördük.

4. Fen ve Teknoloji öğretmenlerin en son bitirdiği okul/öğretim programına göre anketin ilk yedi maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Tablo 4,4 incelendiğinde farklı programlardan mezun olan öğretmenlerin tüm maddelere ilişkin görüşlerine ait aritmetik ortalama değerinin yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak tüm öğretmenlerin olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

5. Fen ve Teknoloji öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf mevcuduna göre “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir ( $X^2 = 9.031$ , p= 0.05). Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir” maddesine ilişkin ki-kare değeri p<0.05 önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri p>0.05 önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu

sınıf mevcuduna göre “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Mutlaka sınıf mevcudu öğretmen – öğrenci , aynı zamanda öğrenci – öğrenci etkileşimini de etkilemektedir.

6. Fen ve Teknoloji öğretmenleri, yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir (U= 305.000, p=0.05). Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.” maddesine seminere katılan öğretmenlerin katılmayan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir. Bunun sebebi de seminere katılan öğretmenlerin programın amaçları , içeriği hakkında daha doğru bilgiye ulaşma imkanı bulmalarından olabilir.

7. Fen öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilmeye göre Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir” ( $X^2 = 17.016$ , p= 0.05). ve “Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.” ( $X^2 = 8.399$ , p= 0.05) maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir” ve “Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.” maddelerine *katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilme* durumuna “Evet” cevabını veren öğretmenlerin diğer cevapları veren öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

8. Fen ve Teknoloji öğretmenleri okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir”(U=155.000,p=0.05) ve “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir”(U=99.000, p=0.05) maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programı

çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.” ve “Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.” maddelerine okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin haberdar olmayan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

9. Öğretmenlerin 2009-2010 *eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna*” göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” ( $X^2= 9.427$ ,  $p= 0.05$ ) ve “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.” maddelerine ilişkin ( $X^2 =10.598$ ,  $p= 0.05$ ) önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf düzeyine göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” ve “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.” maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir.

10. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur” maddesine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir ( $U=433.000$ ,  $p=0.05$ ). Kadın öğretmenlerin “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur” maddesine ilişkin görüşlerine ait aritmetik ortalama değerinin erkek öğretmenlerin aritmetik ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur” maddesine Kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

11. Öğretmenlerin en son bitirdiği okul/öğretim programına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığı görülmektedir. Bir kişinin mezun olduğu okuldansa

düşünceleri , bir duruma , konuya , yeniliklere bakış açısı tabii ki daha önemli olmalıdır.

12. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

13. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin öğretmenlerin “katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme” durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” maddesine ilişkin ( $X^2 = 16.875$ ,  $p = 0.05$ ) önem düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilmeye göre ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “içeriğine” ilişkin göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.” maddesine görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir.

14. Fen ve Teknoloji Öğretmenleri, “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir” ( $U = 164.000$ ,  $p = 0.05$ ), “Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli düzeyde yer verilmiştir” ( $U = 140.500$ ,  $p = 0.05$ ), “Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır” ( $U = 182.500$ ,  $p = 0.05$ ). ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir” ( $U = 173.500$ ,  $p = 0.05$ ) maddelerine ilişkin anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur.

Araştırmanın bulguları ile Erdoğan (2005) araştırmasında öğretmenlerin eski fen bilgisi dersi programının teorik ağırlıklı, günlük yaşamdan uzak ve soyut bilgilerin olduğunu, oysa yeni programda öngörülen konuların kolay, anlaşılır, somut, gerçek yaşam ile ilişkili ve öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olduğunu sonucu arasında benzerlikler bulunmaktadır.



15. Öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı incelediği yer durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının içeriğine ilişkin “Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir” maddesine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir ( $U=359.500$ ,  $p=0.05$ ). Sonuçta yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabının MEB'in internet sitesinden inceleyen öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir. Bir programı daha doğru ve güvenilir tanıtan adresten bilgi almak öğretmenlerin görüşlerini olumlu yönde etkilemiştir.

16. Öğretmenlerin 2009–2010 *eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna* göre “Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir” ( $X^2 =10.192$ ,  $p= 0.05$ ) ve “Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler” ( $X^2= 8.160$ ,  $p= 0.05$ ) maddelerine ilişkin değerler anlamlı bulunmuştur.

Gömlüksiz (2005) ve Gözütok, Akgün ve Karacaoğlu'nun (2005) yapmış oldukları araştırma sonucunda, kuramsal anlamda yeni Fen ve Teknoloji programının amaç ve kazanımları, yapılandırmacı eğitim anlayışındaki amaç ve kazanımlarla uyumlu olmakla birlikte, öğretmenler tarafından uygulamada da yüksek düzeyde başarılabildiği bulgusuyla benzerlik bulunmaktadır.

17. Tablo 4.33'de öğretmenlerin cinsiyetlerine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak erkek ve Kadın öğretmenlerin 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin benzer görüşlerde olduğu söylenebilir.

Ercan ve Altun'un (2005), Bukova-Güzel ve Alkan (2005), yapmış oldukları uygulamalı araştırmada program değişikliği doğrultusunda yapılan uygulamaların başarılı olduğu ileri sürmüşlerdir. Araştırmacıların ulaştıkları bu sonuçlar yapılan araştırmada elde edilen bulgular ile örtüşmektedir. Nitekim yapılan araştırmada da

öğretmenlerin programda öngörülen kapsamın uygulamada *çok* düzeyinde etkili olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca programda öngörülen kapsama ilişkin öğretmen görüşleri arasında “sınıf”, “cinsiyet”, “kıdem” ve “eğitim düzeyi” değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık olmadığı görüşü ile araştırma bulguları örtüşmektedir.

18. Tablo 4.35’de 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulanmasına” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre maddelere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

19. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulanmasına” ilişkin öğretmenlerin “*yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna*” göre “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır”(U=278.000,  $p=0.05$ ) ve “Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir”(U=321.000, $p=0.05$ ) maddelerine ilişkin değerleri anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

Buluş Kırıkkaya’nın (2009)’da çalışmasında Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin gerek hizmet-içi eğitim kursundan sonra gerekse programın uygulanmasının üzerinden geçen bir yıl sonra yeni programa ilişkin görüşleri incelenmiştir. Programın öğrenci merkezli olması, yaparak yaşayarak öğrenmenin vurgulanması, deney ve gözleme önem vermesi, öğrencileri araştırmaya yöneltmesi, konu düzeylerinin hafifletilmesi ve ünitelerin sarmal olması ve fen derslerini sevdirmesi gibi olumlu görüşlere sahip olduğu belirtmesi ile araştırma bulguları benzerlik göstermektedir.

20. Öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilmeye göre “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır”(X<sup>2</sup> =7.556,  $p= 0.05$ ) ve “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir” (X<sup>2</sup>= 6.271,  $p= 0.05$ ) maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Yeni Fen ve

Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.” maddesine “Hayır” cevabını ve “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilir” maddelerine “Evet” cevabını veren öğretmenlerin diğer öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

21. Öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilir” ( $U=170.000$ ,  $p=0.05$ ) ve “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir” ( $U=158.500$ ,  $p=0.05$ ) maddelerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilir.” ve “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir” maddelerine okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin haberdar olmayan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

22. Fen öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.” maddesine ait görüşleri arasında ( $U=123.000$ ,  $p=0.05$ ) fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabını inceleyen öğretmenlerin “Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.” maddesine ilişkin diğer öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

23. Öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre “Fen ve Teknoloji Öğretmen Kılavuz Kitapları, programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde ilgilendirmektedir” ( $U=355.500$ ,  $p=0.05$ ). “Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır” ( $U=357.500$ ,  $p=0.05$ ) ve “Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı

artmıştır” ( $U=381.000, p=0.05$ ) maddelerine ait görüşleri arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir.

24. Öğretmenlerin 2009–2010 *eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna*” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin görüşleri arasındaki farklara ait bütün ki-kare değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

25. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutu”nun “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim”( $U=348.500, p=0.05$ ) ve “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır” “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.” maddesine ilişkin U değeri  $p<0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgularla Yapıcı ve Demirdelen (2006)’in öğretmenlerin yeni programın ölçme değerlendirmede uygulanmasından doğan güçlüklerle ilişkin görüşleri benzerlik içindedir.

26. Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin okutmuş olduğu sınıf mevcuduna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulanmasına” ilişkin “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır” ( $X^2 = 8.731, p= 0.05$ ) maddesine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelendiğinde sınıf mevcutları 41-51 kişi olan öğretmenlerin bu maddeyle ilgili görüşlerine ait aritmetik ortalama değerinin diğer öğretmenlerin görüşlerine ait aritmetik ortalama değerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

27. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “ölçme-değerlendirme boyutuna” ilişkin öğretmenlerin “*katıldıkları seminerde Fen ve*

*Teknoloji programı hakkında yeterli bilgilendirilme*” durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim” maddesine ilişkin ( $X^2 = 8.965$ ,  $p = 0.05$ ) önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamsızdır.

28. “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim” maddesine ilişkin ( $U = 160.500$ ,  $p = 0.05$ ) önem düzeyinde anlamlı iken diğer maddelere ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.” maddesine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.” maddesine okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olan öğretmenlerin haberdar olmayan öğretmenlere göre daha olumlu yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

29. Öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre “Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır” ( $U = 139.500$ ,  $p = 0.05$ ) maddesine ait görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir.

30. Öğretmenlerin 2009-2010 eğitim-öğretim yılında okutmuş olduğu sınıf durumuna” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden “Portfolyo değerlendirme” ( $X^2 = 8.395$ ,  $p = 0.05$ ), “Kavram Haritaları” ( $X^2 = 10.266$ ,  $p = 0.05$ ) ve Tutum Ölçeği” ( $X^2 = 8.148$ ,  $p = 0.05$ ) yöntemlerini kullanma sıklıkları arasındaki farklarla ilgili ki-kare değerleri  $p < 0.05$  önem düzeyinde anlamlı iken diğer bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular 2005 tarihli ilköğretim Fen ve

Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden “Portfolyo değerlendirme”, “Kavram Haritaları” ve Tutum Ölçeği” yöntemlerini kullanma sıklıkları arasında fark olduğunu göstermektedir.

31. Öğretmenlerin “*cinsiyetlerine*” göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden “Kavram haritalarını” kullanma sıklıklarına ilişkin görüşleri arasındaki fark ( $U=393.500$ ), $p=0.05$ ) önem düzeyinde anlamlı bulunmuş olup diğer ölçme-değerlendirme yöntemlerine ilişkin bütün U değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin cinsiyetlerine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden Kavram haritalarını kullanma sıklıkları arasında fark olduğunu göstermektedir.

32. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının “uygulamasına” ilişkin öğretmenlerin “*sınıf mevcuduna*” göre maddelere ilişkin “Yazılı sınavlar” maddesine ( $X^2 =7.984$ ,  $p= 0.05$ ) önem düzeyinde anlamlı iken diğer tüm ölçme değerlendirme yöntemlerine ait ki-kare değerleri  $p>0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okutmuş olduğu sınıf mevcuduna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden Yazılı sınavları kullanma sıklıklarına ilişkin fark olduğunu göstermektedir.

33. Öğretmenlerin yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılma durumuna göre “yazılı sınavları” ( $U=275.500$ ,  $p=0.05$ ) ve “tutum ölçeklerini” ( $U=310.000$ ,  $p=0.05$ ) kullanma sıklıkları arasında fark olduğunu göstermektedir. Yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılan öğretmenlerin katılmayan öğretmenlere göre “yazılı sınavları” ve “tutum ölçeklerini” kullanma sıklıklarına ait aritmetik ortalama değerlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Sonuç olarak yeni ilköğretim programları tanıtım seminerine katılan öğretmenlerin katılmayan öğretmenlere göre “yazılı sınavları” ve “tutum ölçeklerini” daha fazla kullandıkları söylenebilir.

34. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinden “yazılı sınavları kullanma sıklıklarına ait ( $X^2 = 10.479$ ,  $p = 0.05$ ) önem düzeyinde anlamlı iken diğer ölçme-değerlendirme yöntemlerine ait bütün Ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin katıldıkları seminerde Fen ve Teknoloji programına hakkında yeterli bilgilendirilmeye göre “yazılı sınavları” kullanma sıklıkları arasında fark olduğunu göstermektedir.

35. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmenlerin okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabından haberdar olma durumuna göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programının ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma sıklıklarına ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir.

36. Öğretmenlerin yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı’nı inceleme durumuna göre ölçme-değerlendirme yöntemlerinden *Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirme* yöntemini kullanma sıklıkları açısından aralarında fark olduğunu göstermektedir ( $U = 143.500$ ,  $p = 0.05$ ). Okuluna gönderilen yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı kitabını inceleyen öğretmenlerin incelemeyen öğretmenlere göre *Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirme* yöntemini daha fazla kullandıkları yönde görüş bildirdikleri söylenebilir.

37. Tablo 4.61’de öğretmenlerin 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Gözlem Yapma” ve “Sınıflama” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin “Kısmen”, “Ölçme”, “Verileri Kaydetme” ve “Sayı ve Uzay İlişkileri” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin “Orta düzeyde” yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğrenciler çevrelerinde gördüklerini yorumlamak, açıklamak yada doğru ve düzgün

bir şekilde kaydetmekten çekiniyor olabilirler. Kitap okuma oranımızın düşük olması da okuduğunu anlama ve ifade etmede yetersiz olma sebeplerimizden olabilir.

38. Fen ve Teknoloji öğretmenleri 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek Temel becerilerden “Gözlem Yapma” ( $X^2 = 9.164$ ,  $p = 0.05$ ) ve “Ölçme” ( $X^2 = 9.169$ ,  $p = 0.05$ ) becerilerini, Nedensel becerilerden “Önceden Kestirme” ( $X^2 = 10.039$ ,  $p = 0.05$ ) ve “Sonuç Çıkarma” ( $X^2 = 8.810$ ,  $p = 0.05$ ) becerilerini, Deneysel becerilerden “Verileri Kullanma ve Model Oluşturma” ( $X^2 = 8.690$ ,  $p = 0.05$ ) ve “Karar Verme” ( $X^2 = 11.386$ ,  $p = 0.05$ ) becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin anlamlı iken, diğer becerilere ilişkin bütün ki-kare değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

39. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek Temel becerilerden “Ölçme” becerisini ( $U = 370.000$ ,  $p = 0.05$ ), Nedensel becerilerden “Değişkenleri Belirleme” ( $U = 355.000$ ,  $p = 0.05$ ), “Verileri Yorumlama” ( $U = 374.500$ ,  $p = 0.05$ ), ve “Sonuç Çıkarma” ( $U = 389.500$ ,  $p = 0.05$ ) becerilerini, Deneysel becerilerden “Verileri Kullanma ve Model Oluşturma” ( $U = 374.000$ ,  $p = 0.05$ ), “Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme” ( $U = 379.500$ ,  $p = 0.05$ ), ve “Karar Verme” ( $U = 376.500$ ,  $p = 0.05$ ) becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine anlamlı iken, diğer becerilere ilişkin bütün U değerleri  $p > 0.05$  önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur.

40. Tablo 4.64’de öğretmenlerin en son bitirdiği okul/öğretim programına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek becerileri öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olmadığını göstermektedir. Öğretmenlerin mezun oldukları okul ismi değil onların o okullardan alabildikleri bilgi , beceri , anlayış tarzının daha önemli olduğunu görüyoruz.

41. Öğretmenlerin sınıf mevcutlarına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek Temel becerilerden “Sayı ve Uzay



İlişkileri” ( $X^2=8.145$ ,  $p= 0.05$ ) becerisini, *Deneysel* becerilerden “Deney Yapma” ( $X^2=8.574$ , $p= 0.05$ ) becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir.

2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Sayı ve Uzay İlişkileri” becerisini, *Deneysel* becerilerden “Deney Yapma” becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin sınıf mevcudu 21-30 kişi olan öğretmenlerin görüşlerine ait aritmetik ortalama değerinin en düşük ve sınıf mevcudu 30-40 kişi olan öğretmenlerin görüşlerine ait sıra farkları değerinin en yüksek olduğu görülmektedir.

42. Fen ve Teknoloji öğretmenleri sınıf mevcutlarına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Verileri Kaydetme” ( $X^2=6.887$ ,  $p= 0.05$ ) becerisini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğunu göstermektedir.

43. Fen ve Teknoloji öğretmenleri programa nereden ulaştığına göre 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programında yer alan doğrudan verilecek *Temel* becerilerden “Verileri Kaydetme” ( $U=352.500$ ,  $p=0.05$ ) becerisi arasında anlamlı bir fark ortaya koymuşlardır. *Nedensel* becerilerden “Değişkenleri Belirleme” ( $U=366.500$ ,  $p=0.05$ ), becerisini, *Deneysel* becerilerden “Deney Yapma” ( $U=334.500$ ,  $p=0.05$ ) “Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme” ( $U=355.500$ , $p=0.05$ ) becerilerini öğrencilerin kazanma düzeylerine ilişkin görüşleri arasında fark olduğu görülmektedir.

Öğretmenler yeni programı MEB istediği için uygulamaya başlamışlar, programı tanıdıkça başarısına inanarak, uygulamaya istekli olmuşlardır. Özellikle eski programın, eski alışkanlıkları da beraberinde getirdiği ve bu alışkanlıkları değiştirmenin zaman alacağı ifade edilmiştir. Buradan, değişime karşı direnci ortadan kaldırmanın en etkili yolunun, değişimin başarıyı getireceğine insanları inandırmak olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Katılımcılar, programda sınıf içi etkinliklerin çok fazla olduğunu ve programın bütün öğrencilerin seviyelerine uygun olmadığını ifade etmişlerdir. Karayer (2006) de çalışmasında öğretmenlerin programa yönelik bazı olumsuz düşüncelerinin olduğunu belirtmiştir. Bu çalışmadaki, öğretmenlerin program hakkındaki olumsuz düşünceleriyle, Karayer (2006)' in çalışmasındaki öğretmenlerin ortaya koydukları olumsuz düşünceler paralellik göstermektedir.

Yeni FTDÖP öğrenme sürecinde öğrencilerin aktif katılımını gerektiren *yapılandırıcı* söylemlere ilkeleri arasında yer vermiştir. Programın öğrenci merkezli olduğuna yani yaparak-yasayarak-düşünerek öğrenmenin gerekliliğine sıkça vurgu yapılmıştır. 2000 yılında kabul edilen bir önceki Fen Bilgisi programında *yapıcı-yaratıcı* yöntemin benimsendiği ve bu nedenle programın öğrenci merkezli olarak hazırlandığı belirtilmiştir. Yapılandırıcı öğrenme kuramını esas almaya çalışan önceki program, bu kuramın bazı söylemlerine programın ilkeleri arasında yer vermiştir. Her iki programda da bilginin öğrencinin kendisi tarafından aktif bir şekilde yapılandırılması gerektiğini ileri süren yapılandırıcı öğrenme teorisinin benimsendiği görülmektedir. Fakat yapılandırıcı öğrenme yeni programda daha açık ve ön plana çıkarılarak vurgulanmıştır.

Önceki programlarda amaç, hedef ve hedef davranışlardan bahsedilirken, yeni programda bu terminoloji terk edilerek yerine *kazanım* ifadesi kullanılmıştır. Bu kullanımın amaç olarak yüzeysel olmadığı, aksine programın benimsediği felsefi yaklaşıma uygun bir çıkış olduğu söylenebilir. Programlarda kazanım sözcüğü kullanılarak daha çok öğrenciyi merkeze alan bir tutum takınılmıştır (ERG, 2005).

## 5.2. Öneriler

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre ilköğretimde Fen ve Teknoloji Öğretimine katkıda bulunmak amacıyla şu önerilerde bulunulabilir:

1. Fen ve Teknoloji öğretmenleri Fen ve Teknoloji Öğretim Programı hakkında yeterli bilgiye sahip oldukları, Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir konusunda, karasızlıklarını belirtmişlerdir. Bunun nedeninin ve verilen hizmet içi eğitimin etkililiğinin incelenerek programlar hakkında öğretmenlerin nasıl daha iyi bilgilendirileceği konusunda çalışmalar yapılmalıdır. Ayrıca hizmet içi eğitimlerin zaman, mekân gibi unsurlarının iyi planlanarak niteliği artırılmalıdır. Programın uygulama sürecinde yaşanan sorunları araştırılarak giderilmesi gerekmektedir.

2. Ölçme değerlendirme uygulamalarının daha sade ve pratik, uygulanabilir olması konusunda hizmet içi çalışmalar yapılmalıdır.

3. İlköğretim 6.7.8. Sınıf Fen ve Teknoloji Ders Programının uygulanması için okullardaki mevcut teknoloji, laboratuvar ve materyallerin programı destekler nitelikte olması sağlanmalıdır.

4. Fen ve Teknoloji öğretmenleri, ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programındaki içerik ve programın uygulanmasının yeterliliği konusunda olumlu görüş belirtmişlerdir. Öğrencilerin de Fen ve Teknoloji ders programlarının içerik ve uygulamalar hakkındaki görüşleri araştırılıp, öğretmen görüşleri ile tutarlılığı incelenebilir.

5. İlköğretim 6.7.8. sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programı uygulama sürecinde gözlem yöntemi, başarı testleri kullanarak erişim ve ürün değerlendirmenin yapılması ile program hakkında ayrıntılı bilgi toplanarak programın gelişmesine katkı sağlanabilir.

6. 2005 tarihli ilköğretim Fen ve Teknoloji Öğretim Programı ile ilgili çalışmamızdaki değişkenler ilköğretim 4. ve 5. sınıf derslerine giren öğretmenler üzerinde de uygulanıp, öğrenci yaş, seviye ve tutumlarının, öğretmenlerin Fen ve Teknoloji Öğretim Programına bakış açısı üzerindeki etkileri araştırılabilir.

## KAYNAKLAR

Acat, B. ve Ekinci, A., “Yapılandırmacı Felsefe ve Yeni Müfredat Programına Etkileri”, *XIV Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi II. Cilt Kitabı içinde* (s. 2-11), *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi*, Denizli. (2005).

Akbaş, O., “Yeni İlköğretim Programlarının Değer Eğitimi Boyutunun İncelenmesi”, (288–303), *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi Bildiri Kitabı 2*, Cilt (261-268).

Ankara: Kök Yayıncılık. (2006).

Alpar, R. *Sosyal Bilimlerde Uygulamalı İstatistik*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2001.

Aykaç, N. ; Başar,E. “İlköğretimde Sosyal Bilgiler Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi”, *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarının Değerlendirilmesi Sempozyumu*, 14-16 Kasım, Erciyes Üniversitesi Sabancı Kültür Sitesi, Kayseri, s. 343-345. (2005).

Aytaç, T. “21. Yüzyılın Başında Öğretmenin Değişen Rollerini”, *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi45/aytac.htm> web adresinden 08.12.2005 tarihinde edinilmiştir. (2003).

Balcı, A. *Sosyal Bilimlerde Araştırma*, (4. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık. (2004).

Beyazıt, E., Mardin İlinde İlköğretim Kurumlarında Çoklu Zekâ İle Yapılan Eğitimin Fen Bilgisi Öğretiminde Başarıya Etkisi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), *Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, Erzurum. (2009).

Bukova-Güzel, E. ve Alkan, H. “Yeniden Yapılandırılan İlköğretim Programı Pilot Uygulamasının Değerlendirilmesi”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5 (2), 385-420. (2005).

Bulut, İ. Yeni İlköğretim Birinci Kademe Programlarının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), *Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Elazığ. (2006).

Buluş Kırıkkaya E., “İlköğretim Okullarındaki Fen Öğretmenlerinin Fen ve Teknoloji Programına İlişkin Görüşleri’*Türk Fen Eğitimi Dergisi* Yıl 6, Sayı 1, Nisan (2009).

Demirbaş, M.,6. “Sınıf Fen Bilgisi ve Fen ve Teknoloji Öğretim Programlarının Karşılaştırılmalı Olarak İncelenmesi: Öğretim Öncesi Görüşler” Uludağ Üniversitesi, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, XXI (2), 2008, 313-338.

Ercan F. ve Altun, S. A., “İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi 4. ve 5. Sınıflar Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri”, *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (s. 311-319). Ankara: Sim Matbaası. (2005).

Erden, M., *Eğitimde Program Değerlendirme*, (3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık. (1998).

Erdoğan, M., “Yeni Geliştirilen Beşinci Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Müfredatı: Pilot Uygulama Yansımaları”, *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (s. 299–310). Ankara: Sim Matbaası. (2005).

Erdoğan, M., Yeni Geliştirilen Dördüncü ve Beşinci Sınıf Fen ve Teknoloji Öğretim Programının Analizi; Nitel Bir Çalışma , *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi Bahar* 2007, 5(2), 221-254.

ERG, *Yeni Öğretim Programlarını İnceleme ve Değerlendirme Raporu*, (2005), [http://www.erg.sabanciuniv.edu/docs/mufredat\\_raporu.doc](http://www.erg.sabanciuniv.edu/docs/mufredat_raporu.doc) web adresinden 16 Ocak 2006 tarihinde edinilmiştir.

Epstein, M., (2002), Constructivism, <http://tiger.towson.edu/users/mepste1/researchpaper.htm> web adresinde 12.04.2006 tarihinde edinilmiştir.

Gömleksiz M. N., “Yeni İlköğretim Programının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5 (2), 339-384. (2005),

Gürol, M. “Oluşturmacı öğrenme yaklaşımının uzmanlaşmaya etkisi.” *TOJET International Educational Technologies Symposium and Fair Bildiriler Kitabı* içinde (s. 727–731). Cilt 2. Eastern Mediterranean University, Gazimağusa –Turkish Republic of Northern Cyprus. (2003, Mayıs).

Gözütok, F. D., Akgün, Ö. E. ve Karacaoğlu, Ö. C., “İlköğretim Programlarının Öğretmen Yeterlilikleri Açısından Değerlendirilmesi”, *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (s. 17–40). Ankara: Sim Matbaası. (2005).

Gürol, M., “Eğitim Teknolojisinde Yeni Paradigma: Oluşturmacılık”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12 (1), 159-183. (2002),

Halat, E., Doğan, M. ve Marulcu, “Öğretmen Adaylarının Müfredat İdeolojileri”, *XIV Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi I. Cilt Kitabı* içinde (s. 573-581), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli. (2005),

İşler, A. Ş., “Sanat Eğitiminde Disiplinler arası-Tematik Yaklaşım”, *Milli Eğitim Dergisi*, 163, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/163/isler.htm> web adresinden 02.08.2005 tarihinde edinilmiştir. (2004).

Kabapınar, F. M., “Oluşturmacı Anlayış Temelinde Fen Öğretimi Ve Fen Ders Kitapları: Bir Ders Kitabı Ünitesi Olarak Çözünürlük”, *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 22, 139-149. (2006).

Kaptan, F., “Fen ve Teknoloji Öğretim Programıyla İlgili Değerlendirme” *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu Bildiriler Kitabı* (s.283–298). Ankara: Sim Matbaası. (2005).

Karaer, H. (2006). Fen bilgisi öğretmenlerinin ilköğretim II. kademedeki fen bilgisi öğretimi hakkındaki görüşleri. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*. 8(1), 97-111.

Karasar, N., *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2006.

Kılıç, E. Durumlu öğrenme kuramının eğitimdeki yeri ve önemi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24 (3), 307-320.(2004).

MEB raporu, *Taslak Fen ve Teknoloji Programının Değerlendirilmesi. Program Geliştirmede Yeni Yaklaşımlar Sempozyumu*, Ankara. (2004).

MEB, *İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi (4-5. Sınıflar) Öğretim Programı, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.* (2004).

Oktar, “Öğrenci Merkezli Öğrenme-Öğretme Yaklaşımlarının Öğrenci Başarısına Etkisi”, *XIV Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, II. Cilt (s. 43-45), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli. (2005).

Özdemir, M. S., (2005), “İlköğretim Okullarındaki Öğretmenlerin Yeni İlköğretim Programlarına (I-V. Sınıflar) İlişkin Görüşleri”, *XIV Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, Kitabı içinde (s. 573-581), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.

Varış, F. “Temel Kavramlar ve Program Geliştirmeye Sistemik Yaklaşım”, *Eğitim Bilimlerinde Yenilikler*, (Editör: Ayhan Hakan), T.C Anadolu Üniversitesi Yayınları, No. 1016, (1998).

Yapıcı, M. ve Demirdelen, C., “İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri”, *İlköğretim Online*, 6(2), 204-212. (2007).

Yeşildağ, F., “Modern Fizik Öğretiminde Öğrencilerin Çoklu Modsal Betimlemeleri Algılamaları ve Modsal Betimlemelerle Hazırladıkları Yazma Aktivitelerini Değerlendirme Sürecinin Öğrenmeye Etkisi,”(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, *Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, Erzurum. (2009).

Yıldırım, M. C., “Yeni İlköğretim Programının Değerlendirilmesi”, *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi Bildiri Kitabı*, 2. Cilt (261-268). Ankara: Kök Yayıncılık. (2006).

Yurdakul, B., “Biliş ötesi ve Yapılandırmacı Öğrenme Çevreleri”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 42, 279-298. (2005).

**EKLER****EK1. ONAY BELGESİ MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ**

T.C.  
ERZİNCAN VALİLİĞİ  
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

SAYI : B.08.4.MEM.4.24.00.06.520/  
KONU : Araştırma Projesi Anketi.

07.12.2009\*017252

İL MAKAMINA  
ERZİNCAN

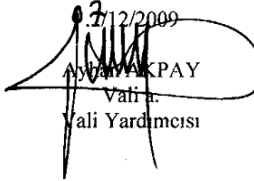
Erzincan Üniversitesi Rektörlüğü Personel Dairesi Başkanlığından dairemize intikal eden 23/11/2009 tarih 3717-5967 sayılı yazılarında; Fen Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı Öğrencisi Hilal KILIÇ'ın ilimiz İlköğretim Okullarında görev yapan Fen ve Teknoloji öğretmenlerine yönelik olarak "**Yenilenen Fen ve Teknoloji Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi**" ilimiz merkez, belde ve köylerde bulunan ilköğretim okullarımızda Çalışma Planı dâhilinde tez çalışması yapmak istediği belirtilmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığının "Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi"ne istinaden oluşturulan "İl Millî Eğitim Müdürlüğü Değerlendirme Komisyonu" Fen Bilimleri Enstitüsü Öğrencisi Hilal KILIÇ'ın "Yenilenen Fen ve Teknoloji Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi" ile ilgili ilimiz merkez, belde ve köy ilköğretim okullarımızda Çalışma Planı dâhilinde tez çalışması yapmaları müdürlüğümüzce de yerinde görülmektedir.

Makamlarınızca da yerinde görüldüğü takdirde; tensiplerinize arz ederim.

  
Aydın YALÇIN  
Millî Eğitim Müdürü

OLUR

03/12/2009  
  
Ayhan AKPAZ  
Vali Yardımcısı

EKLER :  
EK - 1 : Yazı (1 sayfa)  
EK - 2 : Çalışma Takvimi (1 sayfa)  
EK - 3 : Komisyon Kararı (1 sayfa)  
EK - 4 : Taahhütname (2 adet)  
EK - 5 : Veri Toplama Araçları (1 adet 4 sayfa)

03/12/2009 V.H.K.İ. : H.KÖKSAL  
04/12/2009 Şube Md.: M.Z.DUMLUPINAR

**EK2. ONAY BELGESİ VALİLİK**

T.C.  
ERZİNCAN VALİLİĞİ  
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ


SAYI : B.08.4.MEM.4.24.00.06.002/  
KONU : Tez Çalışması.

09.12.2009\*017436




ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE  
(Personel Dairesi Başkanlığı)  
ERZİNCAN

Erzincan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Öğrencisi Hilal KILIÇ'ın İlimiz İlköğretim Okullarında "**Yenilenen Fen ve Teknoloji Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine göre incelenmesi**" ile ilgili olarak tez çalışmasını, çalışma planı ve takviminde belirtilen günlerde İlköğretim Okullarının Fen ve Teknoloji dersi öğretmenlerine uygulanmasının uygun görüldüğüne dair İl Makamının 07/12/2009 tarih ve 17252 sayılı onayı ekte gönderilmiş olup söz konusu anket çalışmasından iki örnek CD ortamında ilgili tarafından hazırlanarak müdürlüğümüze teslim edilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

  
Selda DURAL  
Vali a.  
Vali Yardımcısı

EKLERİ:  
EK1- 1- Onay (1-Sayfa)  
EK - 2-Komisyon Kararı (1-Sayfa)  
EK1- 3- Anket Formu (1- Adet 4- Sayfa)  
EK1- 4- Anket Çalışması Takvimi (1- Adet 1- Sayfa)

08/12/2009 V.H.K.İ. : H.KÖKSAL   
08/12/2009 Şb Md. : M.Z.DUMLUPINAR   
08/12/2009 Müdür : A.YALÇIN 



**EK 3.****2005 Yılında Yenilenen İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi**

Değerli Öğretmenler;

Size sunulan bu anket, Erzincan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nde yürütülen 'İlköğretim (6.,7.,8.) Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri' konulu yüksek lisans tez çalışması kapsamındadır.Uygulamanın doğrudan içinde bulunan kişiler olarak sizlerin görüşleri ve önerileri bu araştırmanın sonuçları bakımından büyük değer taşımaktadır.

Dört bölümden oluşan bu anket formunun birinci bölümünde kişisel bilgiler ile bazı genel sorulara, ikinci bölümde Fen ve Teknoloji Programı ile ilgili sorulara, üçüncü bölümde Fen ve Teknoloji kapsamında ölçme-değerlendirmeye ilişkin sorulara, dördüncü bölümde öğrencilerin Fen ve Teknoloji Programındaki doğrudan verilecek becerilere ulaşma düzeyine ilişkin sorulara yer verilmiştir.

**Araştırmanın amacına ulaşabilmesi sizlerin bu sorulara vereceğiniz samimi cevaplara bağlıdır.** Yanıtlarınızın yanlış olması söz konusu olmayıp önemli olan sizin kendi görüşünüzdür.Lütfen anket maddelerinden hiçbirini boş bırakmayınız.

Göstermiş olduğunuz ilgiye ve ayırdığınız zamana şimdiden teşekkür ederim.

**Hilal DELLALBAŞI ( KILIÇ)**

**Erzincan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü**

**Yüksek Lisans Öğrencisi**

**I.BÖLÜM**

**Aşağıdaki sorularla ilgili seçeneklerden durumunuza uygun olanı (X) işareti ile belirtiniz.**

**1-2008-2009 Eğitim-Öğretim yılında dersine girdiğiniz sınıf yada sınıflar:**

( ) a.6.sınıf ( ) b.7.sınıf ( ) c.8.sınıf

**2-Cinsiyetiniz:** ( ) a.Kadın ( ) b.Erkek

**3-Öğretmenlik mesleğindeki hizmet süreniz:** ( ) a.0-5 yıl ( ) b.6-10 yıl ( ) c.11-15 yıl  
( ) d.16-20yıl ( ) e.21-25yıl ( ) f.26 ve daha yukarı

**4-En son bitirdiğiniz okul/öğretim programı :**

( ) a.Öğretmen Okulu  
( ) b.Eğitim Enstitüsü  
( ) c.Eğitim Ön lisans/İki yıllık Eğitim Yüksek Okulu  
( ) d.Lisans Tamamlama Programı  
( ) e.Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programı  
( ) f.Dört Yıllık Yüksekokul-Fakülte

**Belirtiniz. Fakülte:..... Bölüm:.....**

( ) g. Başka Belirtiniz : .....

**5-Sınıf mevcudunuz:** ( ) a.0-20 ( ) b.21-30 ( ) c.31-40 ( ) d.41-50 ( ) e.51 ve yukarı

**6-Yeni İlköğretim Programları Tanıtım Seminerine katıldınız mı?** ( ) a.Evet ( ) b.Hayır

**7- 6. soruya evet cevabını verdiyseniz, seminerde Fen ve Teknoloji Programına hakkında yeterli bilgilendirildiniz mi?** ( ) a.Evet ( ) b.Kısmen ( ) c.Hayır

**8-Okulunuza gönderilen Yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı Kitabından haberdar mısınız?**

( ) a.Evet ( ) b.Hayır

**9-Yeni Fen ve Teknoloji Öğretim Programı'nı incelediniz mi?** ( ) a.Evet ( ) b.Hayır

**10-9.soruya verdiğiniz cevap 'evet' ise, programa nereden ulaştınız?**

( ) a.Okula gönderilen program kitabından

( ) b.MEB'in internet sitesinden

( ) c.Özel sektörlerin basımından

( ) d.Başka (Belirtiniz:.....)

## II. BÖLÜM

Görüşünüze en uygun seçeneği 'X' işareti koyarak belirtiniz. .Lütfen hiçbir maddeyi <b>boş bırakmayınız.</b> <b>Yeni(2005) Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı</b>	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç katılmıyorum
1-Fen ve Teknoloji Programı öğrencileri Türk Milli Eğitimi'nin genel amaçları doğrultusunda yetiştirecek özelliktedir.					
2-Fen ve Teknoloji Programı çevresine uyum sağlayan, başarılı, mutlu bireyler yetiştirecek niteliktedir.					
3-Fen ve Teknoloji Programı hakkında öğretmenler yeterli bilgiye sahiptir.					
4- Fen ve Teknoloji Programında öğretmenin yükü artmıştır.					
5-Fen ve Teknoloji Programı tam olarak uygulamaya dönüştürülmektedir.					
6-Fen ve Teknoloji Programı gerçek hayatla daha çok ilişkilidir.					
7-Fen ve Teknoloji Programı ile aileler öğretimin bir parçası haline gelmiştir.					
8- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmiştir.					
9- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.					
10- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmiştir.					
11- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, toplumun gereksinimlerini karşılayacak niteliktedir.					
12- Fen ve Teknoloji Programındaki kazanımlar, mevcut koşullarda gerçekleştirilebilir niteliktedir.					
13- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik yeterlidir.					
14- Fen ve Teknoloji Programının içeriği milli ve kültürel özelliklerimizi yansıtmaktadır.					
15- Fen ve Teknoloji Programında Atatürkçülük konularına yeterli yeterli düzeyde yer verilmiştir.					
16- Fen ve Teknoloji Programının içeriği öğrencilerin seviyelerine uygundur.					
17- Fen ve Teknoloji Programının içeriği çağdaş ve güncel bilgilerden oluşmaktadır.					
18- Fen ve Teknoloji Programında yer alan içerik öğrencileri kazanımlara ulaştıracak niteliktedir.					
19- Fen ve Teknoloji Öğretmen Klavuz Kitapları,programı uygulama sürecinde öğretmeni yeterli ölçüde bilgilendirmektedir.					
20- Fen ve Teknoloji ders kitapları konuların ana hatlarını verme bakımından yeterlidir.					
21-Yeni Fen ve Teknoloji Programıyla öğretim yapmak, eskisinden daha kolaydır.					
22- Fen ve Teknoloji Programının değişmesine rağmen ders işleme yöntemim değişmedi.					
23- Fen ve Teknoloji dersinde kazanımlara ulaşmak için etkinlikler rahatça uygulanabilmektedir.					
24- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler yapılan etkinlikler ile kazanımlara ulaşabilmektedirler.					

25- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken yakın çevreyle ilişkilendirme yapılabilmektedir.					
26- Fen ve Teknoloji Programı ile öğrencilerin derse katılımı artmıştır.					
27- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler kendilerinden beklenen araştırma ve öğrenme çabalarını sergilemektedirler					
28- Fen ve Teknoloji Programı uygulanırken ara disiplinler( <i>Afetten Korunma ve Güvenli Yaşam, Girişimcilik, İnsan Hakları ve Vatandaşlık, Kariyer Bilinci Geliştirme, Özel Eğitim, Rehberlik ve Psikolojik Danışma, Sağlık Kültürü</i> ) ilişkilendirme yapabilmektedir.					
29- Okullardaki mevcut teknoloji ve materyaller Fen ve Teknoloji Programının başarıyla uygulanabilmesi için yeterlidir.					
30- Fen ve Teknoloji dersinde öğrenciler verilen performans ödevlerini istenilen düzeyde hazırlamaktadırlar.					

**III. BÖLÜM**  
**FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI**  
**ÖLÇME DEĞERLENDİRME ANKETİ**

Görüşünüze en uygun seçeneği (X) işareti koyarak belirtiniz. Lütfen hiçbir maddeyi <b>BOŞ BIRAKMAYINIZ.</b>	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
- Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.					
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri rahatlıkla uygulanabilmektedir					
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok karmaşıktır.					
Fen ve Teknoloji Programında yer alan ölçme değerlendirme yöntem ve teknikleri çok zaman almaktadır.					

## IV.BÖLÜM

Fen ve Teknoloji Dersinde aşağıdaki ölçme- değerlendirme yöntem ve tekniklerini ne sıklıkla kullanıyorsunuz?	Her Zaman	Sıklıkla	Ara Sıra	Hiçbir zaman
1- Yazılı Sınavlar				
2- Sözlü Sınavlar				
3- Drama uygulamaları				
4- Ödev Kontrol Listesi				
5- Proje çalışmalarının değerlendirilmesi				
6- Portfolyo (ürün seçki dosyası) değerlendirme				
7- Performans ödevleri				
8- Kavram haritaları				
9- Gözlem formları				
10- Dereceli puanlama anahtarı (rubrik).				
11- Öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmesi (öz değerlendirme).				
12- Akran değerlendirmesi (Öğrencilerin arkadaşlarının çalışmalarını değerlendirmesi)				
13- Tutum Ölçeği				

## V. BÖLÜM

## Fen Ve Teknoloji Dersinde Doğrudan Verilecek Becerilerin Düzeylerini Değerlendirme Anketi

Aşağıda İlköğretim 6.7.8. Sınıf Fen ve Teknoloji dersinde doğrudan verilecek beceriler yer almaktadır. **Öğrencilerinizin bu becerileri ne düzeyde kazandığını düşünüyorsunuz?**

Fen ve Teknoloji Dersinde Kazandırılacak Beceriler	Tamamen	Büyük Ölçüde	Orta Düzeyde	Kısmen	Hiç
<b><u>TEMEL BECERİLER</u></b>					
Gözlem Yapma					
Ölçme					
Sınıflama					
Verileri Kaydetme					
Sayı ve Uzay İlişkileri					
<b><u>NEDENSEL BECERİLER</u></b>					
Önceden Kestirme					
Değişkenleri Belirleme					
Verileri Yorumlama					
Sonuç Çıkarma					
<b><u>DENEYSEL BECERİLER</u></b>					
Hipotez Kurma					
Verileri Kullanma ve Model Oluşturma					
Deney Yapma					
Değişkenleri Değiştirme ve Kontrol Etme					
Karar Verme					

## ÖZGEÇMİŞ

20.11.1984 tarihinde Erzurum'un Olur ilçesinde dünyaya geldim. İlkokula Kayseri'de başladım. İlkokulu 1996 yılında Erzurum Aliravi İlköğretim Okulu'nda tamamladım. Ortaokulu 2000 yılında Erzurum Sabancı İlköğretim Okulunda tamamladıktan sonra Erzurum Nevzat Karabağ Anadolu Öğretmen Lisesine devam ederek, 2003 yılında buradan mezun oldum. 2007 yılında Atatürk Üniversitesi K. K. Eğitim Fakültesi, Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümünden mezun oldum. Halen Erzurum Haşim İşcan İlköğretim Okulunda öğretmenliğe devam etmekteyim.